

Ekonomsko ogledalo
ISSN 1318-3818

št. 7-8 / letnik XV / 2009

Izdajatelj: UMAR, Ljubljana, Gregorčičeva 27

Odgovarja: mag. Boštjan Vasle, direktor

Glavni urednik: mag. Jure Brložnik

Prispevke so pripravili:

Matevž Hribernik (Mednarodno okolje); mag. Barbara Ferk, Janez Kušar, dr. Ivo Lavrač, Urška Lušina, dr. Jože Markič, Tina Nenadič, Jure Povšnar, Mojca Koprivnikar Šušteršič (Gospodarska gibanja v Sloveniji); Saša Kovačič, Tomaž Kraigher, mag. Ana T. Selan (Trg dela); Slavica Jurančič, Miha Trošt (Cene); dr. Jože Markič (Plačilna bilanca); Marjan Hafner (Finančni trgi); Barbara Knapič Navarrete, Jasna Kondža (Javne finance); mag. Mojca Vendramin, Miha Trošt (Oblikovanje in nadziranje rasti cen komunalnih storitev v Sloveniji); mag. Tanja Čelebič (Izobrazbena struktura odraslega prebivalstva v Sloveniji); mag. Mateja Kovač (Mednarodna menjava kmetijskih in živilskih proizvodov)

Uredniški odbor: Lidija Apohal Vučkovič, mag. Marijana Bednaš, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Janez Kušar, mag. Boštjan Vasle

Priprava podatkov, oblikovanje grafikonov: Bibijana Cirman Naglič, Marjeta Žigman

Oblikovanje: Katja Korinšek, Pristop

Računalniška postavitev: Javor Čeh

Tisk: Littera picta d.o.o.

Naklada: 170 izvodov

Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno. Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Kazalo

Aktualno	3
Tekoča gospodarska gibanja	5
Mednarodno okolje	7
Gospodarska gibanja v Sloveniji	8
Trg dela	14
Cene	16
Plačilna bilanca	18
Finančni trgi.....	20
Javne finance	22
Izbrane teme	25
Oblikovanje in nadziranje rasti cen komunalnih storitev v Sloveniji.....	27
Izobrazbena struktura odraslega prebivalstva v Sloveniji.....	28
Mednarodna menjava kmetijskih in živilskih proizvodov	30
Statistična priloga	33
Okvirji	
Okvir 1: Gospodarska rast v drugem četrtletju 2009	9
Okvir 2: Gibanja na trgu nepremičnin.....	12

Aktualno

Po dveh četrletjih negativne gospodarske rasti se je BDP v Sloveniji v drugem četrletju letos glede na predhodne četrletje povišal za 0,7 % (desezonirano), medletni padec aktivnosti pa je ob negativnih učinkih gospodarske in finančne krize ostal visok (-9,3 %). V primerjavi z enakim obdobjem lani so negativni učinki mednarodne gospodarske in finančne krize močno vplivali predvsem na izvoz, ki je upadel za 21,3 %, a je bil upad uvoza (-24,8 %) še večji, tako da je bil prispevek salda menjave s tujino ponovno pozitiven (3,1 o. t.). Drugi ključen dejavnik upada BDP so nižje investicije v osnovna sredstva (-27,3 %), kar je posledica nižje izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti, ki je sledila upadu naročil, deloma pa tudi zaostrenih pogojev financiranja ter umirjanja cikla v infrastrukturnih investicijah. Podobno kot v prvem četrletju je bil izrazit tudi negativni prispevek zalog k rasti BDP (-3,7 o. t.). Prvič je na medletni ravni upadla potrošnja gospodinjstev (-2,6 %), pričakovano pa je med agregati potrošnje rast zabeležila le državna potrošnja (4,3 %). Na proizvodni strani so k medletnemu padcu dodane vrednosti ponovno največ prispevale predelovalne dejavnosti, močan je bil tudi padec v gradbeništvu in tržnih storitvah, ki so tesno povezane s poslovanjem predelovalnih in gradbenih podjetij oz. trošenjem gospodinjstev in turizmom.

V drugem četrletju se je poslabševanje kazalnikov na trgu dela nadaljevalo, saj število delovno aktivnih še vedno upada, število registriranih brezposelnih oseb pa je bilo avgusta skoraj za polovico večje kot lani. Število delovno aktivnih se je v drugem četrletju v primerjavi s prejšnjim zmanjšalo za 0,9 %, glede na enako obdobje lani pa je bilo za 2,1 % nižje. Po podatkih ankete o delovni sili je bilo število delovno aktivnih v drugem četrletju za 0,9 % nižje kot v enakem obdobju lani, povečala se je tudi anketna stopnja brezposelnosti (na 5,6 %). Število registriranih brezposelnih je avgusta znašalo 88.106 oseb, kar je 45,2 % več kot v enakem mesecu lani, stopnja registrirane brezposelnosti pa se je junija povzpela na 9,1 %.

Povprečna bruto plača se je junija nekoliko povečala, razkorak med rastjo plač v zasebnem in javnem sektorju se je sicer zmanjšal, a ostaja visok. Bruto plača na zaposlenega se je junija glede na predhodni mesec nominalno povišala za 1,0 %, medletno pa je bila višja za 4,7 %. V zasebnem sektorju je bila za 2,3 % višja kot junija lani, v javnem pa za 9,9 %. V povprečju drugega četrletja je bila povprečna bruto plača nominalno za 4,6 % višja kot v enakem obdobju lani.

Cene življenjskih potrebščin so avgusta ostale nespremenjene, njihova medletna rast pa se je po julijski deflaciji povišala, a je raven cen v povprečju ostala na ravni iz lanskega avgusta. Na nizko inflacijo v Sloveniji in na ravni celotnega evrskega območja, kjer so avgusta tretji mesec zapored na medletni ravni beležili deflacijo (-0,2 %), še vedno vplivata predvsem »učinek osnove« povezan s cenami nafte in hrane in tudi nizka gospodarska aktivnost.

Junija je saldo tekočega računa plačilne bilance tretji mesec zapored izkazoval presežek (133,2 mio EUR), tako da je bil saldo v drugem četrletju prvič po treh letih pozitiven. Presežek salda tekočega računa je zlasti posledica gibanj v bilanci blagovne menjave, ki je v drugem četrletju izkazovala celo presežek. Enako velja za tekoče transfere, manjši je bil tudi primanjkljaj v bilanci faktorskih dohodkov, presežek storitvene bilance pa je bil nižji. Neto odliv kapitala je v drugem četrletju znašal 146,8 mio EUR in je posledica tega, da je neto odliv iz zasebnega sektorja precej višji kot neto priliv v državni sektor in BS.

Neto kreditna aktivnost domačih bank se je julija rahlo okrepila in znašala 217,1 mio EUR, kar predstavlja skoraj tretjino vseh letošnjih neto tokov kreditov, a ostaja precej skromnejša kot v preteklih letih. Do okrepitve kreditne aktivnosti je prišlo predvsem zaradi povečanega zadolževanja gospodinjstev, ki je deloma sezonske narave, pozitiven je bil tudi neto tok kreditov podjetjem in NFI (50,7 mio EUR), ki pa ostaja nizek. Na nekoliko višjo kreditno aktivnost julija je verjetno vplivalo tudi dejstvo, da se je velik del vlog države prenesel med dolgoročne depozite. Podjetja so se v prvih sedmih mesecih letos pri domačih bankah neto zadolžila le za približno 10 %, prebivalstvo pa za slabo tretjino zneska iz enakega obdobja lani.

Razkorak med javnofinančnimi prihodki in odhodki se še povečuje; boljše kot v preteklem letu je letos črpanje sredstev iz proračuna EU. Po nekonsolidiranih podatkih so bili prihodki državnega proračuna v prvih sedmih mesecih letos medletno nižji za 14,2 %, odhodki pa višji za 12,3 %, primanjkljaj je tako znašal že 946 mio EUR. Gibanja so podobna tudi v zdravstveni blagajni in v občinskih proračunih, pokojninska blagajna pa je ob znatnem transferu iz državnega proračuna izravnana. V zadnjih mesecih se je izboljšalo črpanje evropskih sredstev, tako da je bil neto položaj proračuna Slovenije do proračuna EU konec julija pozitiven (21,4 mio EUR), kar je lahko tudi posledica v preteklih mesecih sprejetih ukrepov na tem področju.

tekoča gospodarska gibanja

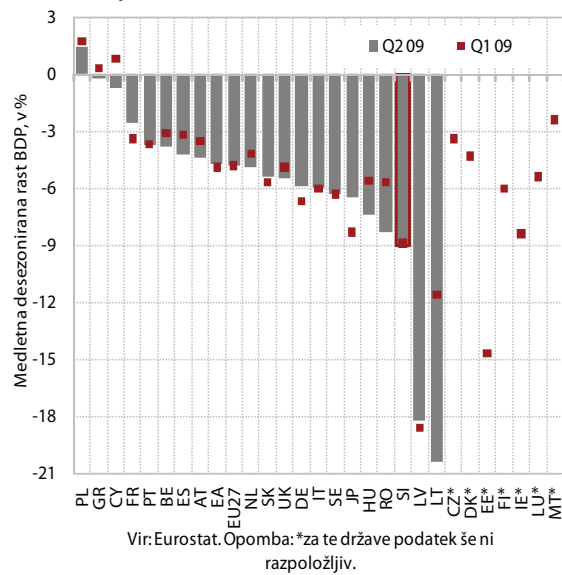

Mednarodno okolje

Po enem letu od zaostritve mednarodne gospodarske in finančne krize je v drugem četrtletju letos prišlo do umirjanja padanja. BDP v evrskem območju se je v drugem četrtletju letos glede na predhodno četrtletje sicer znižal že petič zapored, vendar tokrat le za 0,1 %, kar je predvsem posledica rahle rasti v Nemčiji in Franciji (0,3 %). Medletno je bil BDP nižji za 4,7 % (v prvem za 4,9 %). Polovico je k medletno nižjemu BDP prispeval padec investicij, sprememba zalog dvakrat več kot v prvem četrtletju (0,9 %), negativen je bil ponovno tudi prispevek salda menjave s tujino (-1,4 o. t.). BDP se je četrto četrtletje zapored znižal tudi v ZDA (-0,3 %), vendar je bil padec precej manjši kot v predhodnih četrtletjih, medletno je bil nižji za 3,9 %. Mednarodne institucije ocenjujejo, da je kriza v prvem polletju 2009, ki so jo v pomladanskih napovedih v večini sicer podcenile, dosegla trenutno dno, v drugem polletju pa pričakujejo, da se bodo razmere stabilizirale.

Padanje vrednosti kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti v evrskem območju se nadaljuje, a počasneje kot ob koncu lanskega leta. V evrskem območju se že več mesecev izboljšujejo kazalniki zaupanja, predvsem pričakovanj in zaupanja potrošnikov, do večjega izboljšanja kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti pa še ni prišlo. Še naprej se nadaljuje padanje industrijske proizvodnje (julija mesečni padec -0,6 %, medletno pa -17,0 %), vendar se je padanje precej umirilo v primerjavi z obdobjem med lanskim decembrom in letošnjim aprilom. Po precejšnih padcih v začetku letošnjega leta se umirja tudi padanje prihodka v trgovini na drobno, ki se je junija znižal za 0,2 % (medletno za -2,4 %), nadaljuje pa se padanje vrednosti opravljenih gradbenih del (-1,1 %, medletno -8,8 %). V ZDA se padanje kratkoročnih kazalnikov umirja, kazalniki zaupanja pa podobno kot v Evropi nakazujejo izboljšanje razmer. Julija je bila zabeležena mesečna rast industrijske proizvodnje (0,6 %), vendar je medletno njen obseg nižji za 13,1 %. V evrskem območju in v ZDA se še povečuje stopnja brezposelnosti (julija 9,5 % oz. 9,4 %), ki se je hitro povečevala predvsem v prvih mesecih letos.

Slika 1: Gospodarska rast EU-27

Slika 2: Kratkoročni kazalniki gospodarske aktivnosti v evrskem območju

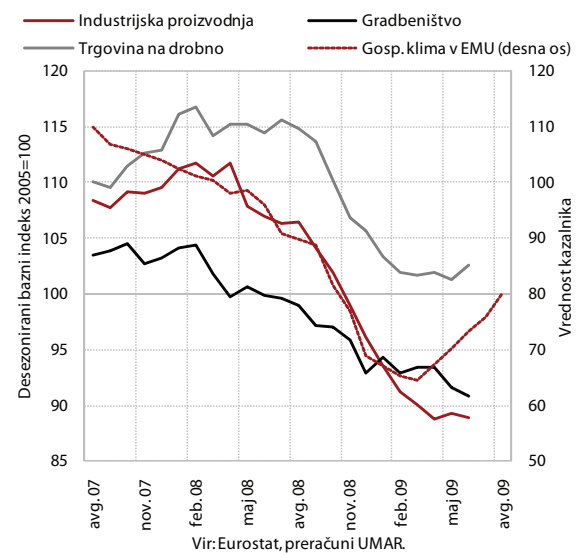

Tabela: Napovedi mednarodnih institucij za gospodarsko rast

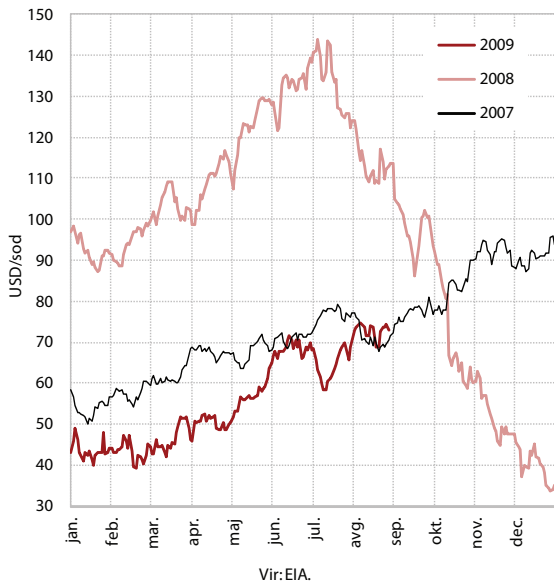
	2009				2010			
	EK apr 09	OECD jun 09	IMF jul 09	CONS avg 09	EK apr 09	OECD jun 09	IMF jul 09	CONS avg 09
EMU	-4,0	-4,8	-4,8	-4,3	-0,1	0,0	-0,3	0,6
EU	-4,0	n.p.	-4,7	-4,3	-0,1	n.p.	-0,1	0,3
DE	-5,4	-6,1	-6,2	-5,8	0,3	0,2	-0,6	0,7
IT	-4,4	-5,5	-5,1	-5,1	0,1	0,4	-0,1	0,3
AT	-4,0	-4,3	n.p.	-3,9	-0,1	-0,1	n.p.	-0,5
FR	-3,0	-3,0	-3,0	-2,8	-0,2	0,2	0,4	0,4
UK	-3,8	-4,3	-4,2	-4,3	0,1	0,0	0,2	0,9
ZDA	-2,9	-2,8	-2,6	-2,6	0,9	0,9	0,8	2,3

Vir: European Commission Spring Forecast (april 2009), OECD Economic Outlook (junij 2009), IMF World Economic Outlook update (julij 2009), Consensus Forecasts (avgust 2009).

Znaki začetka okrevanja v mednarodnem okolju, ki so v veliki meri posledica prvih učinkov delovanja obsežnih protikriznih ukrepov, so povezani z velikimi tveganji. Poleg ukrepov vlad, z ukrepi za oživljanje finančnih sistemov nadaljujejo posamezne centralne banke, zaradi česa se izboljšujejo tudi razmere na mednarodnih finančnih trgih. Na oživljanje gospodarstva pa vplivajo zlasti ukrepi za spodbujanje domače potrošnje, npr. subvencije za nakup novih avtomobilov. Samo v Nemčiji so v ta namen namenili 1,5 mrd EUR, skupaj s podobnimi shemami v drugih evropskih državah pa ti ukrepi znašajo več kot 2,5 mrd EUR.

Optimistične novice glede možnosti gospodarskega okrevanja v razvitih državah so bile glavni dejavnik dviga cen nafte in ostalih surovin v poletnih mesecih. Cene nafte Brent so po manjšem julijskem padcu avgusta narasle za 12,5 % (povprečno 72,5 USD/sod), zlasti zaradi okrevanja povpraševanja v državah v razvoju pa naraščajo tudi cene ostalih surovin (rast IMF indeksa za 20,0 % glede na januar 2009), v zadnjem mesecu pa predvsem kovin (3,1 %).

Slika 3: Gibanje cene nafte Brent

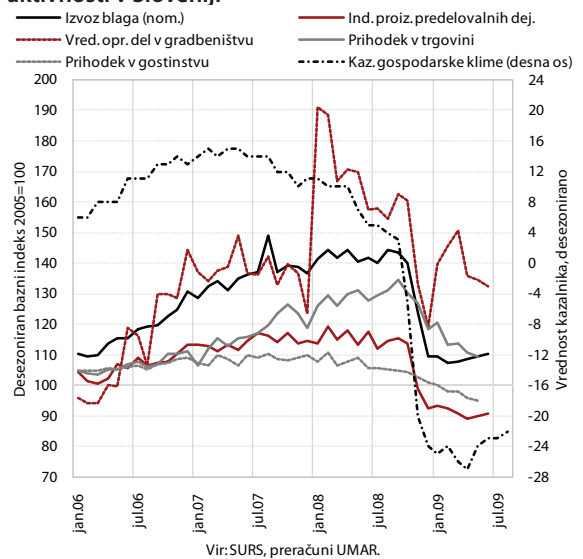

Pomembnejše centralne banke so v poletnih mesecih ohranile ključne obrestne mere nespremenjene, vrednost evra se je v zadnjih dveh mesecih glede na ameriški dolar okrepila. Še naprej so se zniževale obrestne mere na medbančnih trgih. Vrednost 3-mesečnega EURIBOR-a se je avgusta glede na julij znižala za 0,12 o. t. in je v povprečju meseca znašala 0,860. Julija in avgusta se je vrednost evra okrepila glede na ameriški dolar (avgusta 1,28 %). Okrepila se je tudi glede na japonski jen (1,67 %), švicarski frank (0,22 %) in britanski funt (0,20 %).

Gospodarska gibanja v Sloveniji

Mesečna gibanja vrednosti kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti v Sloveniji v zadnjih mesecih so nakazovala umirjanje padanja gospodarske rasti v drugem četrtletju, medletno pa je vrednost glavnih petih kazalnikov za približno petino nižja. Desezonirana vrednost nominalnega blagovnega izvoza je junija četrty mesec zapored narasla glede na predhodni mesec, obseg industrijske proizvodnje predelovalnih dejavnosti pa, po naši oceni, drugi mesec zapored, kar kaže na začasno ustavitev padanja aktivnosti v slovenskem gospodarstvu. Kljub rahli rasti pa je še prezgodaj pričakovati okrevanje. V gradbeništvu je vrednost opravljenih del po rasti v prvih treh mesecih letos v drugem trimesečju ponovno upadla, a se je padanje junija in julija umirilo. Gibanja realnega prihodka v trgovini in gostinstvu so precej spremenljiva, vendar se je tudi njuno padanje nadaljevalo. Trenutno stabilizacijo razmer kaže kazalnik gospodarske klime, ki se je od aprila, ko je dosegel najnižjo raven doslej (januar 2000), rahlo povišal.

Slika 4: Vrednost kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti v Sloveniji

Padec vrednosti **blagovne menjave** se je v drugem četrtletju letos na medletni ravni še poglobil, znak rahlega izboljšanja pa je povečanje izvoza blaga (3,0 %) glede na predhodno četrtletje, manjši je bil padec uvoza (-1,5 %).¹ Vrednost blagovne menjave je bila tretje četrtletje zapored na medletni ravni nižja, ob sicer večjem upadu uvoza (-33,4 %) od izvoza (-24,0 %). Vrednost slovenskega blagovnega izvoza je na ravni povprečnega četrtletnega izvoza v letu 2006. V strukturi SMTK sta po razpoložljivih podatkih za pet mesecev letos največji negativni prispevek k skupnemu izvozu imela izvoz cestnih vozil in električnih strojev, padanje pa sta nekoliko ublažili rast izvoza električne energije ter telekomunikacijskih in elektroakustičnih

¹ Po zunanjetrgovinski statistiki.

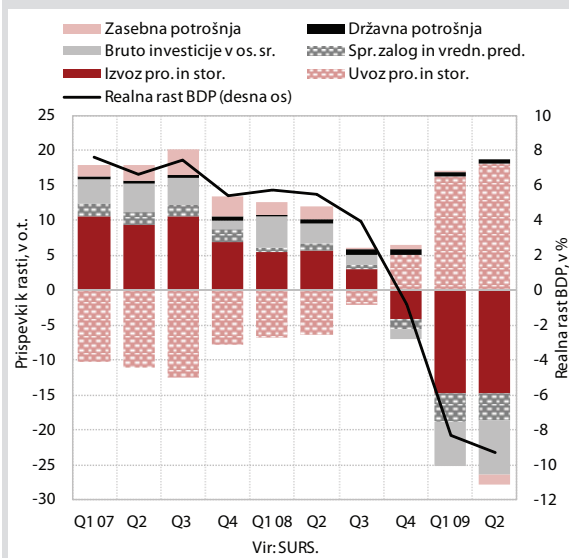

Okvir 1: Gospodarska rast v drugem četrletju 2008

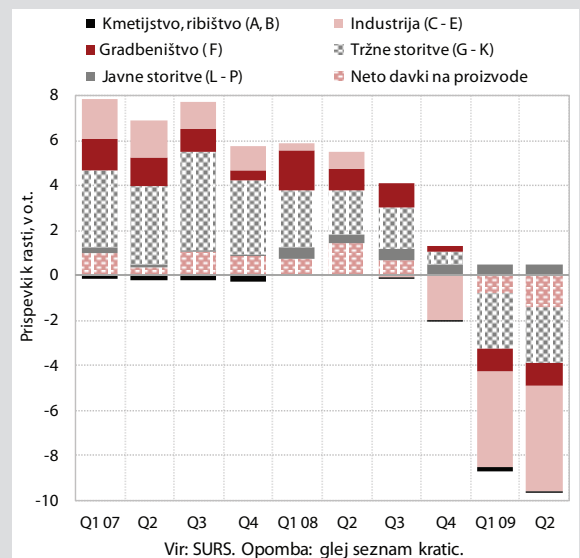
Po dveh četrletjih padanja BDP se je ta v drugem četrletju letos glede na predhodno povečal za 0,7 % (desezonirano), medletno pa je ob negativnih učinkih gospodarske in finančne krize ostala visok (-9,3 %). V drugem četrletju se je gospodarska aktivnost začasno stabilizirala, vendar na precej nizki ravni. Medletno je bil padec podobno visok kot v prvem četrletju, tako da je bilo znižanje v povprečju prve polovice leta (-8,8 %) večje od pomladanskih pričakovanj. Zaradi močne vpetosti Slovenije v mednarodne tokove so negativne posledice krize vplivale predvsem na obseg menjave s tujino, ki je bil medletno nižji približno za petino. Prispevek salda menjave s tujino h gospodarski rasti pa je bil pozitiven (3,1 o. t.), saj je uvoz (-24,8 %) padel bolj kot izvoz (-21,3 %). K temu so poleg manjšega uvoza proizvodov za vmesno porabo, ki je povezan z upadom proizvodnje v industriji, prispevali tudi močno krčenje investicij, manjši obseg zasebne potrošnje in prilagajanje obsega zalog. Drugi pomemben dejavnik padca BDP je 27,3-odstotni realni padec investicij v osnovna sredstva, ki je posledica nizke izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti, ki je sledila upada tujih naročil, deloma pa tudi zaostrenih pogojev financiranja in umirjanja investicijskega cikla v gradbeništvu, ki je bil sicer pričakovan. Že tretje četrletje je bil izrazit tudi negativen prispevek zalog k rasti BDP (-3,7 o. t.). Negotovo gospodarske razmere in vidno poslabšanje razmer na trgu dela, delno pa tudi manjše trošenje rezidentov v tujini, so vplivale na prvi padec zasebne potrošnje (-2,6 %) po devetih letih, tako da je med agregati potrošnje rast pričakovano zabeležila le državna potrošnja (4,3 %).

Med posameznimi panogami so k padcu BDP v drugem četrletju ponovno največ prispevale predelovalne dejavnosti, rast pa so beležili le v finančnem posredništvu in javnih storitvah. Medletni padec v predelovalnih dejavnosti je bil v drugem četrletju (-22,0 %) še rahlo višji kot v prvem, razmeroma velik je bil padec dodane vrednosti tudi v gradbeništvu (-13,4 %) in tržnih storitvah, ki so tesneje povezane s poslovanjem predelovalnih dejavnosti in gradbeništvu (promet, poslovne storitve, trgovina na debelo) oz. trošenjem gospodinjstev in turizmom (trgovina na drobno in gostinstvo). Med tržnimi storitvami se je dodana vrednost ponovno povečala le v finančnem posredništvu, kar pa je po naši oceni povezano predvsem z občutno nižjimi obrestnimi merami, saj so bila gibanja nominalnih kazalnikov v tem obdobju negativna. Dodana vrednost se je še medletno realno povečala v vseh javnih storitvah, najbolj v zdravstvu.

Slika 5: Izdatkovna struktura rasti BDP

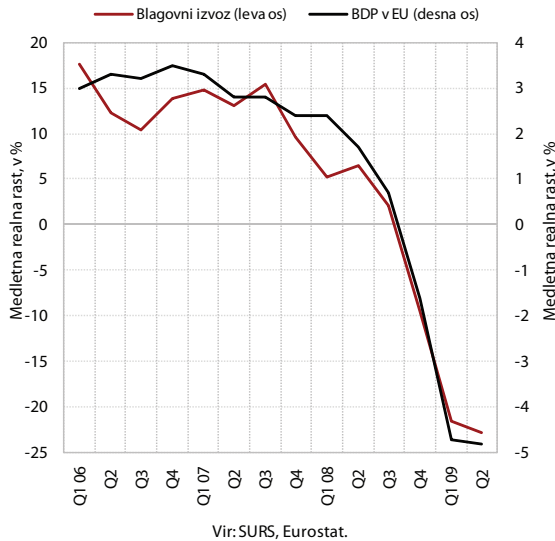

Slika 6: Proizvodna struktura rasti BDP

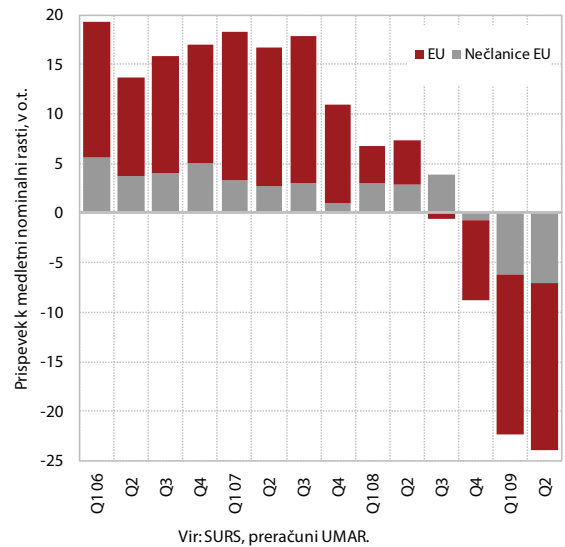
aparatorov. Na strani uvoza pa sta največji negativni prispevek imela uvoz cestnih vozil ter nafte in derivatov. Po desezoniranih podatkih je junija izvoz sicer četrty mesec zapored rahlo naraščal. Uvoz blaga je bil bolj volatilen in se je, po majskem upadu, junija nekoliko okrepil.

Slika 7: Rast slovenskega blagovnega izvoza in gospodarska rast v EU

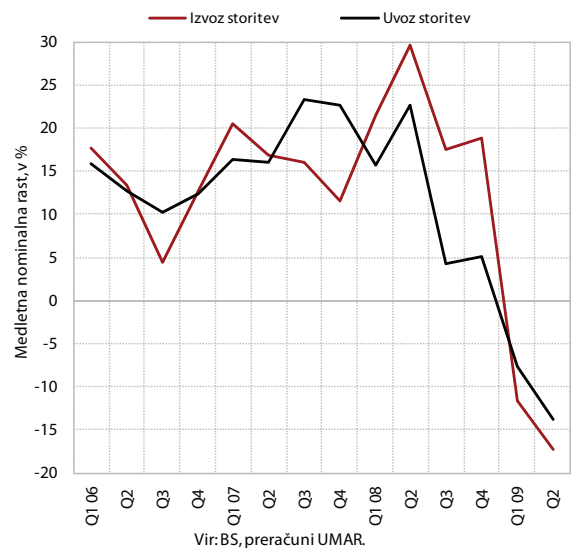

Storitvena menjava se na medletni ravni znižuje, vendar počasneje od blagovne. Izvoz storitev, katerega rast je bila v zadnjem četrtletju lani še visoka (18,8 %), se je v prvem četrtletju letos precej znižal (-11,6 %), v drugem četrtletju pa se je padec še poglobil (-17,3 %). K znižanju rasti izvoza je največ prispeval izvoz cestnega transporta in storitev posredovanj, storitev, ki so povezane z dejavnostmi, kjer je padec aktivnosti največji (predelovalne dejavnosti, gradbeništvo). Podobno kot izvoz se je gibal tudi uvoz storitev, ki je bil v drugem četrtletju medletno nižji za 13,8 %. K znižanju uvoza je večinoma prispeval uvoz pomorskega in železniškega transporta ter gradbenih storitev.

Slika 8: Geografska struktura rasti blagovnega izvoza

Slika 9: Storitvena menjava

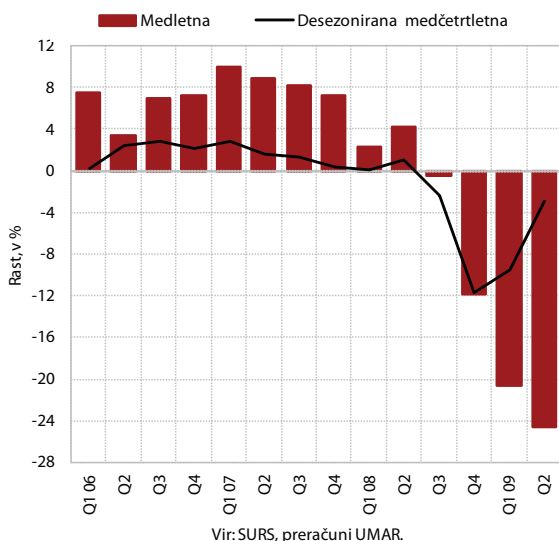
Tabela 2: Izbrani mesečni kazalniki gospodarske aktivnosti v Sloveniji

v %	2008	VI 09/ V 09	VI 09/ VI 08	I-VI 09/ I-VI 08
Izvoz ¹	4,8	6,8	-18,7	-21,7
-blago	1,3	6,1	-19,8	-23,3
-storitve	21,6	9,2	-14,4	-14,7
Uvoz ¹	6,4	2,7	-29,9	-27,9
-blago	5,7	2,7	-31,8	-30,2
-storitve	10,8	2,6	-16,9	-11,0
Industrijska proizvodnja	-1,2	-1,0	-22,2	-21,1
-v predelovalnih dejavnostih	-1,3	-0,9	-23,1	-22,4
Gradbeništvo -vrednost opravljenih gradbenih del	15,7	-1,4 ²	-15,9	-19,1
Trgovina -skupni realni prihodek v trgovini na drobno	10,4	0,0 ²	-14,2 ³	-12,0 ³
Gostinstvo - skupni realni prihodek	-2,7	-1,1 ²	-12,4 ³	-10,8 ³

Vir: BS, SURS, preračuni UMAR. Opomba: ¹plačilnobilančna statistika ²desezonirani podatki ³delovnim dnevom prilagojeni podatki.

V drugem četrtnetu se je **industrijska proizvodnja predelovalnih dejavnosti** glede na predhodno nadalje znižala, mesečni podatki za maj in junij pa kažejo na prekinitev negativnih gibanj. V primerjavi z drugim četrtnetjem lani je bila proizvodna aktivnost nižja za 23,5 % (delovnim dnem prilagojeno), v primerjavi s prvim četrtnetjem letos pa za 2,4 % (desezonirano), kar je bistveno manjši padec kot v predhodnih dveh četrtnetjih. Mesečni podatki kažejo na izboljšanje ob koncu četrtnetja, saj se je po nizki aktivnosti aprila ob izločitvi sezonskih dejavnikov po naši oceni proizvodnja maja in junija rahlo povišala. Prihodki od prodaje so se po padcih v preteklih treh četrtnetjih v drugem četrtnetju ohranili na podobni ravni kot v predhodnem četrtnetju (-0,9%), medletno pa je bil padec nižji kot v prvem četrtnetju. V drugem četrtnetju je prišlo do spremembe tudi pri zalogah, ki so se prvič po treh letih zmanjšale glede na preteklo četrtnetje (-4,0 %) in bile prvič nižje tudi na medletni ravni (-1,0 %).

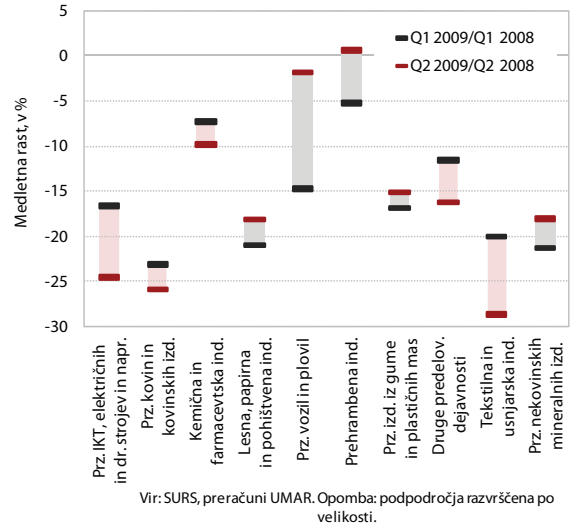
Slika 10: Industrijska proizvodnja predelovalnih dejavnosti

Obseg proizvodnje je bil v drugem četrtnetju medletno nižji v skoraj vseh panogah, znova se je zmanjšalo tudi število zaposlenih. Višji obseg proizvodnje kot v enakem lanskem četrtnetju je bil le v proizvodnji pijač, tako da je bil padec proizvodne aktivnosti tudi v celotni prehrabni industriji manjši kot v prvem četrtnetju. Že drugo četrtnetje zapored je imela manjši medletni upad proizvodnje tudi proizvodnja vozil in plovil, kar povezujemo z ukrepi na področju prodaje avtomobilov v nekaterih evropskih državah. K nižjemu obsegu proizvodnje (skupaj več kot 10 o. t.) in številu zaposlenih (skupaj 8.809) v predelovalnih dejavnostih so največ prispevale proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov ter IKT, električnih ter drugih strojev in naprav. Znižanje obsega proizvodnje pa se je najbolj poglobilo v nekaterih delovno intenzivnih panogah, in sicer proizvodnji pohištva ter tekstilni in usnjarski industriji, ki so skupaj zmanjšale število zaposlenih za 4.042. Kljub nadaljnemu znižanju števila zaposlenih se je ob globljem medletnem padcu obsega proizvodnje

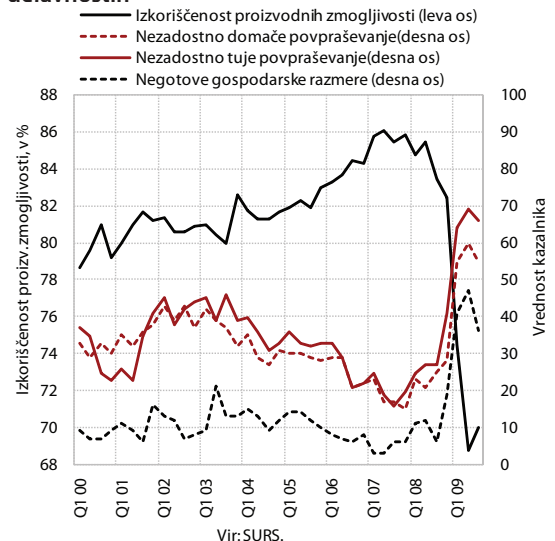
produktivnost dela ponovno znižala. Padec produktivnosti dela je bil na medletni ravni manjši kot v prvem četrtnetju v dejavnostih, kjer se medletno padec proizvodnje v drugem četrtnetju ni poglobil.

Slika 11: Produktivnost dela po posameznih skupinah predelovalnih dejavnosti

Podatki poslovnih tendenc ob začetku tretjega četrtnetja kažejo na rahlo izboljšanje v predelovalnih dejavnostih. Avgusta so se znova izboljšali kazalniki pričakovani, med kazalniki stanj pa se je izboljšal le kazalnik izvoznih naročil. Na izboljšanje kažejo tudi podatki v četrtnetnih poslovnih tendencah, kjer največji omejitveni dejavniki ostajajo nezadostno domače in tuje povpraševanje ter negotove gospodarske razmere, a se je število podjetij, ki jih navajajo kot omejitveni dejavnik zmanjšalo. Glede na prejšnje četrtnetje se je nekoliko povečala tudi izkoriščenost proizvodnih kapacitet, in sicer na 70,0 %, a kljub temu ostaja na nizki ravni.

Slika 12: Poslovne tendence v predelovalnih deavnostih

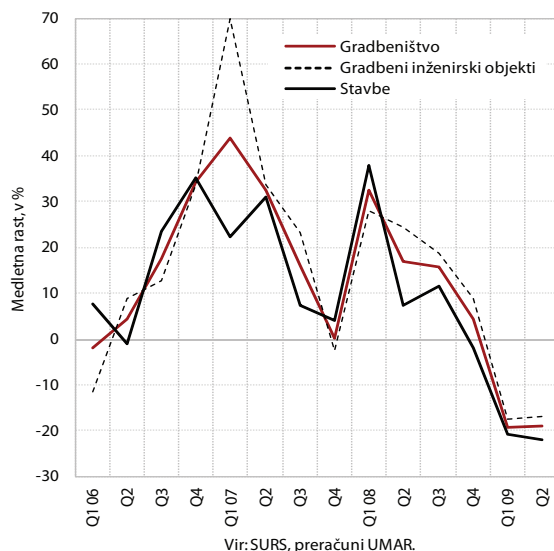

Gradbena aktivnost se je v drugem četrtnetju znižala, glede na enako obdobje lani pa je bila nižja približno za petino. Po desezoniranih podatkih se je vrednost opravljenih del do marca krepila, v naslednjih treh mesecih pa znižala in bila junija 12,0 % nižja kot marca. V povprečju drugega četrtnetja je bila aktivnost za 7,6 % nižja kot v prvem četrtnetju. Do znižanja aktivnosti je prišlo v vseh segmentih gradbeništva, največje pa je bilo v gradnji stanovanjskih stavb, kjer se je pred tem aktivnost najbolj okrepila². V primerjavi z drugim četrtnetjem lani je bila aktivnost nižja za 19,0 %, kar je podobno kot v prvem četrtnetju.

Podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih, novih naročilih in poslovnih tendencah nakazujejo nižjo aktivnost v prihodnjih mesecih. Z izdanimi dovoljenji v drugem četrtnetju je bila

² Pri interpretaciji podatka o vrednosti del v stanovanjski gradnji je treba opozoriti, da v te podatke niso vključena manjša podjetja, ki po naših ocenah večji del svoje aktivnosti opravijo v gradnji stanovanjskih stavb.

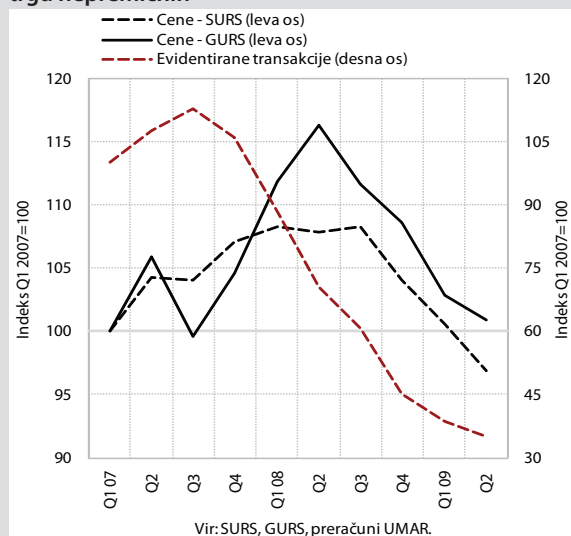
Slika 13: Vrednost opravljenih gradbenih del

Okvir 2: Gibanja na trgu nepremičnin

Padanje števila prodaj in cen nepremičnin se je tudi v drugem četrtnetju letos nadaljevalo, vendar počasneje. Po podatkih GURS¹ je število prodaj rabljenih stanovanj v drugem četrtnetju 2009 padlo na 858, kar je za 9,1 % manj kot v prejšnjem četrtnetju in polovico manj kot v enakem obdobju lani. Pri hišah je število prodaj pričelo sicer celo naraščati, vendar iz zelo nizke osnove, pri stavbnih zemljiščih pa je prišlo do še večjega padca, tako da je skupno slika podobna kot pri stanovanjih. Nadaljuje se tudi padanje cen² stanovanj, vendar je bistveno manj intenzivno kot padanje števila transakcij. Po podatkih GURS je povprečna cena kvadratnega metra stanovanja v drugem četrtnetju letos dosegla 1.674 EUR, kar je za 1,8 % manj kot v prejšnjem četrtnetju in 13,2 % manj kot lani. Cene so za dobro desetino nižje od vrha v drugem četrtnetju 2008. Po podatkih SURS je slika podobna. Cene so glede na prejšnje četrtnetje padle za 3,3 % in 9,8 % medletno. Po podatkih GURS se je padanje cen v zadnjem četrtnetju prvič rahlo upočasnilo, po SURS je stabilno.

Slika 14: Gibanje cen in transakcij rabljenih stanovanj na trgu nepremičnin

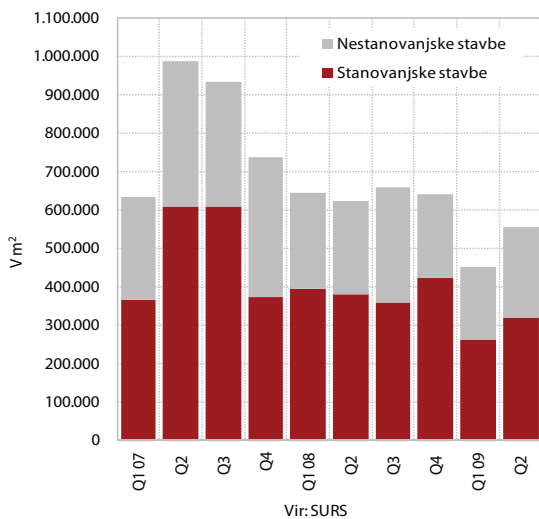

¹ Zajemajo evidentirane in pravočasno sporočene tržne prodaje rabljenih stanovanj, ki vključuje tudi nepopolno zajete transakcije zaradi česa je ta podatek bolj reprezentativen za gibanje največjega segmenta nepremičninskega trga kot serije očiščenih transakcij, ki jih GURS in SURS uporabljata za izračun gibanja cen,

² Za definicije cen in osnovne razlike v metodologijah med GURS in SURS glej EO december 2008 in maj 2009.

predvidena gradnja 1.477 novih stanovanj, kar je 17,5 % manj kot v enakem obdobju lani, za toliko je bila nižja tudi predvidena skupna površina stanovanj, skupna načrtovana površina nestanovanjskih stavb pa za 11,1 %. Vrednost zaloge pogodb je bila junija za 11,9 % nižja kot v istem mesecu lani, vrednost novih pogodb pa so bile v prvi polovici leta za 23,5 % nižje kot v prvi polovici lanskega leta. Podobno kažejo tudi podatki poslovnih tendenc v gradbeništvu, kjer se je kazalnik skupnih naročil v gradbeništvu, ki se je intenzivno poslabševal konec lanskega leta in v prvi polovici letošnjega, julija sicer malce okrepil, avgusta pa ponovno dosegel najnižjo vrednost, odkar razpolagamo s podatki (marec 2002).

Slika 15: Izdana gradbena dovoljenja

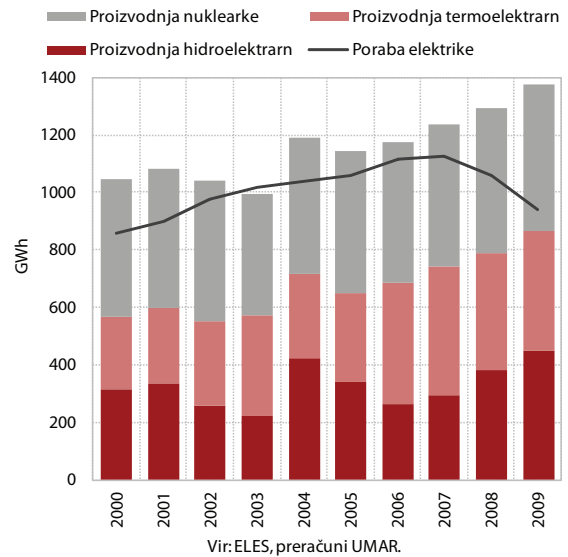

Julija se je proizvodnja **električne energije** močno povečala, ob še vedno nizki porabi pa je neto izvoz znašal skoraj tretjino proizvodnje. Proizvodnja elektrike je julija dosegla 1372 GWh oz. 6,1 % več kot julija lani. Najbolj se je povečala proizvodnja v hidroelektrarnah (17,9 %), v termoelektrarnah in nuklearni pa manj (2,0 % in 0,5 %). Glede na 10-letno julijsko povprečje je bila proizvodnja višja za 18,6 %. Poraba elektrike se je julija medletno znižala za 11,3 %, od tega pri neposrednih odjemalcih (proizvodnja kovin) za 46,8 %, pri distribucijskih odjemalcih (vsa ostala gospodarska poraba, vključno z gospodinjstvi) pa za 4,9 %. Ob visoki proizvodnji in nizki porabi je bil dosežen presežek v višini 434 GWh, tako da je neto izvoz elektrike predstavljal 31,6 % proizvodnje.

Junija se je skupni realni prihodek v **trgovini na drobno**³ ohranil na ravni preteklega meseca, na medletni ravni pa se je upad realnega prihodka v drugem četrtletju še poglobil. Medletno zniževanje prihodka je bilo junija v večini segmentov sicer manjše kot v prejšnjih mesecih, vendar je bil upad še vedno relativno visok. Prihodek je bil medletno nižji v vseh segmentih tudi v povprečju

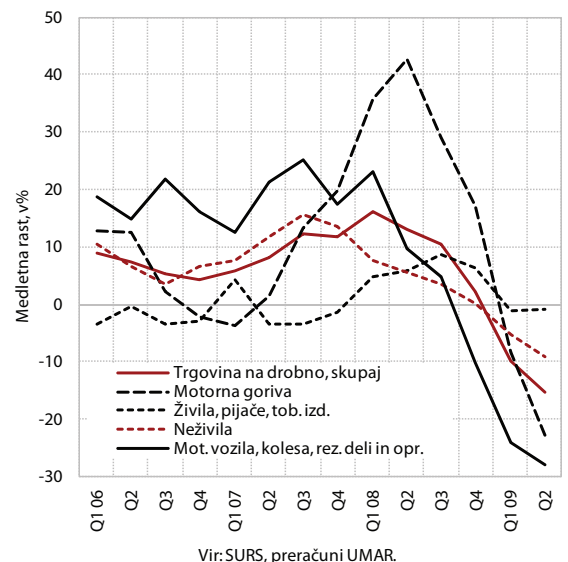
³ Skupaj trgovina na drobno, trgovina z motornimi vozili in popravila le-teh (47+45).

Slika 16: Julijska proizvodnja in poraba elektrike v zadnjih 10-ih letih

drugega četrtletja, najmočneje ponovno v tistih, ki jih povezujemo s trajnimi dobrinami. V trgovini z neživili je bil prihodek medletno nižji predvsem zaradi skoraj četrtine nižjega prihodka v prodajalnah s pohištvom, gospodinjstvi, aparati, gradbenim materialom ter avdio in video zapisi. V trgovini z motornimi vozili je bil prihodek medletno nižji že tretje četrtletje, kar je bilo predvsem posledica več kot petino manjšega števila prvič registriranih osebnih vozil. V drugem četrtletju se je močno znižal tudi prihodek v trgovini z motornimi gorivi, kar je delno tudi posledica politike ter relativno višjih cen goriv v primerjavi s sosednjimi državami. V trgovini z živili, pijačami in tobakom se je skorajda ohranil na ravni lanskega. V prvem polletju je bil skupni prihodek v trgovini na drobno¹ medletno nižji za več kot desetino.

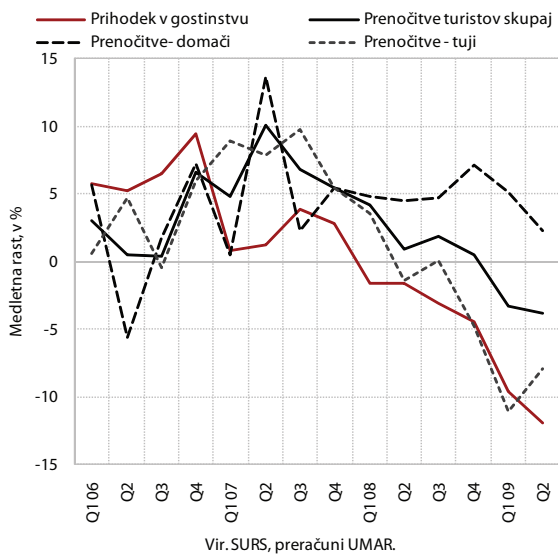
Slika 17: Prihodek v trgovini na drobno ter trgovini z motornimi vozili in popravili le-teh

Nominalni prihodek v **trgovini na debelo** se je junija ponovno znižal, v drugem četrtletju je bil nižji tudi medletni prihodek. Po visokih lanskoletnih rasteh, se je nominalni prihodek v trgovini na debelo v drugem četrtletju letos znižal skoraj za četrtino in je bil skupaj v prvem polletju za petino nižji kot lani v istem obdobju.

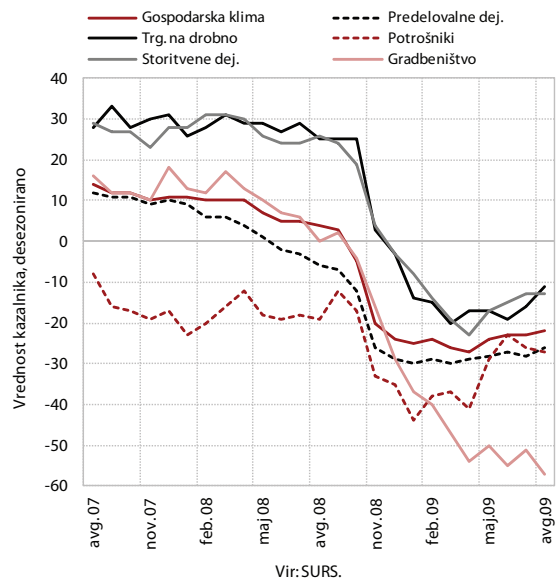
V **gostinstvu** se je zniževanje realnega prihodka nadaljevalo tudi junija, realni prihodek je bil medletno nižji tudi v drugem četrtletju. Medletno nižji gostinski prihodek junija je bil predvsem posledica nižjega števila prenočitev tujih turistov pri nas, medtem ko se je število prenočitev domačih turistov po slabšem maju ponovno povečalo. Skupaj je bil realni prihodek v drugem četrtletju in celotnem prvem polletju medletno za dobro desetino slabši, slabši pa je bil tudi turistični obisk tujih turistov.

Slika 18: Turistične prenočitve in prihodek v gostinstvu

Vrednost kazalnika **gospodarske klime** se je avgusta rahlo povišala, a še vedno ostaja precej pod ravno iz enakega obdobja lani. Potem ko se je od septembra lani pa do aprila letos vrednost kazalnika gospodarske klime pospešeno zniževala, se je v zadnjih mesecih precej ustalila oz. celo rahlo narasla. Ključna razloga za avgustovsko rahlo izboljšanje sta večje zaupanje v predelovalnih dejavnostih in v trgovini na drobno, medtem ko sta se kazalnik zaupanja potrošnikov in pa predvsem kazalnik zaupanja v gradbeništvu ponovno poslabšala.

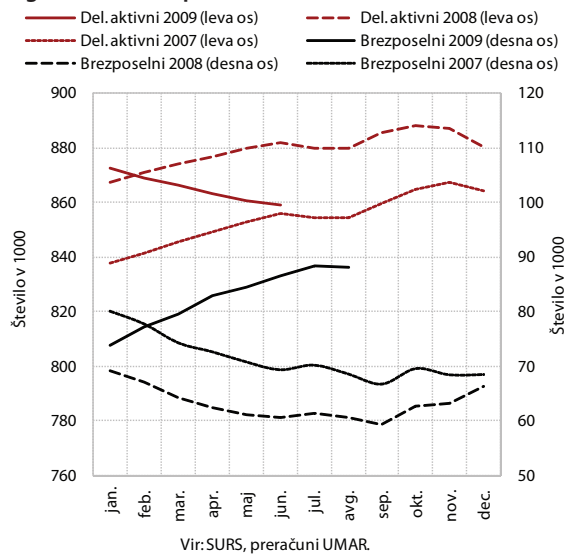
Slika 19: Poslovne tendence

Trg dela

Upadanje **zaposlenosti** se je nadaljevalo tudi maja in junija, na medčetrletni ravni pa se je v drugem četrtletju umirilo. Maja se je število delovno aktivnih zmanjšalo za 0,3 %, junija pa za 0,2 % (desezonirano skupaj za 0,4 %), tako da je bilo že za 2,6 % nižje kot junija 2008. V drugem četrtletju se je število delovno aktivnih tako znižalo v primerjavi s predhodnim četrtletjem za 0,9 %, v primerjavi z istim četrtletjem lani pa za 2,1 %.⁴ Medletno se je število delovno aktivnih najbolj zmanjšalo v predelovalnih dejavnostih (za 10,1 %), rudarstvu in kmetijstvu. Nižje kot

Slika 20: Število formalno delovno aktivnih in registriranih brezposelnih

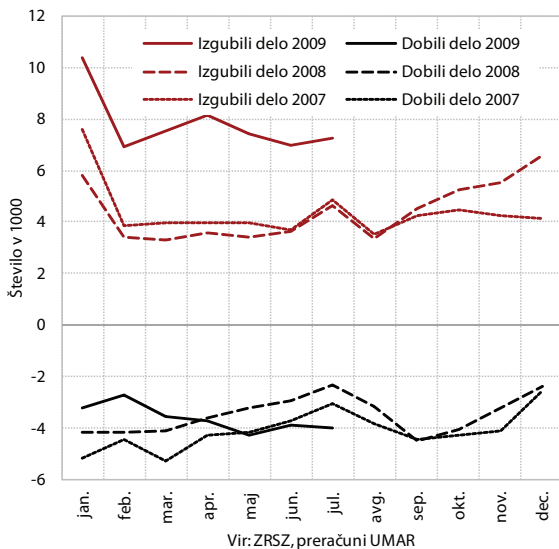
⁴ Zaradi rasti zaposlenosti v enakem obdobju lani so stopnje rasti na medletni ravni vedno bolj negativne.

Tabela 3: Kazalniki gibanj na trgu dela

v %	2008	VI 09/ V 09	VI 09/ VI 08	I-VI 09/ I-VI 08
Aktivno prebivalstvo	-0,6	0,0	0,3	0,7
Formalno delovno aktivni	3,1	-0,2	-2,6	-1,2
Zaposleni v podjetjih in organizacijah ter pri fizičnih osebah	3,1	-0,3	-3,1	-1,3
Registrirani brezposelni	11,4	2,3	42,4	25,9
Povprečna nominalna bruto plača	8,3	1,0	4,7	5,0
- zasebni sektor	7,8	1,5	2,3	2,2
- javni sektor	9,8	-0,2	9,9	11,7
	2008	VI 08	V 09	VI 09
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	6,7	6,4	8,9	9,1
Povprečna nominalna bruto plača (v EUR)	1.391,43	1.364,53	1.415,38	1.429,12
Zasebni sektor (v EUR)	1.315,49	1.293,44	1.303,47	1.322,92
Javni sektor (v EUR)	1.642,58	1.601,17	1.763,96	1.759,92

Vir: ZRSZ, SURS, preračuni UMAR.

Slika 21: Izgubili delo in brezposelni, ki so dobili delo

Vir: ZRSZ, preračuni UMAR

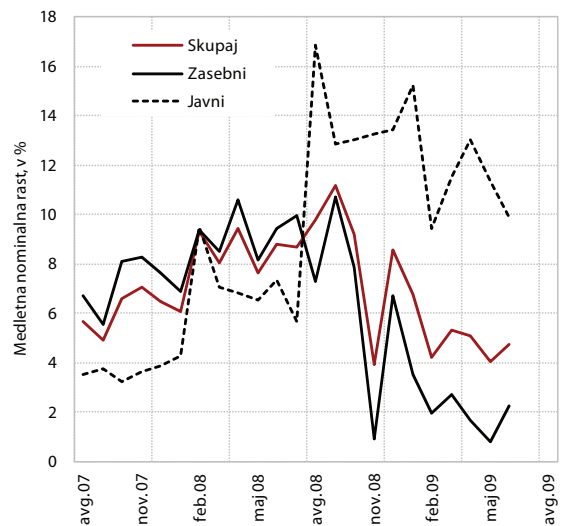
lani je še v trgovini, prometu in raznovrstnih poslovnih storitvah (agencije za zaposlovanje), v večini ostalih področij dejavnosti (tudi v gradbeništvu) pa ostaja višje kot v istem četrtletju lani. Počasi se povečuje število objavljenih potreb po delavcih, medtem ko število realiziranih zaposlitev stagnira, glede na lani pa oboje ostaja za okrog tretjino nižje.

Tudi število registriranih **brezposelnih** se še naprej povečuje, ciklična komponenta rasti pa se umirja. Konec avgusta jih je bilo 88.106, kar je sicer 351 manj kot julija, a že 45,2 % več kot avgusta lani. Medčetrletna rast se je v drugem četrtletju prepolovila in znašala 10,0 %. V drugem četrtletju 2009 je delo izgubilo 9,3 % oseb kot v prvem, vendar

111,6 % več kot v istem četrtletju lani, delo pa je dobila četrtna več brezposelnih kot v prvem četrtletju letos. Julija je mesečna rast števila brezposelnih sicer ostala enaka kot junija (2,3 %), nanjo pa je v precejšnji meri vplivalo običajno sezonsko odpuščanje zaposlenih za določen čas pred poletnimi počitnicami. Priliv v brezposelnost iz vseh drugih razlogov je bil namreč manjši kot prejšnje mesece in tudi delo je julija dobilo nekoliko več brezposelnih kot junija. Število brezposelnih, ki so dobili delo, ostaja že tretji mesec precej višje kot v enakem obdobju lani. Stopnja registrirane brezposelnosti se je junija povečala na 9,1 % (na raven iz avgusta 2006).

Povprečna **plača** na zaposlenega se je junija zvišala, kar je okrepilo tudi njeno medletno rast, razkorak v rasti

Slika 22: Nominalna bruto plača na zaposlenega

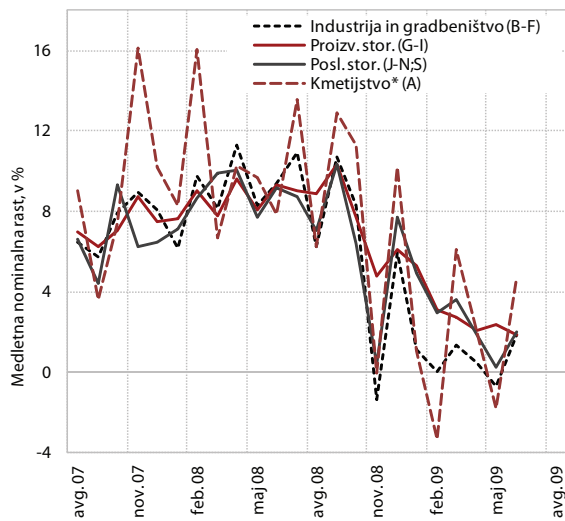

Vir: SURS, preračuni UMAR.

zasebnega in javnega sektorja pa se je nekoliko zmanjšal. Bruto plača na zaposlenega se je junija nominalno zvišala za 1,0 %, na medletni ravni pa se je njena rast okrepila na 4,7 %. V povprečju drugega četrtletja je znašala 4,6 %, kar je 4,0 o. t. manj kot v enakem obdobju lani.

V zasebnem sektorju se je junija povprečna plača na zaposlenega zvišala, njena medletna rast pa se je drugič letos okrepila. Junijsko zvišanje bruto plače sektorja (1,5 %) je predvsem posledica rasti v skupini industrija (v tej so najvišjo rast beležili v oskrbi z električno energijo, plinom in paro ter v rudarstvu). Na medletni ravni se je rast povzpela na 2,3 %, k njej pa so kot vse mesece⁵ letos negativno prispevala zaostala izplačila in plačila za nadure. Obseg plačanih nadur, ki se je nižal od septembra lani se zadnje štiri mesece ne znižuje več. V drugem četrtletju je znašala rast bruto plače sektorja na medletni ravni 1,6 %, kar je 7,8 o. t. manj kot pred letom dni, najnižja⁶ je bila v skupini industrije (0,6 %), najvišja pa v proizvodnih storitvah (2,1 %).

Slika 23: Nominalna bruto plača v zasebnem sektorju

Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: * V kmetijstvu je manj kot 1 % zaposlenih celotnega sektorja, zato je serija precej bolj volatilna.

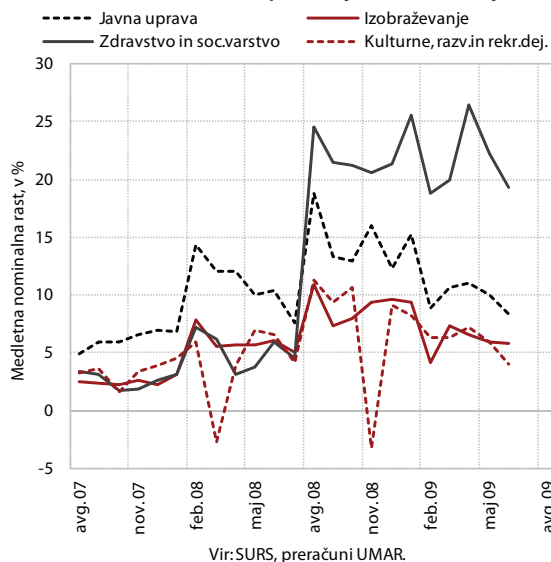
Povprečna plača na zaposlenega v javnem sektorju je bila junija nekoliko nižja kot mesec prej, njena medletna rast se je prav tako upočasnila. Povprečna bruto plača sektorja je bila junija glede na pretekli mesec nižja za 0,2 %⁷, na medletni ravni pa se je njena rast rahlo umirila (v vseh dejavnostih), a je še vedno neprimerno višja (9,9 %) kot v zasebnem sektorju. V drugem četrtletju je bila medletna rast 11,4-odstotna, kar je 4,5 o. t. več kot v istem obdobju lani.

⁵ S februarjsko izjemo pri zaostalih izplačilih.

⁶ Prerez po dejavnostih sicer kaže, da so največje nominalno znižanje bruto plače na medletni ravni zabeležili v finančnih in zavarovalniških (-3,8 %) ter predelovalnih dejavnostih (-0,5 %), stagnacijo pa v dejavnosti poslovanja z nepremičninami (0,0 %).

⁷ V dejavnostih zdravstva in socialnega varstva ter kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih se je znižala (za 1,1 % oz. 0,7 %), v javni upravi in izobraževanju pa zvišala (za 0,2 %).

Slika 24: Nominalna bruto plača v javnem sektorju

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Cene

Medletna rast **cen** je bila avgusta višja kot julija, povprečni nivo cen pa je ostal enak kot avgusta lani. Cene življenjskih potrebščin so avgusta glede na julij ostale nespremenjene (lani -0,6 %), enako v primerjavi z avgustom lani. V prvih osmih mesecih letos so se cene povečale za 1,4 % (lani 3,5 %).

Julija smo bili v Sloveniji priča deflaciji na medletni ravni, umirjanje osnovne inflacije se je nekoliko okrepilo. Potem ko smo bili na ravni celotnega evrskega območja medletni deflaciji priča že junija, smo medletno znižanje cen beležili julija tudi pri nas. Ključni razlogi za medletno znižanje cen življenjskih potrebščin so bili tako na ravni celotnega evrskega območja kot pri nas isti. Že od druge polovice lanskega leta se inflacija namreč hitro umirja predvsem zaradi »učinka osnove«, ki je bil julija letos povezan s približno 70 USD/sod nižjo ravno cen nafte na svetovnih trgih, kar je k medletni deflaciji prispevalo 1,0 o. t. ter ohranjanjem maloprodajnih cen hrane malo pod ravno izpred dvanajstih mesecev. V zadnjih nekaj mesecih se poleg cen nafte in hrane umirjajo tudi cenovni pritiski v ostalih skupinah cen, kar povežujemo z nizko gospodarsko aktivnostjo. Rast cen storitev je tako julija k -0,6-odstotni medletni rasti cen prispevala 0,9 o. t., rast cen hrane -0,2 o. t., enak je bil tudi prispevek rasti cen vsega ostalega blaga.

Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih na domačem trgu so se v juliju znižale že osmič v zadnjih desetih mesecih. Ob -0,2-odstotnem mesečnem padcu cen se je povišala tudi medletna deflacija (na -1,3 %), kar pa je še naprej predvsem posledica medletnega padca cen v proizvodnji živil in kovin. V zadnjih dvanajstih mesecih so se cene v proizvodnji živil znižale za 2,8 %, v proizvodnji kovin pa za 20,0 %. Sicer se pritiski na rast cen v proizvodnji

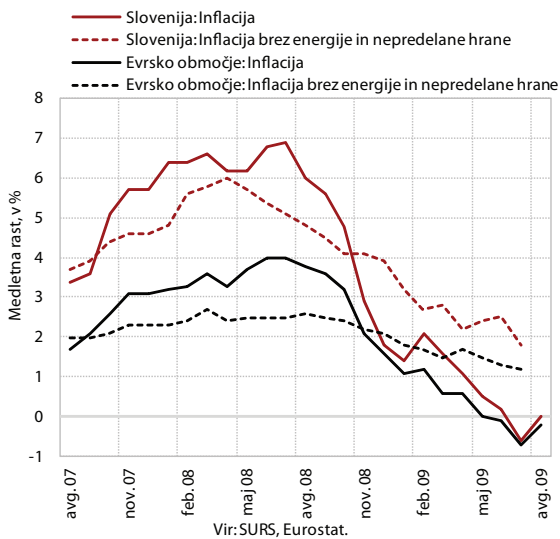
Tabela 4: Cene

v %	2008		2009		
	XII 2008/ XII 2007	Φ (I 08–XII 08)/ Φ (I 06–XII 07)	VII 09/ VI 09	VII 09/ VII 08	Φ (VIII 08–VII 09)/ Φ (VIII 06–VII 07)
Cene življenjskih potrebščin (CPI)	2,1	5,7	-0,9	-0,6	2,3
Blago	1,3	6,0	-2,1	-2,2	1,7
-Goriva in energija	-7,2	10,6	0,5	-10,9	-1,7
-Drugo	3,2	5,0	-2,1	-2,2	1,7
Storitve	3,8	5,0	1,8	2,9	3,7
Cene življenjskih potrebščin (HICP)	1,8	5,5	-0,8	-0,6	2,2
Regulirane cene ¹	-7,8	9,6	0,4	-10,0	-2,7
-Energija	-11,9	14,4	0,5	-17,8	-4,8
-Drugo	0,4	0,1	0,3	2,6	0,6
Osnovna inflacija:					
-odrezano povprečje	2,6	3,9	-0,5	0,4	2,2
-brez (sveže) hrane in energije	3,9	4,6	-0,9	1,4	3,3
Cene življenjskih potrebščin (HICP) v evrskem območju	1,6	3,3	-0,7	-0,7	1,4
Cene industrijskih proizvodov domačih proizvajalcev:					
-na domačem trgu	3,1	5,6	-0,2	-1,3	2,2
-na evrskem območju	-0,1	2,1	-0,3	-4,7	0,4

Viri podatkov: SURS, Eurostat; preračuni UMAR.

Opomba: ¹Zaradi vsakoletnih sprememb indeksa reguliranih cen podatki med posameznimi leti niso neposredno primerljivi.

Slika 25: Inflacija v Sloveniji in v celotnem evrskem območju

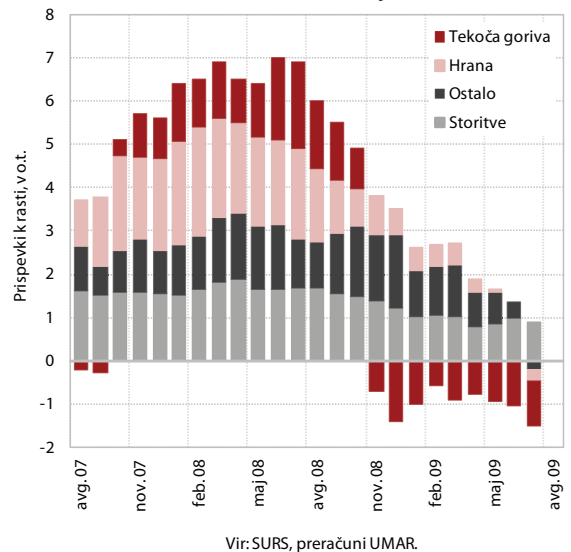

Vir: SURS, Eurostat.

industrijskih proizvodov v skladu z relativno šibko proizvodno aktivnostjo umirjajo tudi v večini ostalih dejavnosti.

Junija je bila Slovenija med članicami evrskega območja z relativno najbolj neugodnim gibanjem **cenovne konkurenčnosti gospodarstva**, kljub umirjanju inflacije v

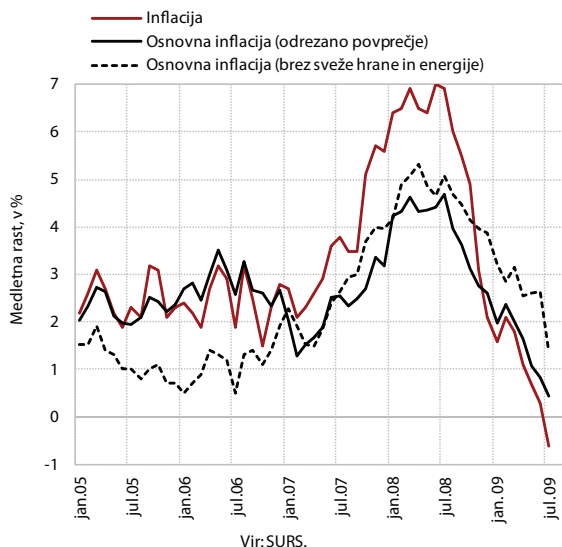
Slika 26: Razčlenitev medletne inflacije

Vir: SURS, preračuni UMAR.

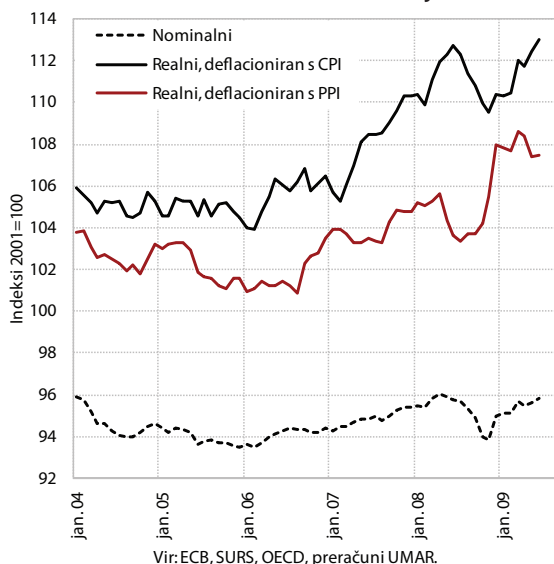
Sloveniji. Ob krepitvi evra in rasti relativnih cen življenjskih potrebščin⁸ se je junija realna rast učinkovitega tečaja postopno nadaljevala (mesečno za 0,5 %, medletno za 0,2 %, v primerjavi z decembrom pa za 2,4 %). V povprečju prvih šestih mesecev je bila cenovna konkurenčnost sicer

⁸ Slovenske v primerjavi s trgovinskimi partnericami.

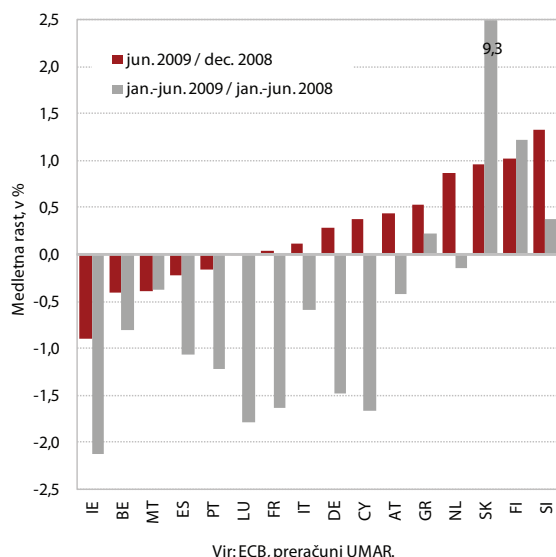
Slika 27: Osnovna izmerjena inflacija

še vedno tik pod ravnijo izpred enega leta (0,2 % slabša), vendar ob hkratnem izboljšanju v večini članic evrskega območja. Njeno poslabšanje v primerjavi z decembrom pa je bilo junija v Sloveniji celo najvišje. Relativno slabša cenovna konkurenčnost Slovenije v okviru evrskega območja je v veliki meri posledica padca (oz. nižje rasti) relativnih cen življenjskih potrebščin v večini članic. Deloma pa nanjo vpliva tudi struktura naše zunanje trgovinske menjave, t.j. nadpovprečno velik delež menjave z državami članicami EU. Vpliv okrepitve evra do preostalih valut EU na našo cenovno konkurenčnost je bil posledično večji, vpliv padca evra do nekaterih valut zunaj EU (zlasti USD in JPY) pa manjši.

Po dvomesečnem izboljšanju je junija **cenovna konkurenčnost predelovalnih dejavnosti** stagnirala na majski ravni, njeno medletno poslabšanje pa se je pospešeno

Slika 28: Nominalni in realni efektivni tečaj

nadaljevalo. Realni efektivni tečaj, deflacioniran z relativnimi cenami industrijskih proizvodov predelovalnih dejavnosti (na domačem trgu) je junija le rahlo porastel (za 0,1 %), po dvomesečnem padcu, njegova medletna rast pa se je povečala (z 2,9 % na 3,7 %). Ob majhnem izboljšanju v prvih šestih mesecih letos (v primerjavi z decembrom za 0,5 %), ostaja medletno poslabšanje cenovne konkurenčnosti predelovalnih dejavnosti v povprečju prvih šestih mesecev izrazitejše (2,9 %), ker je bil mesečni padec cen industrijskih proizvodov v zadnjem četrtletju lani v Sloveniji manjši kot v trgovinskih partnericah.

Slika 29: Realni efektivni tečaji članic evrskega območja, deflacionirani s HICP

Plačilna bilanca

Junija je saldo **tekočega računa plačilne bilance** tretji mesec zapored izkazoval presežek (133,2 mio EUR), tako da so bile tekoče transakcije v drugem letošnjem četrtletju prvič po treh letih v presežku in sicer v višini 258,0 mio EUR (v enakem obdobju lani primanjkljaj v vrednosti 486,0 mio EUR). Presežek tekočih transakcij je bil v največji meri posledica gibanj v bilanci blagovne menjave, ki je v drugem letošnjem četrtletju izkazovala presežek, kar velja tudi za tekoče transfere. Na medletni ravni je bil nižji tudi primanjkljaj v bilanci faktorskih dohodkov, manjši pa je bil presežek v storitveni bilanci.

Bilanca blagovne menjave je, po medletno precej nižjem primanjkljaju v prvem četrtletju letos, v drugem zabeležila presežek v višini 41,7 mio EUR. Ob večjem količinskem padcu uvoza od izvoza so nanjo vplivali tudi izboljšani pogoji menjave, ki so se po naši oceni v drugem četrtletju izboljšali za 3,8 %. Zaradi manjšega globalnega povpraševanja so dolarske cene nafte in ostalih primarnih surovin medletno precej nižje (za 51,7 % in 27,9 %). Ob kreptivi evra do USD so se izvozne evrske cene medletno znižale za 3,9 %, uvozne cene pa za 7,5 %. Presežek v

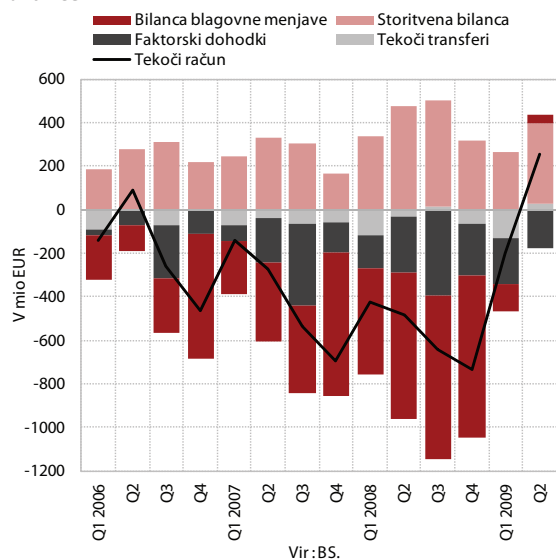
Tabela 5: Plačilna bilanca Slovenije

I-VI 09, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, I-VI 08
Tekoče transakcije	10.897,0	10.841,5	55,5	-911,0
-Blagovna menjava (FOB)	8.004,2	8.089,6	-85,4	-1.156,9
-Storitve	2.004,9	1.373,9	631,0	808,3
-Dohodki od dela in kapitala	508,8	898,2	-389,4	-408,9
Tekoči transferi	379,1	479,7	-100,7	-153,5
Kapitalski in finančni račun	2.042,3	-2.213,6	-171,3	1.175,6
-Kapitalski račun	125,6	-92,6	33,0	-5,1
-Kapitalski transferi	124,7	-89,0	35,7	-4,3
-Patenti, licence	0,9	-3,6	-2,7	-0,8
-Finančni račun	1.916,7	-2.121,0	-204,3	1.180,8
-Neposredne naložbe	44,6	-432,5	-387,9	-27,7
-Naložbe v vrednostne papirje	1.228,7	720,4	1.949,1	-847,0
-Finančni derivativi	-29,1	4,6	-24,5	34,4
-Ostale naložbe	512,6	-2.413,5	-1.900,9	2.022,3
-Terjatve	510,8	0,0	510,8	-1.165,5
-Obveznosti	1,8	-2.413,5	-2.411,7	3.187,8
-Mednarodne denarne rezerve	159,9	0,0	159,9	-1,3
Statistična napaka	115,8	0,0	115,8	-264,6

Vir podatkov: BS.

Opomba: ¹negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

Slika 30: Komponente salda tekočega računa plačilne bilance

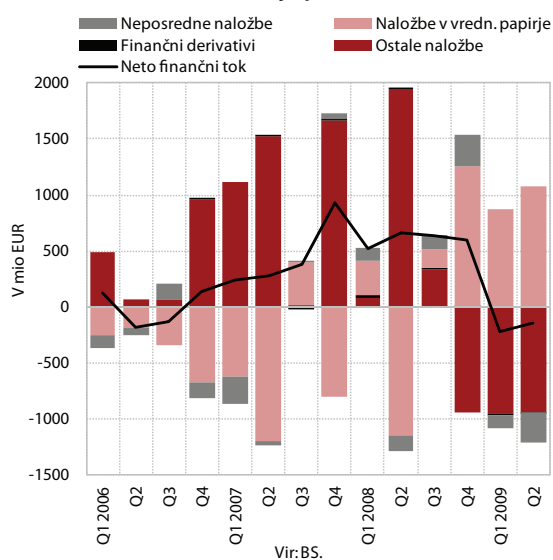
storitveni bilanci je bil drugo četrtletje zapored na medletni ravni nižji, in sicer za 110,5 mio EUR na 364,2 mio EUR. K znižanju je večinoma prispeval manjši presežek v menjavi cestnega transporta in ostalih poslovnih storitev.

Primanjkljaj v bilanci faktorskih dohodkov je bil v drugem četrtletju medletno nižji zlasti zaradi manjših neto odhodkov od kapitala. Ob nadaljnjem upadanju

obrestnih mer in neto odplačevanju posojil tujini se že šest mesecev znižujejo neto plačila obresti domačega bančnega sektorja tujini. Presežek v bilanci tekočih transferov je bil predvsem posledica višjih prihodkov iz evropskega proračuna.

Finančne transakcije s tujino (brez mednarodnih denarnih rezerv) so bile drugo četrtletje zapored neto odlivne, kapitalski tokovi pa še vedno kažejo na otežen dostop do

Slika 31: Finančne transakcije plačilne bilance

tujih virov financiranja. Neto odliv kapitala zasebnega sektorja je še vedno višji od neto priliva kapitala v državni sektor in BS. Neto odtok kapitala je v drugem letošnjem četrletju znašal 146,8 mio EUR (v enakem obdobju lani neto pritek v višini 657,9 mio EUR).

Neposredne naložbe so bile v drugem četrletju letos neto odlivne v višini 273,8 mio EUR. V strukturi domačih neposrednih naložb v tujini imata lastniški in ostali kapital enak delež. Tuje neposredne naložbe v Sloveniji so bile skromne v višini 50,1 mio EUR (v enakem obdobju lani 308,3 mio EUR). Slovenska podjetja s tujim kapitalom so se drugo četrletje zapored neto razdolževala do matičnih in z njimi povezanih podjetjih v tujini.

Neto pritek naložb v vrednostne papirje je v drugem letošnjem četrletju znašal 1.074,5 mio EUR, kar je bilo, podobno kot v prvem četrletju, večinoma posledica naložb v dolžniške vrednostne papirje. RS je namreč aprila izdala 5-letno obveznico v nominalni vrednosti 1,5 mrd EUR po obrestni meri 4,375 %, pri čemer so četrtno izdaje kupili domači vlagatelji, ostalo pa tuji.

Kapitalski tokovi *ostalih naložb* so bili tudi v drugem četrletju neto odlivni (946,3 mio EUR). Slednje je bilo večinoma posledica junijskega odplačila kratkoročnega dolga domačih poslovnih bank tujini, v višini 1.286,2 mio EUR. Domače poslovne banke pa so v drugem četrletju tujino financirale s kratkoročnimi krediti, v višini 171,5 mio EUR.

Bruto zunanji dolg Slovenije je konec junija znašal 37,6 mrd EUR (102,7 % ocenjenega BDP), *bruto dolžniške terjatve do tujine* pa 28,0 mrd EUR (76,5 % BDP). *Neto zunanji dolg* je konec junija znašal 9,6 mrd EUR in se je v primerjavi s koncem leta 2008 povečal za 76 mio EUR.

Finančni trgi

Kreditna aktivnost domačih bank se je julija nekoliko okrepila. Banke so v tem mesecu neto odobrile kredite v višini 217,1 mio EUR, kar je najvišja vrednost v zadnjih petih mesecih in dosega slabih 30 % vseh neto tokov kreditov v sedmih mesecih letos. Glede na predhodne mesece precej izstopa razmeroma močno zadolževanje gospodinjstev, zadolževanje podjetij in NFI pa je bilo sicer pozitivno, a na precej nizki ravni. Julija se je pomemben del vlog države selil med dolgoročne depozite, kar je mogoče vplivalo na nekoliko višjo kreditno aktivnost bank. Razmere na mednarodnih medbančnih trgih so še naprej precej zaostrene, banke so samo junija neto odplačevale kredite v višini 1,3 mrd EUR, kar je največ doslej.

Obseg neto zadolževanja prebivalstva je prvič po oktobru lani presegel 100 mio EUR. Krepitev zadolževanja je v veliki meri posledica močno okrepljenega neto zadolževanja za ostale namene, ki je predstavljalo skoraj polovico celotnega neto zadolževanja prebivalstva. Ocenjujemo, da je takšno gibanje sezonske narave, povezano z večjim trošenjem prebivalstva v poletnih mesecih. Glede na junij se je nekoliko okrepilo tudi zadolževanje v obliki stanovanjskih kreditov, vendar ni pomembneje odstopalo od preteklih mesecev. Potrošniški krediti so že četrti mesec zapored beležili neto priliv, vendar so bili tudi tokrat s 6,3 mio EUR skromni. Banke so v prvih sedmih mesecih letos neto odobrile kredite prebivalstvu v višini 227,6 mio EUR, kar dosega slabo tretjino vrednosti iz primerljivega obdobja v letu 2008.

Potem ko so v preteklih dveh mesecih podjetja in NFI, neto odplačevala kredite najete pri domačih bankah, je bil julija njihov neto tok pozitiven, a s 50,7 mio EUR precej

Tabela 6: Kazalniki finančnih trgov

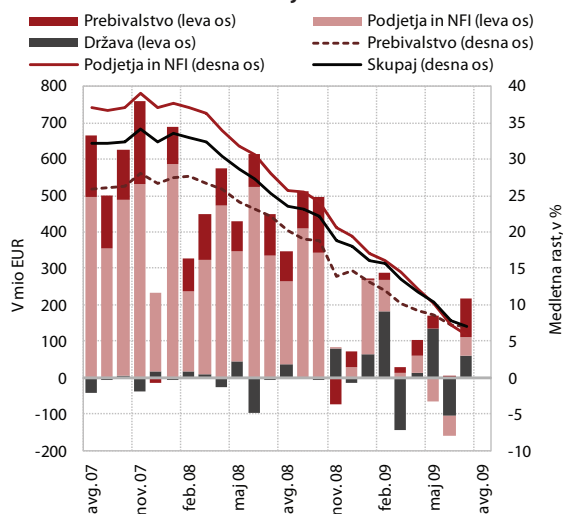
Kreditni domačih bank nebančnemu sektorju in varčevanje prebivalstva	Nominalni zneski, v mio EUR		Nominalna rast kreditov, v %		
	31. XII 08	31. VII 09	31. VII 09/30. VI 09	31. VII 09/31. XII 08	31. VII 09/31. VII 08
Kreditni skupaj	31.549,1	32.276,6	0,7	2,3	7,2
Kreditni podjetjem in DFO	23.137,5	23.421,3	0,2	1,2	5,9
Kreditni državi	584,6	800,8	8,6	37,0	68,8
Kreditni prebivalstvu	7.827,0	8.054,6	1,3	2,9	7,1
Potrošniški	2.883,9	2.869,3	0,2	-0,5	0,0
Stanovanjski	3.395,3	3.636,5	1,4	7,1	16,9
Ostalo	1.547,7	1.548,8	3,2	0,1	0,4
Bančne vloge skupaj	13.689,1	14.096,0	-0,8	3,0	6,5
Čez noč	5.249,4	5.578,0	-2,8	6,3	4,5
Kratkoročno vezane	5.644,8	5.501,1	0,2	-2,5	0,1
Dolgoročno vezane	1.957,7	2.463,9	3,6	25,9	60,5
Vloge na odpoklic	837,2	552,9	-7,0	-34,0	-35,8
Vzajemni skladi	1.513,4	1.718,8	4,1	13,6	-22,3

Vir podatkov: Bilten BS, ATVP, preračuni UMAR.
Opomba: NFI – nenedarne finančne institucije.

nizek. Neto zadolževala so se tako podjetja kot tudi NFI. Julija se je izboljšala namenska struktura zadolževanja, saj je daleč najpomembnejši delež predstavljalo neto zadolževanje za investicije, ki je bilo s 77,5 mio EUR na najvišji ravni od nastopa kreditnega krča novembra lani. Precej bolj skromno je bilo zadolževanje za obratna sredstva, medtem ko so podjetja in NFI kredite za ostale namene odplačevala v višini 40,3 mio EUR. Podjetja in NFI so se tako v prvih sedmih mesecih letos neto zadolžila pri domačih bankah v višini 283,7 mio EUR, kar je za skoraj 90 % manj kot v primerljivem obdobju lani. Potem ko so se podjetja in NFI maja na tujem neto zadolžila kar za 183,8 mio EUR, so junija tuje kredite drugič letos neto odplačevala, tokrat v višini 27,5 mio EUR. Negativni neto tok je predvsem posledica odplačevanja dolgoročnih kreditov, ki je bilo s 118,6 mio EUR na najvišji ravni letos. Podjetja in NFI so se tako v prvi polovici leta na tujem neto zadolžila za 264,0 mio EUR, kar pa je kljub junijskemu neto odplačevanju za približno šestino več kot primerljivem obdobju lani. Razlika med domačimi in tujimi obrestnimi merami (povprečje EMU) se je junija sicer nekoliko znižala, vendar so domače še vedno precej višje (za 293 bazičnih točk). Dostopnost virov financiranja na mednarodnih medbančnih trgih pa je tudi junija ostala slaba. Banke so tako že šesti mesec zapored neto odplačevale kredite najete v tujini, in sicer tokrat v višini kar 1,3 mio EUR, kar je najvišja vrednost doslej in je izključno posledica neto odplačevanja kratkoročnih kreditov, medtem ko je bil neto tok dolgoročnih kreditov z 20 mio EUR prvič v drugem četrtletju pozitiven. Banke so tako v prvi polovici leta neto odplačevale tuje kredite v višini več kot 2 mrd EUR (v istem obdobju lani je bil zabeležen neto priliv v višini 1,9 mrd EUR).

Medletna stopnja rasti obsega kreditov se znižuje leto in pol in se je konec julija spustila že na 7,2 %, kar je najmanj odkar imamo primerljive podatke. Banke so v prvih sedmih mesecih letos neto odobrile kredite domačim nebančnim

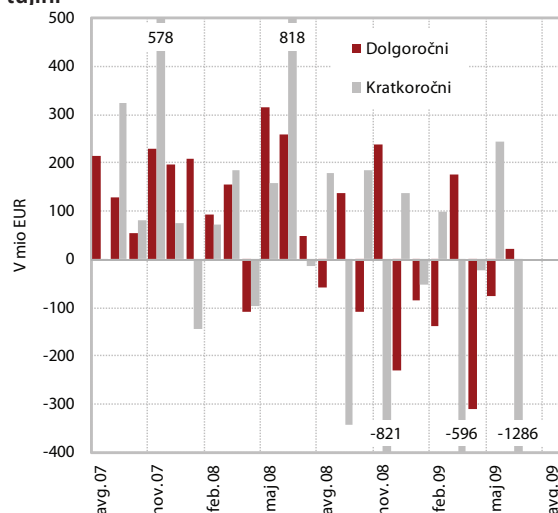
Slika 32: Neto tokovi in rast kreditov domačih bank domačim nebančnim sektorjem

Vir: BS, preračuni UMAR.

sektorjem v višini 727,5 mio EUR (dobro petino vrednosti iz primerljivega obdobja lani). Sektorska struktura zadolževanja pa je bila precej uravnotežena, saj so se neto tokovi kreditov gospodinjstvom, podjetjem in NFI ter državi gibali na ravni med 200 in 300 mio EUR. Tudi na ravni celotnega evrskega območja so razmere na kreditnih trgih še precej zaostrene, kreditni krč pa še močnejši kot v Sloveniji. Obseg kreditov je po junijski 0,5-odstotni rasti julija beležil 0,3-odstoten upad, medletna stopnja rasti pa se je tako znižala že na 0,8 %. Neto tokovi kreditov so v prvih sedmih mesecih letos s 28,4 mrd EUR dosegli le dobrih 5,0 % vrednosti iz primerljivega obdobja lani.

Slika 33: Ročnostna struktura neto zadolževanja bank v tujini

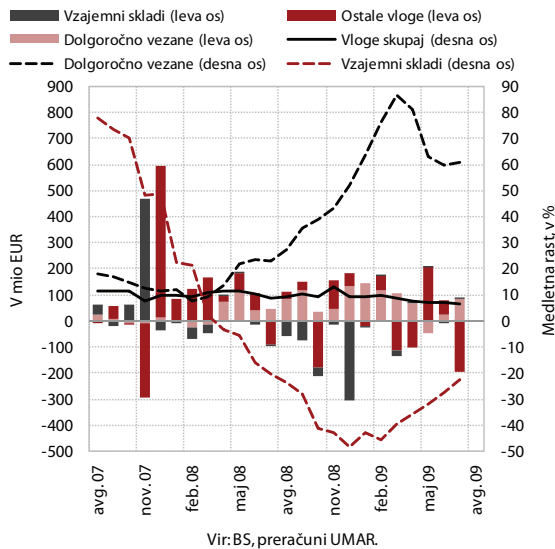

Vir: BS, preračuni UMAR.

Sezonski dejavniki so julija vplivali tudi na obseg vlog prebivalstva v bankah, ki so na mesečni ravni beležile 0,8-odstoten upad, kar je največ letos. Upad je v veliki meri posledica 162,3 mio EUR neto odliva iz vpoglednih vlog. Del teh se je najverjetneje prelil v dolgoročne vloge, ki so po treh mesecih prvič presegle 3,0-odstotno rast. Pomemben odliv v višini 41,4 mio EUR so beležile tudi vloge na odpoklic, ki so v zadnjih devetih mesecih na mesečni ravni upadle kar osemkrat. To je najverjetneje posledica tega, da je pomemben del tovrstnih vlog vezan na medbančno obrestno mero EURIBOR, ki se je v tem obdobju občutno znižala. Vloge prebivalstva v bankah so tako v sedmih mesecih letos beležile neto prilive v višini 406,9 mio EUR, kar pa je za dve petini manj kot v primerljivem obdobju lani. Čeprav se obseg vlog države v bankah zmanjšuje že tretji mesec zapored se je julija precej izboljšala ročnostna struktura, saj je država pomemben del svojih depozitov v bankah (1,3 mrd EUR) naložila kot dolgoročne depozite. Neto priliv vlog države v domače banke je v sedmih mesecih leta dosegel 1,6 mrd EUR, kar je skoraj trikrat toliko kot v primerljivem obdobju lani. Po skromnih junijskih neto odlivih so julija vzajemni skladi domačih upravljavcev ponovno beležili pozitiven neto tok (3,6 mio EUR). V nasprotju s preteklimi meseci

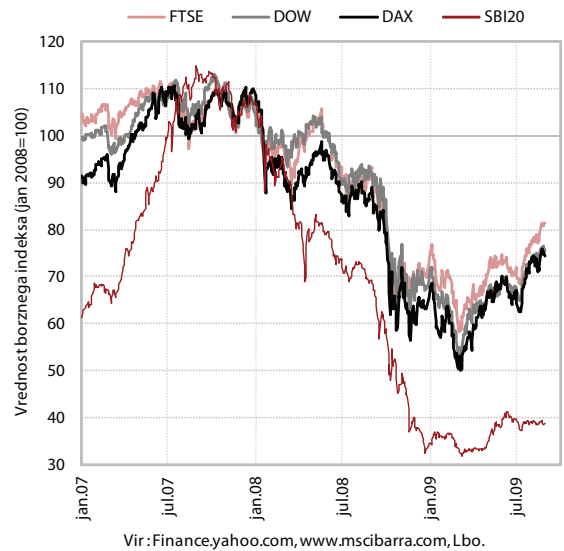
so tokrat večje neto prilive dosegli tisti vzajemni skladi, ki imajo nekoliko bolj konservativno politiko (mešani skladi v višini 2,8 mio EUR), kar je najverjetneje posledica ponovno nekoliko večje volatilitnosti na kapitalskih trgih. Zaradi negativnih gibanj v prvem četrletju letos pa so skladi v sedmih mesecih leta 2009 še vedno beležili neto odliv, in sicer v višini 9,3 mio EUR, kar je precej manj od primerljivega obdobja lani, ko je neto odliv znašal 127,6 mio EUR. Obseg sredstev v upravljanju vzajemnih skladov domačih upravljavcev je julija beležil 4,1-odstotno rast, v sedmih mesecih letos pa se je okrepil za 13,6 %.

Slika 34: Neto prilivi vlog prebivalstva v banke in vzajemne sklade ter medletne stopnje rasti

Julija je promet na Ljubljanski borzi beležil upad, kar povežemo tudi s sezonskimi dejavniki (dopusti). Obseg prometa je znašal 35,7 mio EUR, kar je druga najnižja vrednost letos. Najprometnejše so bile s 23,4 mio EUR delnice (brez ID-ov), kar pa je za skoraj polovico manj kot mesec pred tem, medtem ko je promet z obveznicami 11,2 mio EUR rahlo presegel junijsko vrednost. V prvih sedmih mesecih letos je bilo trgovanje na Ljubljanski borzi na ravni 356,4 mio EUR, kar je skoraj 60 % manj kot v enakem obdobju lani. Obseg tržne kapitalizacije vrednostnih papirjev je julija po treh mesecih neprekinjene rasti upadel za 1,2 %, kar je izključno posledica 2,4-odstotnega upada tržne kapitalizacije delnic. V sedmih mesecih letos pa se je obseg tržne kapitalizacije okrepil za skoraj petino. K tej rasti pa so največ prispevale nove izdaje obveznic (36,0-odstotna rast tržne kapitalizacije vseh obveznic), medtem ko se je obseg tržne kapitalizacije delnic okrepil za 6,2 %. Vrednost indeksa SBI20 se je avgusta znižala že drugi mesec zapored, vendar tokrat le za 0,6 %, medtem ko so vrednosti indeksov na pomembnejših tujih kapitalskih trgih beležili rast med 1,3 % (NIKKEI225) in 6,6 % (CAC40) kar je v veliki meri posledica razmeroma ugodnih makroekonomskih kazalcev za drugo četrletje.

Slika 35: Gibanje borznega indeksa SBI20 in ostalih pomembnejših indeksov

Javne finance

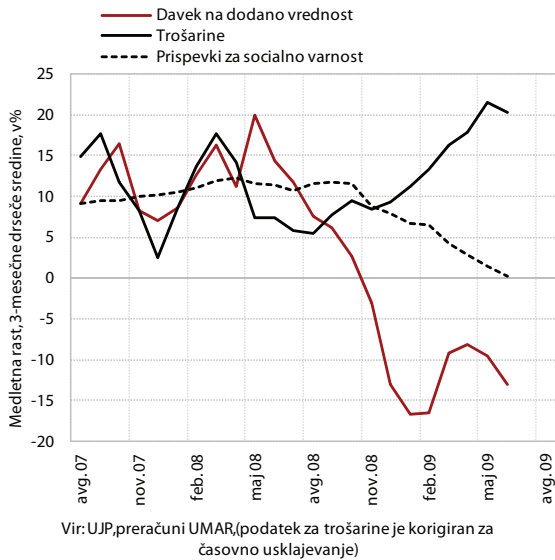
V prvih sedmih mesecih letos je bilo iz **davkov in prispevkov za socialno varnost** vplačanih 7,6 mrd EUR, kar je za 8,2 % manj kot v enakem obdobju lani.⁹ Pešanje rasti javnofinančnih prihodkov se je nadaljevalo pri večini davkov in prispevkov. Na medletni ravni so se v prvih sedmih mesecih povečali le prihodki od trošarin (18,1 %) in prihodki od prispevkov za socialno varnost (3,3 %), vsi ostali davki pa so se zmanjšali. Vlada je namreč nadaljevala s politiko povečevanja trošarinskih dajatev na tekoča goriva za pogon in ogrevanje, marca so se povečale trošarinske dajatve za pivo, vmesne pijače in etilni alkohol in maja še trošarinske dajatve za cigarete. Prispevki za socialno varnost sledijo gibanju mase plač, njihova rast pa se upočasnjuje. Prihodki od dohodnine so predvsem zaradi izdatnejših vračil dohodnine po dohodninskih odločbah za lani ter tudi zaradi precej manjših prilivov iz davkov od dohodkov od dejavnosti in od dohodkov od prodaje kapitala, že dve zaporedni obdobji manjši kot v istem lanskem obdobju – v sedmih mesecih so se zmanjšali za 3,6 %. Tudi akontacije davka od dohodka pravnih oseb se zmanjšujejo; v prvih sedmih mesecih so dosegle 47,3 % vrednosti iz enakega obdobja lani. Davčni zavezanci lahko po posebnem postopku uveljavijo dokazane slabše rezultate tekočega leta in letošnjo (nižjo) zakonsko davčno stopnjo (21,0 %). Prihodki iz davka na dodano vrednost se že četrty mesec zapored ohranjajo na ravni, ki je za 12,0 do 13,0 % pod ravni iz enakega lanskega obdobja.

Po podatkih **konsolidirane bilance**¹⁰ MF se razkorak med

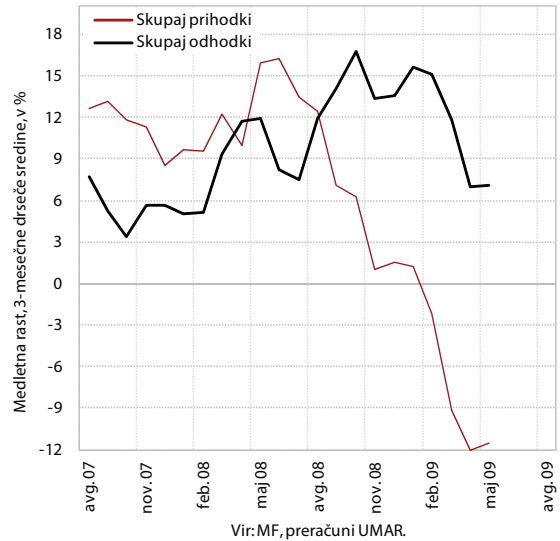
⁹ Obdelava Poročila o razporejenih javnofinančnih prihodkih in kritju v obdobju januar- julij 2009, Uprava za javne prihodke.

¹⁰ Konsolidirana bilanca (po metodologiji denarnega toka) vključuje prihodke in odhodke državnega proračuna in občinskih proračunov ter prihodke in odhodke pokojninske ter zdravstvene blagajne.

Slika 36: Davki in prispevki za socialno varnost

Slika 37: Konsolidirani javnofinančni prihodki in odhodki

javnofinančnimi prihodki in odhodki še naprej povečuje. Javnofinančni prihodki so v prvem polletju znašali 6,8 mrd EUR, javnofinančni odhodki pa 7,9 mrd. EUR. Prihodki so bili v prvih šestih mesecih medletno nižji za 7,4 %, rast odhodkov pa je bila večja kot lani, in sicer kar 10,6–odstotna. Po šestih mesecih je konsolidirana bilanca javnega financiranja izkazala primanjkljaj v višini 1.116 mio EUR. V *ekonomski strukturi odhodkov* so se v prvi polovici leta medletno najbolj povečali odhodki za investicije (22,5 %) ter odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim (14,2 %). Krepi se tudi rast transferov posameznikom in gospodinjstvom, zlasti se zaradi naraščajoče brezposelnosti povečujejo izdatki

za transfere brezposelnim (69,0 %) ter izdatki za druge transfere posameznikom in gospodinjstvom (34,4 %), v okviru katerih se je septembra lani začela zagotavljati brezplačna prehrana v srednjih šolah in izvajati program brezplačne oskrbe za drugega otroka v vrtcih. Po februarški valorizaciji pokojnin je bila rast izdatkov za pokojnine v prvem polletju 9,1–odstotna. Rast izdatkov za blago in storitve (4,6 %) pa se je upočasnila.

Po prvih nekonsolidiranih podatkih pa so se julija nadaljevala enaka gibanja. Prihodki *državnega proračuna* so bili v prvih sedmih mesecih medletno nižji za 14,2 %, odhodki pa so bili v istem obdobju višji za 12,3 %.

Tabela 7: Konsolidirani javnofinančni prihodki in odhodki

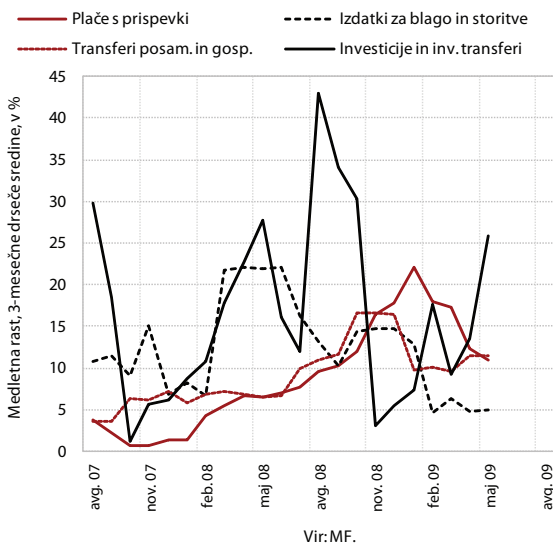
	2008			2009		
	v mio EUR	v % BDP	Rast v %	I - VI 09 v mio EUR	VI 09/ VI 08	I - VI 09/ I - VI 08
Prihodki - skupaj	15.335,0	41,3	9,5	6.826,2	-3,2	-7,4
-Davčni prihodki	13.937,2	37,5	9,2	6.223,4	-5,3	-8,6
-Davki na dohodek in dobiček	3.442,1	9,3	18,0	1.324,8	-34,1	-26,4
-Prispevki za socialno varnost	5.095,0	13,7	10,8	2.566,1	1,1	4,4
-Domači davki na blago in storitve	4.805,3	12,9	6,8	2.192,9	12,8	-3,9
-Prejeta sredstva iz EU	365,4	1,0	5,0	249,3	55,3	57,0
Odhodki - skupaj	15.434,7	41,6	10,9	7.942,0	10,9	10,6
-Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.580,6	9,6	9,3	1.971,8	10,0	14,2
-Izdatki za blago in storitve	2.525,9	6,8	14,2	1.163,8	-1,2	4,6
-Transferi posameznikom in gospodinjstvom	5.616,2	15,1	10,3	3.050,9	10,6	10,8
-Investicijski odhodki	1.252,0	3,4	10,7	411,9	11,7	12,9
-Investicijski transferi	458,0	1,2	37,0	148,8	179,6	60,2
-Plačila sredstev v proračun EU	427,9	1,2	20,2	245,5	92,0	11,9

Vir: MF, preračuni UMAR.

Primanjkljaj državnega proračuna je v prvih sedmih mesecih dosegel 946 mio EUR. Podobne so razmere tudi v zdravstveni blagajni (primanjkljaj 81,9 mio EUR), skupni bilanci občinskih proračunov (59 mio EUR), pokojninska blagajna pa je s transferom iz državnega proračuna v višini 832 mio EUR izravnana.

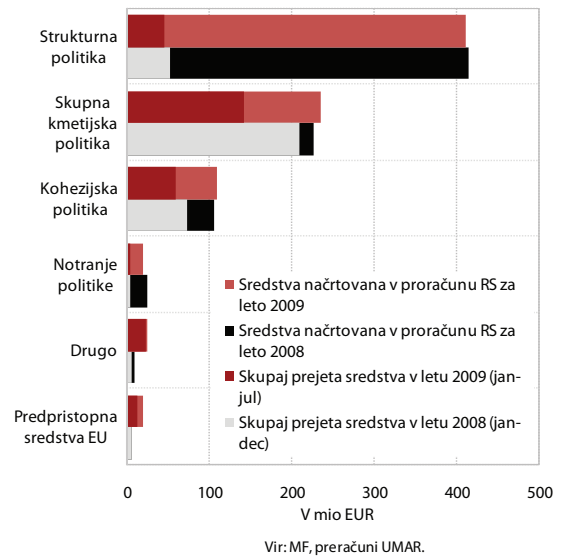
Neto finančni položaj proračuna Slovenije do proračuna EU je bil po podatkih do konca julija pozitiven v višini 21,4 mio EUR. V drugem četrtletju so bila povračila sredstev EU v državni proračun dokaj visoka, nominalno so se v primerjavi z enakim obdobjem lani povišala skoraj za 100 %. Močno se je okrepilo predvsem črpanje sredstev iz kohezijskega sklada (avtocestni odseki). Julija je bilo črpanje sredstev iz EU proračuna zopet nekoliko nižje, močno pa so se povečala povračila sredstev iz strukturnih skladov, ki so v primerjavi s preteklim mesecem porasla za 100 %. Gibanja junija in julija nakazujejo, da se je izboljšalo črpanje sredstev kohezijske politike, morda tudi zaradi v preteklih mesecih sprejetih ukrepov na tem področju, na evropski in nacionalni ravni¹¹.

Slika 38: Pomembnejši konsolidirani javnofinančni odhodki

Junija so države članice prvič plačale prispevek v EU proračun na osnovi novega sklepa o sistemu virov lastnih sredstev¹². V obveznost so bila vključena sredstva iz naslova popravkov BND vira v korist kraljevine Nizozemske in Švedske, prav tako je bila vključena razlika med prejšnjo in novo ureditvijo za obdobje od začetka veljavnosti nove finančne perspektive, zato je bila obveznost Slovenije junija nekoliko višja. Julija so se plačila v primerjavi s preteklimi meseci nekoliko zmanjšala, in sicer v skladu z dopolnjenim predlogom evropskega proračuna, ki zmanjšuje obveznost Slovenije iz nacionalnega prispevka.

Slika 39: Načrtovana in počrpana sredstva iz proračuna EU

¹¹ Glej EO, april 2009.

¹² Glej EO, april 2009.

izbrane teme

Oblikovanje in nadziranje rasti cen komunalnih storitev v Sloveniji

V prispevku osvetljujemo problematiko oblikovanja in nadziranja cen komunalnih storitev v Sloveniji v luči nedavnih sprememb regulacije tega področja v Sloveniji. Vlada je julija s sprejemom Uredbe o prenehanju veljavnosti Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev odstopila od kontrole cen komunalnih storitev, obravnavanje in potrjevanje predlogov sprememb cen komunalnih storitev pa prenesla v pristojnost lokalnih skupnosti. Kljub temu, da tudi dosedanja praksa, ko je o predlogih odločala vlada, ni bila ustrezna, pa lahko glede na odsotnost ustrezne metodologije oblikovanja teh cen in organa, ki bi preverjal njeno izvajanje, prenos pristojnosti po naši oceni ne prinaša dolgoročne rešitve problema oblikovanja komunalnih cen.

Oblikovanje cen komunalnih storitev je od začetka devetdesetih let prejšnjega stoletja regulirala vlada. Ker gre za dejavnosti, v katerih ima posamezno podjetje ali enota, ki samostojno opravlja dejavnost, na posameznem področju monopolni ali obvladujoč položaj, in so te dejavnosti nujne za zadovoljevanje potreb ljudi in organizacij, se je v Sloveniji stroškovno učinkovito izvajanje zagotavljalo z mehanizmom oblikovanja in kontrole njihovih cen. Regulacija oz. nadzor nad cenami komunalnih storitev se je izvajala na državni ravni do sredine letošnjega leta. Namen te državne funkcije je bilo preprečevanje monopolnega obnašanja izvajalcev teh storitev in uravnavanje cen z namenom, da bi odražale stroške izvajanja teh storitev in omogočale podjetjem normalno poslovanje. Povišanje cene je bilo tako možno le v primerih, če so se stroški povečali zaradi doseganja predpisanih standardov, ali zaradi uvedbe novih storitev, do leta 2008 pa tudi zaradi investicij v infrastrukturo. Ker se je ob koncu 90-ih let takšna oblika regulacije cen komunalnih storitev pokazala za nezadostno, je vlada sprejela odločitev, da se pripravi ustrezna metodologija oblikovanja cen komunalnih storitev, po kateri bi se cene oblikovale primerjalno (t.i. »benchmark« metoda). S tem namenom je bil lani sprejet novi Pravilnik o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki zagotavlja primerljive podatke, potrebne za oblikovanje metodologije.

Pritiski na rast cen komunalnih storitev so bili v času, ko je bil nadzor urejen na državni ravni, relativno močni, dejanska povišanja pa relativno majhna. Izjema je bilo lansko leto, ko je do povišanj cen komunalnih storitev prišlo v 88 občinah po vsej Sloveniji (povišanja so bila v razponu od 0,5 % do 1513 %), letos pa še v 3 občinah v razponu od 1,4 % do 9,4 %. Vpliv omenjenih povišanj na inflacijo je bil zaradi metodologije spremljanja cenovnih gibanj zelo omejen, ker v indeksu cen življenjskih potrebščin niso zajete spremembe cen v vseh občinah. Po naši oceni so se cene osnovnih komunalnih storitev v prvih sedmih mesecih letos tako povišale le za 0,1 %, v lanskem letu pa v povprečju za 1,7 % (po podatkih SURS se je cena oskrbe

z vodo povišala za 3,4 %, kanalščina za 0,1 %, cene odvoza smeti pa se niso povišale).

Pregled sistemov zagotavljanja komunalnih storitev v nekaterih starih članicah EU pokaže, da se cene teh storitev oblikujejo po načelu vključitve vseh stroškov, v skladu z direktivami EU, in da so za to v večini držav pristojne lokalne skupnosti, vendar pa hkrati obstajajo določeni režimi oz. mehanizmi njihove regulacije. Tako se v Italiji cene komunalnih storitev regulirajo na državni ravni glede na referenčne stroške, stopnjo inflacije in stopnjo rasti produktivnosti, podobno jih na podlagi primerjalne analize izvajalcev na Portugalskem regulira neodvisni organ. Tudi v Nemčiji se jih oblikuje in nadzira v skladu s konceptom primerljivih cen, podobno na Danskem, kjer se uvaja tudi večja konkurenca pri opravljanju storitev. V Avstriji je cena navzgor omejena z zakonom, ki ureja subvencioniranje teh dejavnosti. V Franciji sicer ni posebnega regulatornega mehanizma – cene so v pristojnosti lokalnih skupnosti, vendar pa te storitve v večini izvajajo zasebna podjetja, hkrati pa deluje sistem subvencioniranja v primerih, ko bi vključitev vseh povzročila visoko povišanje cen. Tudi v Veliki Britaniji storitve izvaja zasebni sektor, regulacijo nad njim pa izvaja neodvisni organ, ki določa zgornjo mejo povečevanja cen za vsako 5-letno obdobje, pri odpadkih pa regulacijo izvaja vlada; cilj regulacije je spodbujanje zniževanja stroškov. Na Nizozemskem cene storitev vključujejo vse stroške, komunalna podjetja so večinoma javna in jih vključno s cenovno politiko nadzorujejo lokalne oblasti, cene oskrbe z vodo pa spremlja tudi regionalna oblast. V Španiji je sistem oskrbe z vodo precej liberaliziran, kljub temu pa investicijske stroške pokriva država, cene oskrbe z vodo pa ne pokrivajo stroškov zagotavljanja storitev, regulirane so na regionalni ravni.

Liberalizacija cen komunalnih storitev v razmerah, ko za to niso zagotovljeni potrebni pogoji, lahko privede do še večjih anomalij na tem področju z možnimi dodatnimi negativnimi posledicami za celotno gospodarstvo. Določanje cen komunalnih storitev brez nadzorne vloge države bi bila ustrezna rešitev v primeru, ko bi bil vzpostavljen sistem oblikovanja referenčnih cen komunalnih storitev in regulatorni organ, ki bi spremljal njegovo izvajanje. Zaradi velike razdrobljenosti lokalnih skupnosti je ključna tudi vezava cen na določen obseg storitve, saj v nasprotnem primeru nikakor ni mogoče zagotoviti ekonomije obsega oz. učinkovitega izvajanja teh storitev. Obstaja namreč nevarnost, da se bodo z oblikovanjem teh cen izključno na ravni lokalnih skupnosti vzpostavile razmere, ki bodo v večji meri omogočale ekonomsko neučinkovito zagotavljanje komunalnih storitev. To ima lahko negativne posledice tako z vidika uporabnikov teh storitev kot z makroekonomskega vidika, saj se neučinkovitosti na koncu odrazijo tudi na poviševanju cen, kar ima negativni vpliv na konkurenčnost celotnega gospodarstva.

Izobrazbena struktura odraslega prebivalstva v Sloveniji

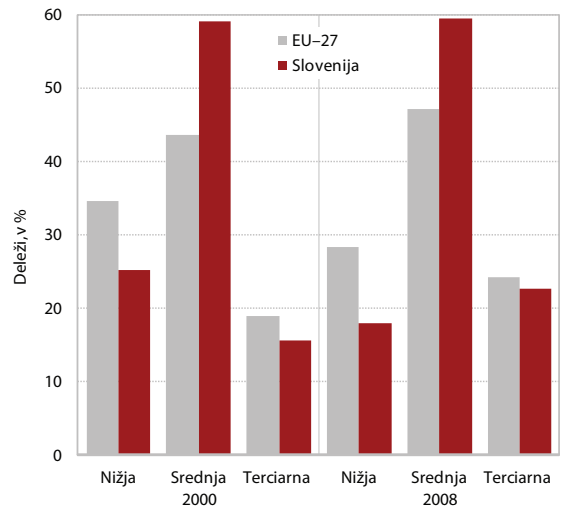
Vključenost v izobraževanje in pridobljena izobrazba pozitivno vplivata na družbeno blaginjo in socialno kohezijo ter na gospodarski razvoj. Bolje izobraženi posamezniki imajo v povprečju višji dohodek, verjetnost, da bodo brezposelni, pa je pri njih manjša. Na ravni družbe se kaže povezanost med stopnjo dosežene izobrazbe in zdravstvenim stanjem, pričakovano življenjsko dobo, stopnjo kriminalitete, stopnjo tveganja revščine ipd. Podatki za Slovenijo kažejo, da je stopnja tveganja revščine najvišja pri nizko izobraženih (z največ končno osnovno šolo) in najnižja pri terciarno izobraženih. Stopnja tveganja revščine¹ je leta 2007 pri nizko izobraženih znašala 24 %, pri srednješolsko izobraženih 9,0 % in pri terciarno izobraženih 2,0 %. Predvsem nizka izobrazba pomeni za posameznika močan dejavnik tveganja revščine. Izobraževanje predstavlja tudi pomemben vir izboljševanja kakovosti človeškega kapitala in dejavnik gospodarske rasti. Vendar je poleg dosežene izobrazbe z vidika gospodarskega razvoja pomembna predvsem kakovost izobraževanja.

Izobrazbena struktura odraslega prebivalstva v Sloveniji se je v obdobju 2000–2008 izboljšala. Po podatkih ankete o delovni sili je delež prebivalstva v starosti 25–64 let z nizko izobrazbo leta 2008 znašal 18,0 % in se je v primerjavi z letom 2000 zmanjšal za 7,2 o. t., delež prebivalstva s srednjo izobrazbo se je ohranil na približno enaki ravni (leta 2008 59,4 %), medtem ko je delež prebivalstva s terciarno izobrazbo znašal 22,6 % in se v primerjavi z letom 2000 povečal za 6,9 o. t. Slovenija v primerjavi s povprečjem EU-27 odstopa po sorazmerno nizkem deležu nizko izobraženih, ki se je v omenjenem obdobju zmanjšal bolj od povprečja EU-27, nasprotno je bil delež prebivalstva s srednjo izobrazbo leta 2008 višji od povprečja EU-27, medtem ko je Slovenija po deležu prebivalstva s terciarno izobrazbo zaostajala za povprečjem, a se je delež v zadnjih osmih letih povečal hitreje kot v povprečju EU-27.

Kljub zmanjšanju deleža prebivalstva z nizko izobrazbo pri mlajših in starejših prebivalcih, je pri višjih starostnih skupinah prebivalcev še vedno sorazmerno visok delež nizko izobraženih. S starostjo se po pričakovanju izobrazbena struktura prebivalstva poslabšuje. Leta 2008 je delež prebivalstva z nizko izobrazbo v starosti 25–34 let znašal 7,6 %, v starostni skupini 34–44 let je bil približno dvakrat višji, v starosti 45–54 let trikrat višji, v starosti 55–65 let pa je znašal 28,5 %. Ravno v najstarejši starostni skupini se je v obdobju 2000–2008 delež prebivalstva z nizko izobrazbo med navedenimi starostnimi skupinami najbolj zmanjšal. V obdobju 2000–2008 se je delež prebivalstva z nižjo izobrazbo v vseh starostnih skupinah, razen v starostni skupini 45–54 let zmanjšal bolj od navedenega povprečja.

¹ Po podatkih Eurostata. Prikazana je stopnja tveganja revščine za starostno skupino 18 let in več, po socialnih transferjih.

Slika 40: Izobrazbena raven prebivalstva v starosti 25–64 let

Vir podatkov: Eurostat; preračun UMAR.

Delež mladih v starosti 20–24 let z vsaj srednjo izobrazbo je v Sloveniji med najvišjimi med evropskimi državami, a se je v letu 2008 rahlo zmanjšal. Evropski cilj na področju izobraževanja do leta 2010 je, da naj bi vsaj 85,0 % mladih v starosti 20–24 let doseglo vsaj srednješolsko izobrazbo, Slovenija pa je ta cilj dosegala in presejala v vseh letih v obdobju 2000–2008. Leta 2008 je ta delež znašal 90,2 %, kar je 11,9 o. t. več od evropskega povprečja in eden najvišjih deležev med državami EU-27, v obdobju 2000–2008 pa se je še povečal. Ob tem velja opozoriti, da se je delež mladih v starosti 20–24 let z vsaj srednjo izobrazbo (srednjo ali terciarno izobrazbo) v zadnjem letu zmanjšal za 1,3 o. t. Delež mladih s srednjo izobrazbo se je zmanjšal, medtem ko se je delež mladih s terciarno izobrazbo rahlo povečal, a ostaja med najnižjimi med evropskimi državami (Slovenija: 3,8 %; EU-27: 13,4 %). Razlog za nizek delež mladih v starosti 20–24 let s terciarno izobrazbo je ob visoki vključenosti mladih v terciarno izobraževanje tudi v nizki učinkovitosti študija, kar se odraža tudi v dolgem povprečnem trajanju študija, ki je med najdaljšimi med evropskimi državami.

Vključenost mladih v formalno izobraževanje je visoka ter se povečuje hitreje od povprečja EU-27. Visok delež prebivalstva v starosti 20–24 let z vsaj sekundarno izobrazbo in izboljševanje izobrazbene strukture odraslega prebivalstva sta posledica predvsem visoke vključenosti mladih v izobraževanje. Vključenost mladih v starosti 15–24 let v vse ravni formalnega izobraževanja² je v letu 2007 znašala 70,1 %, kar je 10,6 o. t. več od povprečja EU-27 in eden najvišjih deležev med državami EU-27. V obdobju 2000–2007 se je vključenost mladih v izobraževanje povečala bolj od navedenega povprečja (Slovenija: 10,8 o. t.; EU-27: 4,5 o. t.), enako tudi v letu 2007 (Slovenija: 0,4 o. t.; EU-27: 0,2 o. t.).

² Osnovnošolsko, srednješolsko in terciarno izobraževanje.

Tabela 8: Izobrazbena struktura prebivalstva v starosti 25–64 let, države EU-27, 2000 in 2008, v %

	Delež prebivalstva z doseženo izbrano stopnjo izobrazbe, v %					
	Nižja	Srednja	Terciarna	Nižja	Srednja	Terciarna
	2000	2000	2000	2008	2008	2008
EU27	34,6	43,5	18,9	28,4	47,1	24,2
Avstrija	23,8	61,9	14,2	19	63	18,1
Belgija	41,7	31,2	27,1	30,4	37,3	32,3
Bolgarija	32,9	48,7	18,4	22,5	54,8	22,8
Ciper	38,5	36,4	25,1	26,9	38,6	34,5
Češka	13,9	74,5	11,5	9,1	76,4	14,5
Danska	19,8	52,8	25,2	21,9	42,2	33,7
Estonija	15,3	55,8	28,9	11,5	54,2	34,3
Finska	26,6	40,2	32,3	18,9	44,5	36,6
Francija	37,7	40,6	21,6	30,2	42,4	27,4
Grčija	48,6	34,5	16,9	38,9	38,4	22,6
Irska	41,8	34,9	21,2	29,5	34,3	32,7
Italija	53,3	34,6	9,4	46,7	39	14,4
Latvija	16,9	65,1	18	14,2	60,6	25,2
Litva	15,8	42,4	41,8	9,4	60,1	30,4
Luksemburg	38,3	41,7	17,9	32,1	40,3	27,7
Madžarska	30,7	55,3	14	20,3	60,5	19,2
Malta	81,8	12,8	5,4	72,5	14,4	13,1
Nemčija	17,7	54,2	22,5	14,6	59,8	25,3
Nizozemska	33,8	41,9	24	26,5	40,8	31,9
Poljska	20,3	68,3	11,4	12,9	67,6	19,6
Portugalska	80,4	10,6	9	71,8	13,9	14,3
Romunija	30,7	60,1	9,2	24,7	62,5	12,8
Slovaška	16,4	73,3	10,2	10,1	75,2	14,8
Slovenija	25,2	59,1	15,7	18	59,4	22,6
Španija	61,7	15,8	22,5	49	21,7	29,2
Švedska	22,7	47,3	29,5	14,9	52,7	31,8
Zdr.kraljestvo	31,3	31	24,4	26,4	41,1	31,8

Vir: Population and Social conditions (Eurostat), ADS, 2009; preračuni Umar.

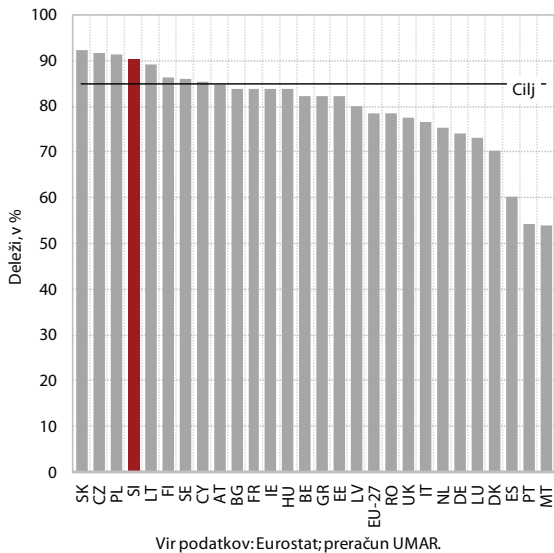
Vključenost mladih v srednje šole in v terciarno izobraževanje sta bili v letu 2007 najvišji med državami EU-27. Vključenost mladih v starosti 15–19 let v srednješolsko izobraževanje je leta 2007 (šolsko leto 2006/2007) znašala 78,9 %, kar je močno nad povprečjem EU-27 (57,5 %). Visoka je tudi stopnja dokončanja srednješolskega izobraževanja³, saj je delež mladih starih 18–24 let s končano ali z nedokončano osnovno šolo ali brez šolske izobrazbe (zgodnjih osipnikov) nizek, kar prispeva k sorazmerno visokemu deležu mladih v starosti 20–24 let z vsaj sekundarno izobrazbo. V obdobju 2000–2007 se je vključenost mladih v srednje šole še povečala, v letu 2007 pa rahlo zmanjšala

(za 0,7 o. t.). Nasprotno pa se je vključenost mladih v starosti 20–24 let v terciarno izobraževanje v letu 2007 povečala (za 1,1 o. t.) in znašala 46,1 % (EU-27: 28,4 %), kar je pomenilo nadaljevanje pozitivne tendence iz preteklih let v obdobju 2000–2007, ko se je vključenost v terciarno izobraževanje močno povečala (za 13,9 o. t.; EU-27: 4,5 o. t.). Rast vključenosti v terciarno izobraževanje se je nadaljevala tudi po tem letu in v letu 2008/2009 znašala 46,4 %.

Ob na splošno ugodnih gibanjih na področju izobraževanja so prisotni tudi določeni izzivi. V Sloveniji je bil v obdobju 2000-2008 narejen pomemben napredek v povečanju vključenosti mladih v srednje in v terciarno izobraževanje in tudi položaj Slovenije po vključenosti mladih v izobraževanje je v primerjavi z drugimi državami EU-27

³ Delež mladih, ki so v izbranem letu končali srednjo šolo v primerjavi s skupnim številom prebivalcev v tipični starosti dokončanja srednje šole.

Slika 41: Delež prebivalstva v starosti 20–24 let z vsaj sekundarno izobrazbo, države EU-27, 2008

zelo ugoden. Ob visoki vključenosti v izobraževanje se je precej izboljšala tudi izobrazbena struktura odraslega prebivalstva, vendar se ob tem kažejo tudi določeni izzivi. Med pomembnejšimi je izboljšanje učinkovitosti študija in povečanje deleža prebivalstva s terciarno izobrazbo, ki je kljub povečanju še vedno nižji od povprečja EU-27. Drug izziv je povezan z zmanjšanjem deleža prebivalstva z nizko izobrazbo v višjih starostnih skupinah.

Mednarodna menjava kmetijskih in živilskih proizvodov

Raziskali smo stanje, trende, predelanost in konkurenčnost kmetijskih in živilskih proizvodov v menjavi Slovenije s tujino⁴. Zagotovitev prehranske varnosti, čim višje stopnje samooskrbe in trajno povečevanje konkurenčne sposobnosti kmetijstva so eni izmed glavnih ciljev kmetijske politike. Ker celovitejše raziskave, ki bi pokazala na stanje in smeri razvoja na tem področju ni, smo jo poskusili opravit s pomočjo analiziranjanjetrgovinske menjave. Uporabili smo statistične podatke po kombinirani nomenklaturi carinske tarife, kjer so kmetijski in živilski proizvodi razvrščeni v prvih štiriindvajsetih skupinah sistema. Ločili smo jih na primarne (kmetijske oz. nepredelane) in sekundarne (živilske oz. predelane), pri čemer smo uporabili metodologijo Združenih narodov (BEC Rev.3) in Eurostatov šifrant pretvorbe. Izvozno konkurenčnost smo ugotavljali po metodi Aigingerja na podlagi primerjave količin, vrednosti in cen proizvodov na najnižji stopnji njihove klasifikacije. Analizirali smo petletno obdobje od 2003 do 2007.

Slovenija je razmeroma velika in vse večja neto uvoznica hrane. Negativni saldo menjave kmetijskih in živilskih proizvodov je v letu 2007 znašal 814 milijonov EUR, kar je glede na leto 2002 pomenilo preko 130-odstotno povečanje. Uvoz se je povečeval precej bolj od izvoza, zato se je njegova pokritost z izvozom znižala, s 53,7 % na razmeroma zelo skromnih 44,1 %. Prispevek kmetijskih in živilskih proizvodov k skupnemu negativnemu trgovinskemu saldu je v letu 2007 znašal skoraj 39 %, kar je ob dejstvu, da so ti proizvodi k skupnemu uvozu prispevali le 6,8 % in k skupnemu izvozu le 3,3 %, relativno veliko. Saldo menjave je v večini od štiriindvajsetih skupin negativen, najslabši pa v treh s stališča zdrave in uravnotežene prehrane izjemno pomembnih skupinah rastlinskega izvora: sadje, zelenjava in žita. Slovenija dosega pozitivni saldo predvsem v nekaterih sektorjih živinorejskega izvora, zlasti v skupinah mlečni izdelki in jajca ter izdelki iz mesa in rib. Največ trgovanja poteka s sosednjimi štirimi državami in z Nemčijo. Menjava Slovenije s članicami Evropske unije se krepi, pri čemer pa se uvoz proizvodov povečuje precej hitreje od izvoza. Iz tega je mogoče sklepati, da se slovenska kmetijska in živilska gospodarstva pri prodoru na te najzahtevnejše trge soočajo z mnogimi problemi.

Slovenija v mednarodni menjavi trguje predvsem s predelanimi kmetijskimi in živilskimi proizvodi, vendar pa je neugodno, da se v izvozu njihov delež znižuje. Kmetijski in živilski proizvodi se pogosto obravnavajo skupaj kot »proizvodi prehranske verige« ali preprosto »hrana«, pa vendar gre v osnovi za proizvode, pridelane oz. predelane v dveh dejavnostih, ki sta po SKD povsem samostojni in ločeni. Z razmejitevjo smo ugotovili, da je bila v letu 2007 skoraj tretjina teh proizvodov v menjavi nepredelanih, dve tretjini pa predelanih. To je bilo pričakovano, saj razvitejša država običajno trgujejo s proizvodi z višjo dodano vrednostjo. S stališča doseganja gospodarske rasti je spodbudno dejstvo, da je delež izvoženih predelanih proizvodov nekoliko višji kot uvoženih, pa čeprav v letu 2007 le še za nekaj odstotnih točk. Manj spodbudni pa so trendi v analiziranem petletnem obdobju. V izvozu se namreč povečuje delež nepredelanih, zmanjšuje pa delež predelanih proizvodov. Delež slednjih se je v obravnavanem obdobju znižal kar za 13,0 o. t., z 80 % na 67 %. V veliki meri gre pri tem za izvoz v skupini mlečni izdelki in jajca, kjer je bilo v letu 2007 kar 86 % proizvodov nepredelanih (mleko) in le 14 % predelanih. Izvoz kakovostne surovine pa ni smiselno, saj so s tem izgubljene možnosti za precejšen del ustvarjene dodane vrednosti.

Naša analiza ugotavljanja izvozne konkurenčnosti slovenskih kmetijskih in živilskih proizvodov ni pokazala dobrega stanja in smeri razvoja. Po izločitvi enosmerne trgovine, kjer konkurenčnosti po izbrani metodologiji ni bilo mogoče proučevati⁵, smo ugotovili, da je v menjavi le dobra tretjina proizvodov konkurenčnih zaradi priznane kakovosti (skupina K+, v letu 2007 36,5 %), slaba desetina

⁴ Glej Delovni zvezek št. 5/2009, spletna stran UMAR http://www.umar.gov.si/publikacije/?no_cache=1.

⁵ Predpostavljamo, da je trgovina dvosmerna, kadar manjšinski tok (npr. izvoz) predstavlja vsaj 10 % večinskega toka (v tem primeru uvoza).

Tabela 9: Pomen kmetijskih in živilskih proizvodov v skupni blagovni menjavi, leta 2002, 2005 in 2007

	Vrednost, v mio Eur			Delež v skupaj, v %			Rast, v %	
	2002	2005	2007	2002	2005	2007	07/05	07/02
Proizvodi skupaj, v mio Eur								
Uvoz	11.574	15.805	21.487	100	100	100	36,0	85,6
Izvoz	10.962	14.397	19.385	100	100	100	34,6	76,8
Blagovna menjava (uvoz + izvoz)	22.536	30.202	40.872	100	100	100	35,3	81,4
Saldo menjave (izvoz - uvoz)	-612	-1.408	-2.102	100	100	100	49,3	243,3
Pokritost uvoza z izvozom (izvoz / uvoz), v %	94,7	91,1	90,2					
Kmetijski in živilski proizvodi, v mio Eur								
Uvoz	759	1.023	1.456	6,6	6,5	6,8	42,3	91,8
Izvoz	407	416	642	3,7	2,9	3,3	54,4	57,6
Blagovna menjava (uvoz + izvoz)	1.167	1.439	2.098	5,2	4,8	5,1	45,8	79,8
Saldo menjave (izvoz - uvoz)	-352	-607	-814	57,5	43,1	38,7	34,0	131,3
Pokritost uvoza z izvozom (izvoz / uvoz), v %	53,7	40,7	44,1					

SURS, preračuni UMAR

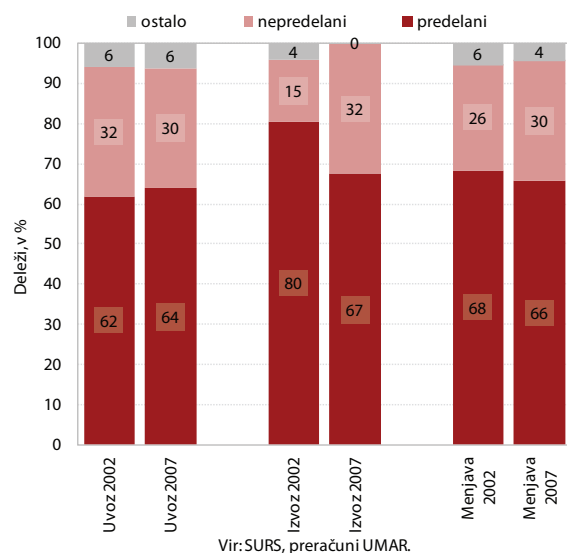
pa zaradi ugodne cene (skupina C+). Zaželeno je predvsem prva skupina konkurenčnosti, ker gre pri njej za neto izvoz po cenah, ki presegajo cene teh proizvodov v uvozu. Izvozniki so torej uspešni kljub visokim cenam svojih proizvodov, ker jim trg kakovost priznava. Seveda pa je dobrodošla tudi cenovna konkurenčnost, ko je prodor na tuje trge prav tako uspešen, čeprav v tem primeru zaradi nizkih izvoznih cen. Cenovne nekonkurenčnosti (skupina C-), ko so izvozne cene višje od uvoznih, izvoz pa nižji od uvoza, ni veliko (v letu 2007 0,4 %). Več je nekonkurenčnih proizvodov na področju kakovosti (skupina K-, v letu 2007 9,1 %), kar pa je najbolj problematična skupina. Proizvajalci na tuje trge ne morejo prodreti, čeprav so cene njihovih proizvodov nižje od cen v uvozu. Neugodno je, da se

delež proizvodov iz te skupine v zadnjih letih povečuje. Pri tem ugotavljamo in poudarjamo, da je konkurenčnost izjemno težko merljiva in tudi uporabljena metodologija ne daje odgovorov na vsa vprašanja.

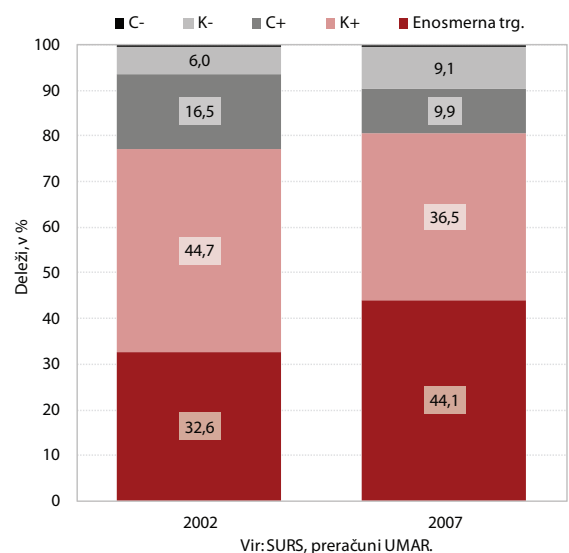
Pri razmišljanju o izboljšanju stanja v doseganju višje konkurenčnosti slovenskih kmetijskih in živilskih proizvodov smo si postavili nekaj osnovnih vprašanj:

- Kakšen je vpliv obsega osnovne kmetijske pridelave na konkurenčnost? Pridelava kmetijskih surovin je predpogoj za vsako blagovno menjavo, če seveda odmislimo možnost osnovnega čistega trgovanja, torej uvoza zaradi izvoza. Slovenija je velika neto uvoznica hrane in ima presežke le v nekaterih (večinoma živilskih) kmetijskih dejavnostih, obseg neto pridelave pa je v povprečju razmeroma skromen in

Slika 42: Struktura uvoza, izvoza in menjave kmetijskih in živilskih proizvodov glede na predelavnost v letih 2002 in 2007

Slika 43: Struktura izvozne (ne)konkurenčnosti kmetijskih in živilskih proizvodov v letih 2002 in 2007

se v zadnjih nekaj letih povečuje le v redkih sektorjih kmetijstva. Nujno bi bilo izboljšati izobrazbeno in starostno strukturo kmetijskih pridelovalcev. Ti bi se morali hitreje in v večji meri odzivati na povpraševanje, zaradi izjemne razdrobljenosti pridelave pa med seboj bolj povezati v organizacijah in združenjih.

- *Kakšen vpliv imajo razmeroma slabe vezi v agroživilski verigi?* Tudi za to verigo velja, da je njena skupna in končna moč zelo odvisna od stopnje moči njenega najšibkejšega člana. Zaradi slabe povezanosti med primarno pridelavo in sekundarno predelavo se vse bolj povečuje izvoz surovega nepredelanega mleka in žive živine, predvsem v sosednji državi članici Evropske unije. Tam kmetje dosegajo višje cene in so deležni ugodnejših pogojev sodelovanja, hkrati pa se domača živilsko predelovalna industrija sooča s pomanjkanjem surovin. Iskanje skupnih rešitev je v interesu vseh členov v verigi.
- *Kako poiskati večje možnosti za dodatno uveljavljanje na obstoječih trgih in prodor na nove konkurenčne izvozne trge?* Izziv je zelo velik zlasti v razmerah globalne gospodarske in finančne krize. Kljub temu s povprečnim dolgoročnim naraščanjem kupne moči prebivalstva in njegovo spremenjeno strukturo (več majhnih gospodinjstev, večja prisotnost žensk na trgu dela) povpraševanje narašča, tudi po polpripravljenih in predelanih živilskih proizvodih. Potrebni so novi pogumni koraki ne samo za ponovni prodor na stare, pač pa tudi na hitro razvijajoče se nove svetovne trge.
- *Kako uspešneje unovčevati sicer pogosto priznano visoko kakovost slovenskih kmetijskih in živilskih proizvodov?* Slovenija bi morala v promocijo svojih kakovostnih kmetijskih in živilskih proizvodov vložiti bistveno več kakor doslej. Nujno je čim hitreje postaviti okvire generični promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, pospešeno uvajati blagovne znamke in nenehno skrbeti za dvig predvsem kakovostne konkurenčnosti. Možnosti za povečanje prodaje slovenskih kmetijskih in živilskih proizvodov na tujem trgu so omejene zaradi delovanja ekonomij obsega, zato je prav usmeritev h kakovostni konkurenčnosti izjemnega pomena. To je pomembno za ponudnike, ki so vključeni v mednarodno menjavo, in tudi za druge, ki niso, saj se s sprostitvijo menjave povečuje prisotnost konkurenčnih zunanjih ponudnikov na lokalnem domačem trgu. Izbire torej skorajda ni: izboljšanje konkurenčne sposobnosti je gotovo več kot nujno.

statistična priloga

Pomembnejši kazalci	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
						Pomladnska napoved 2009		
						ocena	napoved	napoved
Bruto domači proizvod (realne stopnje rasti, v %)	4,3	4,3	5,9	6,8	3,5	-4,0	1,0	2,7
BDP v mio EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	27.073	28.704	31.008	34.471	37.126	36.598	37.427	39.266
BDP na prebivalca, v EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	13.599	14.346	15.446	17.076	18.204	18.015	18.377	19.239
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	18.700	19.600	20.700	22.200	23.100	-	-	-
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU 27 = 100) ¹	86,4	87,4	87,6	89,2	92,1	-	-	-
Bruto nacionalni dohodek (tekoče cene in tekoči tečaj)	26.760	28.460	30.640	33.792	36.299	35.736	36.314	38.074
Bruto nacionalni razpoložljivi dohodek (tekoče cene in tekoči tečaj)	26.716	28.316	30.424	33.531	36.018	35.598	36.236	38.000
Stopnja brezposelnosti, registrirana	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	8,9	10,3	10,2
Stopnja brezposelnosti, anketna	6,3	6,5	6,0	4,9	4,4	6,0	7,0	7,0
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	4,0	4,5	4,3	3,7	0,6	1,5	2,8	3,1
Inflacija ² , povprečje leta	3,6	2,5	2,5	3,6	5,7	0,4	1,6	2,6
Inflacija ² , konec leta	3,2	2,3	2,8	5,6	2,1	1,4	2,2	3,0
MENJAVA S TUJINO – PLAČILNO-BILANČNA STATISTIKA								
Izvoz proizvodov in storitev ³ (realne stopnje rasti, v %)	12,4	10,6	12,5	13,8	3,3	-8,6	1,7	5,4
Izvoz proizvodov	12,8	10,3	13,4	13,1	1,0	-10,2	1,0	4,9
Izvoz storitev	10,9	12,0	8,6	17,0	13,9	-2,1	4,4	7,0
Uvoz proizvodov in storitev ³ (realne stopnje rasti, v %)	13,3	6,6	12,2	15,7	3,5	-10,3	1,6	5,2
Uvoz proizvodov	14,6	6,8	12,7	15,1	3,4	-11,5	1,1	5,0
Uvoz storitev	5,6	5,5	8,8	19,7	4,5	-2,6	4,3	6,1
Saldo tekočega računa plačilne bilance, v mio EUR	-720	-498	-771	-1.455	-2.180	-809	-1.311	-1.528
- delež v primerjavi z BDP, v %	-2,6	-1,7	-2,5	-4,2	-5,9	-2,2	-3,5	-3,9
Bruto zunanji dolg, v mio EUR	15.343	20.496	24.067	34.752	38.997	37.598 ⁴	-	-
- delež v primerjavi z BDP, v %	56,7	71,4	77,6	100,8	105,0	-	-	-
Razmerje USD za 1 EUR	1,242	1,244	1,254	1,371	1,46	1,27	1,27	1,27
DOMAČE POVPRŠEVANJE – STATISTIKA NACIONALNIH RAČUNOV								
Zasebna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	2,7	2,6	2,9	5,0	2,2	-0,6	1,0	2,0
- delež v BDP, v %*	55,0	54,4	53,0	52,2	52,7	53,2	53,4	53,3
Državna potrošnja (realne stopnje rasti, v %)	3,4	3,3	4,1	2,5	3,7	3,2	3,8	3,2
- delež v BDP, v %*	18,9	19,0	18,8	17,7	17,9	19,6	20,8	21,1
Investicije v osnovna sredstva (realne stopnje rasti, v %)	5,6	3,8	10,4	11,9	6,2	-12,0	1,0	4,0
- delež v BDP, v %*	24,9	25,3	26,3	27,5	28,0	25,0	25,1	25,5
Vir podatkov: SURS, Banka Slovenije, Eurostat - New Cronos; ocena, preračuni in napovedi UMAR.								
Opombe: ¹ Merjeno v standardih kupne moči (PPS); ² Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin; ³ Plačilnobilančna statistika (izvoz F.O.B., uvoz F.O.B.); z izračunom realnih stopenj je izločen vpliv medvalutnih sprememb in cen na tujih trgih; ⁴ Stanje konec junija 2009; *deleži v BDP so preračunani v tekočih cenah in fiksnem tečaju (EUR=239,64).								

Proizvodnja	2006	2007	2008	2007			2008				2009		2007				
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	6	7	8	9	10
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA, medletna rast v %																	
Industrija B+C+D	5,7	7,2	-1,4	7,5	7,5	5,3	2,1	4,0	-0,6	-10,9	-19,1	-23,5	6,1	9,7	9,3	3,8	11,0
B Rudarstvo	7,5	5,5	-0,6	18,5	8,1	-7,3	9,1	-4,8	-2,4	-3,5	-7,8	-11,7	15,3	3,8	30,6	-7,2	-0,9
C Predelovalne dejavnosti	6,2	8,5	-1,6	8,8	8,2	7,2	2,3	4,1	-0,4	-11,9	-20,7	-24,6	7,4	10,6	9,6	4,7	12,7
D Oskrba z elektriko, plinom, paro	-1,0	-11,1	2,1	-14,8	-5,0	-15,9	-2,3	8,2	-1,1	4,5	-3,6	-9,1	-17,4	-5,1	-1,6	-8,2	-10,9
GRADBENIŠTVO², medletna rast vrednosti opravljenih gradbenih del v %																	
Gradbeništvo skupaj	15,7	18,5	15,7	32,6	16,2	0,2	32,5	17,0	15,7	4,2	-19,2	-19,0	14,9	17,3	33,5	2,3	7,3
Stavbe	17,1	14,3	11,5	31,0	7,3	4,2	37,8	7,3	11,5	-2,0	-20,8	-22,0	17,2	16,7	17,1	-8,7	0,5
Gradbeni inženirski objekti	14,6	21,9	18,9	33,8	23,3	-2,6	28,0	24,3	18,6	8,9	-17,6	-17,0	13,1	17,7	48,5	10,5	11,7
PROMET, mio tkm, medletna rast v %																	
Tonski km v cestnem prevozu	9,8	13,4	18,4	0,1	30,2	19,1	26,7	23,5	7,7	17,2	-12,7	-	-	-	-	-	-
Tonski km v železniškem prevozu	3,9	6,8	-2,3	12,1	5,8	-3,7	-5,3	-2,9	2,9	-3,6	-24,1	-	-	-	-	-	-
TRGOVINA, medletna rast v %																	
Skupni realni prihodek*	6,3	9,7	10,1	8,3	12,3	11,8	15,7	13,1	10,5	2,3	-9,8	-15,2	6,5	10,6	12,9	13,4	16,8
Realni prihodek v trgovini na drobno	2,7	6,1	12,2	3,2	7,8	9,6	14,0	15,5	12,7	7,2	-4,8	-10,8	2,5	4,5	6,3	12,8	11,0
Realni prihodek v trgovini z motornimi vozili in popravila motornih vozil	17,8	19,2	6,2	21,3	24,8	17,9	22,0	9,6	5,6	-9,9	-24,0	-28,1	17,2	27,3	32,7	16,0	32,7
Nominalni prihodek v trgovini na debelo in posredništvu pri prodaji	10,5	16,1	17,1	15,0	15,1	15,2	20,7	23,9	20,9	4,8	-16,2	-23,7	8,4	19,7	12,7	13,2	19,5
TURIZEM, medletna rast v %																	
Skupaj, prenočitve	2,0	7,0	1,8	10,1	6,8	5,5	4,2	1,0	1,8	0,6	-3,3	-3,8	6,0	6,0	9,6	3,6	4,6
Domači gostje, prenočitve	1,9	4,9	5,2	13,7	2,3	5,5	4,8	4,6	4,7	7,2	5,2	2,3	12,0	0,9	7,2	-3,7	4,2
Tuji gostje, prenočitve	2,0	8,4	-0,5	7,9	9,8	5,5	3,6	-1,3	0,1	-4,8	-11,0	-7,9	2,1	9,8	11,0	7,8	4,8
Prihodek v gostinstvu	6,7	2,3	-2,8	1,2	4,0	2,9	-1,8	-1,6	-3,1	-4,4	-9,6	-12,0	2,7	2,5	6,6	2,8	2,8
KMETIJSTVO																	
Odkup pridelkov, v mrd SIT, od 2007 v mio EUR	106,7	492,2	529,9	109,7	120,8	160,3	117,9	125,6	134,1	152,3	105,4	105,9	33,8	38,3	41,8	40,7	46,2
POSLOVNE TENDENCJE (vrednost kazalnika**)																	
Kazalnik gospodarske klime	10	13	1	15	13	11	10	7	4	-16	-25	-25	14	14	14	12	12
Kazalnik zaupanja																	
v predelovalnih dejavnostih	10	12	-5	13	12	10	7	1	-5	-22	-30	-30	12	12	12	11	11
v gradbeništvu	4	17	3	21	15	13	14	10	3	-16	-41	-53	22	17	16	11	12
v storitvenih dejavnostih	27	29	22	30	29	26	30	27	25	7	-13	-18	29	31	29	27	27
v trgovini na drobno	22	27	23	26	29	30	28	28	27	8	-17	-19	26	27	28	33	28
potrošnikov	-14	-11	-20	-8	-10	-18	-20	-16	-16	-28	-40	-31	-9	-6	-8	-16	-17
Vir podatkov: SURS. Opombe: ¹ Le za podjetja z dejavnostjo oskrbe z energijo, ² V raziskovanje so zajeta vsa večja gradbena podjetja, ter še nekatera negradbena podjetja, ki izvajajo gradbeno dejavnost; *Skupaj trgovina na drobno, trgovina z motornimi vozili in vzdrževanje le-teh ter trgovina na drobno z motornimi gorivi, **desezonirani podatki.																	

		2008												2009								
11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	
3,0	1,3	0,4	8,7	-2,2	10,2	-0,4	2,6	-2,2	-5,9	5,5	-3,1	-14,9	-15,9	-19,8	-21,2	-16,3	-28,5	-20,6	-21,1	-	-	
-5,9	-16,4	18,9	13,9	-1,1	3,8	-13,6	-4,5	21,9	-29,8	8,6	-1,8	-18,1	16,3	-8,3	-4,7	-10,2	-22,2	-6,5	-4,0	-	-	
4,4	4,0	0,6	9,1	-2,1	10,6	-0,3	2,3	-2,6	-5,3	5,8	-3,2	-15,9	-18,2	-21,6	-23,1	-17,4	-30,0	-21,8	-21,9	-	-	
-14,4	-21,5	-6,3	1,2	-1,2	8,1	4,2	12,2	0,2	-5,5	1,9	1,0	4,7	7,5	-5,6	-1,9	-3,2	-9,9	-5,3	-11,8	-	-	
6,2	-14,3	39,4	40,5	21,4	22,8	13,8	15,4	15,9	8,6	22,4	15,1	-2,3	-3,6	-26,9	-22,7	-9,7	-20,4	-20,8	-15,9	-	-	
18,4	-5,4	56,3	44,8	18,6	10,5	3,1	8,9	0,2	10,7	24,2	12,0	-11,5	-6,9	-32,7	-17,3	-12,7	-18,0	-23,5	-23,9	-	-	
-2,3	-21,0	23,9	36,8	23,8	32,4	21,7	20,4	28,0	7,0	21,3	17,0	5,4	-0,6	-20,3	-27,5	-7,3	-22,0	-19,1	-10,2	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11,7	7,0	18,1	23,8	7,2	17,4	11,8	10,3	12,6	5,8	12,8	2,8	1,0	3,1	-5,8	-15,2	-8,2	-16,3	-16,6	-12,6	-	-	
9,5	8,5	12,8	23,8	7,0	16,2	19,1	11,4	13,4	10,8	13,8	7,3	7,0	7,1	2,9	-12,7	-4,3	-8,8	-14,1	-9,4	-10,6	-	
17,7	3,4	34,7	26,3	9,4	22,0	-1,1	9,0	12,3	-7,4	10,6	-7,4	-12,5	-10,1	-27,5	-24,5	-20,4	-34,7	-25,6	-23,3	-25,0	-	
19,2	7,5	21,6	30,1	12,3	31,9	20,6	19,2	22,9	11,2	28,0	11,6	2,1	0,5	-16,6	-19,0	-13,1	-24,8	-25,2	-21,1	-	-	
8,3	4,0	2,9	9,0	0,5	-8,5	14,0	-2,4	3,6	3,2	-3,2	-2,1	-4,4	8,7	3,6	-6,1	-6,9	3,6	-11,4	-11,0	-5,0	-	
2,6	9,6	12,1	11,7	-8,5	8,5	10,5	-2,1	1,1	8,9	3,9	6,0	4,4	11,0	9,6	-1,5	10,7	4,3	-2,2	-2,0	9,0	-	
13,7	-0,9	-2,6	5,6	8,9	-18,3	16,2	-2,6	5,3	-0,2	-6,8	-7,4	-11,9	6,5	-0,6	-12,5	-20,5	3,0	-16,9	-15,0	-15,0	-	
2,6	3,2	-2,5	3,6	-5,7	-2,5	2,9	-5,0	-3,3	-3,8	-2,1	-1,1	-4,3	-7,6	-7,8	-12,0	-8,9	-11,1	-12,3	-12,4	-	-	
53,1	61,0	38,5	39,3	40,0	42,6	43,0	39,9	44,5	42,2	47,4	49,0	45,3	58,1	32,9	32,6	39,9	36,3	35,5	34,1	-	-	
10	11	11	10	10	10	7	5	5	4	4	-5	-20	-24	-25	-25	-26	-27	-24	-24	-24	-22	
9	10	9	6	6	4	1	-2	-4	-5	-6	-11	-26	-29	-30	-30	-31	-31	-30	-30	-30	-26	
10	18	13	12	17	12	10	8	7	0	2	-4	-16	-29	-37	-40	-47	-54	-50	-54	-50	-13	
23	28	28	31	31	30	26	24	24	26	24	19	4	-3	-8	-14	-18	-22	-17	-15	-13	-57	
30	31	26	28	31	29	29	27	29	27	25	25	3	-3	-15	-16	-21	-18	-18	-20	-18	-11	
-19	-17	-23	-20	-16	-12	-18	-19	-18	-19	-12	-17	-33	-35	-44	-38	-37	-41	-29	-23	-26	-27	

Trg dela	2006	2007	2008	2007			2008				2009		2007			
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	6	7	8	9
FORMALNO AKTIVNI (A=B+E)	910,7	925,3	942,5	923,5	924,6	934,2	937,7	940,9	942,2	949,2	945,9	945,6	925,4	924,5	923,1	926,0
FORMALNO DELOVNO AKTIVNI (B=C+D)¹	824,8	854,0	879,3	852,7	856,1	865,4	870,8	879,4	881,7	885,1	869,0	861,0	856,2	854,4	854,6	859,4
V kmetijstvu, gozdarstvu, ribištvu	37,7	40,4	39,7	40,8	39,9	39,2	40,8	39,9	39,2	38,9	37,8	38,0	40,8	39,9	39,9	39,9
V industriji in gradbeništvu	310,9	321,9	330,4	321,4	324,1	326,8	327,1	331,2	333,0	330,4	317,4	309,3	323,1	323,5	323,6	325,2
- v predelovalnih dejavnostih	221,7	223,6	222,4	223,9	223,4	224,2	224,0	224,0	222,3	219,1	209,5	201,4	224,0	223,5	223,1	223,5
- v gradbeništvu	69,5	78,4	87,9	77,5	80,6	82,5	83,2	87,1	90,5	91,1	87,8	87,6	78,9	79,9	80,5	81,5
V storitvah	476,2	491,6	509,1	490,5	492,1	499,4	503,0	508,3	509,4	515,9	513,8	513,7	492,3	491,0	491,1	494,3
- v javni upravi	50,4	50,3	51,0	50,3	50,4	50,6	50,8	51,0	51,1	51,0	51,1	51,5	50,4	50,4	50,4	50,4
- v izobraževanju, zdravstvu in socialnem varstvu	108,0	108,8	111,1	109,0	108,2	109,8	110,7	111,0	110,1	112,4	113,2	114,1	109,1	107,9	107,6	109,1
ZAPOSLENI (C)¹	741,6	766,0	789,9	764,7	768,6	777,8	781,2	790,3	792,7	795,3	779,7	770,8	768,1	767,0	767,1	771,6
V podjetjih in organizacijah	675,1	696,1	717,6	695,0	697,5	706,2	710,4	718,0	719,8	722,0	709,9	701,9	697,5	696,2	696,1	700,1
Pri fizičnih osebah	66,5	69,9	72,3	69,8	71,1	71,6	70,8	72,2	73,0	73,2	69,8	68,8	70,6	70,8	71,0	71,5
SAMOZAPOSLENI IN KMETJE (D)	83,3	87,9	89,4	87,9	87,6	87,6	89,6	89,2	88,9	89,8	89,3	90,3	88,1	87,3	87,5	87,8
REGISTRIRANI BREZPOSELNI (E)	85,8	71,3	63,2	70,9	68,4	68,8	66,8	61,4	60,5	64,1	76,9	84,6	69,3	70,1	68,5	66,7
Ženske	47,0	39,1	33,4	39,3	38,0	37,3	35,6	32,8	32,1	33,0	38,4	41,6	38,5	39,3	38,1	36,7
Mladi (do 26. leta)	18,2	11,9	9,1	11,6	10,3	11,7	10,3	8,4	7,7	10,0	12,2	13,1	11,1	11,1	10,4	9,5
Starejši od 50 let	21,8	22,2	21,9	22,2	22,1	22,2	22,6	21,9	21,7	21,6	24,1	25,6	22,0	22,2	22,1	22,0
Brez strokovne izobrazbe	33,7	28,0	25,4	27,7	27,0	26,9	26,8	24,6	24,3	25,8	31,2	33,6	27,1	27,2	27,0	26,7
Brezposelni več kot 1 leto	41,9	36,5	32,3	36,7	35,5	35,0	34,0	32,5	31,9	31,0	31,0	30,4	36,0	35,8	35,6	35,0
Prejemniki nadomestil in pomoči	22,7	16,6	14,4	16,8	15,8	14,7	15,0	13,6	13,9	15,1	22,8	27,4	16,3	16,3	16,0	15,2
STOPNJA REG. BREZP., (E/A, v %)	9,4	7,7	6,7	7,7	7,4	7,4	7,1	6,5	6,4	6,8	8,1	8,9	7,5	7,6	7,4	7,2
Moški	7,7	6,2	5,6	6,1	5,9	6,0	6,0	5,4	5,4	5,8	7,3	8,1	6,0	6,0	5,9	5,8
Ženske	11,5	9,6	8,1	9,6	9,3	9,0	8,6	7,9	7,8	7,9	9,2	10,0	9,4	9,6	9,3	9,0
TOKOVI AKTIVNEGA PREBIVALSTVA	5,2	21,5	13,7	5,4	0,6	6,7	5,7	4,2	1,9	1,9	-0,8	-0,1	1,8	-0,9	-1,4	2,9
Novi brezposelni iskanci prve zaposlitve	18,6	14,7	12,5	2,4	2,3	7,2	2,2	1,8	1,9	6,5	3,2	2,6	0,6	0,7	0,6	1,0
Izgubili delo	63,8	52,5	53,0	11,6	12,6	12,9	12,5	10,7	12,5	17,4	24,8	22,5	3,7	4,9	3,5	4,2
Brezposelni dobili delo	57,4	49,1	41,7	12,1	11,3	10,9	12,4	9,7	9,9	9,6	9,5	11,8	3,7	3,0	3,8	4,4
Drugi odlivi iz brezposelnosti (neto)	39,2	28,0	26,1	6,9	6,2	7,4	6,4	6,3	5,9	7,4	5,2	6,5	2,0	1,6	1,9	2,7
Prirast delovnih dovoljenj za tujce	7,8	15,3	24,6	4,9	4,3	2,2	6,0	9,5	7,0	2,1	1,9	-4,8	-0,5	2,2	1,6	0,5
Upokojitve ²	20,6	20,7	22,5	4,7	5,0	5,9	5,4	4,8	6,3	6,1	5,4	5,5	1,4	1,6	1,1	2,3
Umrli ²	2,4	2,4	2,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2
Drugi, ki so dobili delo, neto ²	24,8	14,4	16,0	9,1	4,5	9,9	8,8	3,2	4,4	6,0	4,0	13,3	5,0	-0,7	-0,9	6,1
PROSTA DELOVNA MESTA³	19,0	20,2	20,0	21,0	20,4	19,1	21,6	21,1	21,5	15,9	13,4	13,4	23,1	18,8	19,7	22,8
Od teh za določen čas, v %	75,3	76,5	74,5	77,5	77,2	74,4	73,0	74,0	76,5	74,7	74,9	77,9	76,6	78,4	77,1	76,5
DELOVNA DOVOLJENJA ZA TUJCE	48,3	60,2	81,1	59,3	63,0	65,8	68,7	79,0	86,3	90,5	91,5	90,2	59,5	61,7	63,3	63,9
Od vseh formalno aktivnih, v %	5,3	6,5	8,6	6,4	6,8	7,0	7,3	8,4	9,2	9,5	9,7	9,5	6,4	6,7	6,9	6,9
NOVE ZAPOSLOTITVE	155,9	160,0	162,7	40,7	38,7	41,5	40,9	41,0	42,7	38,1	27,5	27,3	13,0	11,8	9,9	16,9

Viri podatkov: SURS, ZRSZ, ZPIZ. Opombe: ¹Z januarjem 2005 je SURS prešel na novo metodologijo ugotavljanja formalno delovno aktivnega prebivalstva. Novi vir podatkov za zaposlene in samozaposlene razen kmetov je Statistični register delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP), podatki o kmetih pa so napovedani s pomočjo ARIMA modela na osnovi četrletnih podatkov o kmetih iz Ankete o delovni sili. ²Ocena UMAR na podlagi podatkov ZPIZ in ZRSZ; ³po ZRSZ.

2007			2008												2009					
10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
934,0	935,8	932,8	936,6	937,9	938,5	939,1	940,8	942,7	941,4	940,5	944,6	950,7	950,3	946,5	946,2	945,9	945,7	946,1	945,3	945,6
864,5	867,4	864,4	867,3	870,9	874,2	876,6	879,6	882,0	879,9	879,8	885,3	888,1	886,9	880,3	872,2	868,7	866,0	863,2	860,8	859,1
39,3	39,3	39,2	40,7	40,8	40,8	39,9	39,9	39,8	39,3	39,2	39,2	38,9	38,9	38,8	37,8	37,8	37,8	38,0	38,0	38,0
327,1	327,9	325,3	325,8	327,1	328,5	330,0	331,2	332,6	332,5	332,5	333,9	333,7	331,5	325,9	320,1	317,4	314,7	311,8	309,1	307,1
224,4	224,7	223,5	223,7	224,0	224,2	224,1	223,9	224,0	222,7	222,2	222,2	221,3	219,8	216,3	211,8	209,6	207,0	203,6	201,2	199,2
82,5	83,1	81,8	82,1	83,1	84,2	85,8	87,1	88,4	89,7	90,2	91,6	92,2	91,5	89,5	88,3	87,7	87,5	87,8	87,5	87,5
498,1	500,3	499,9	500,9	503,1	504,9	506,8	508,6	509,6	508,1	508,1	512,2	515,5	516,5	515,6	514,4	513,6	513,5	513,5	513,7	514,0
50,5	50,5	50,7	50,9	50,9	50,7	50,9	50,9	51,1	50,9	51,0	51,2	51,1	51,1	50,8	51,2	51,0	51,3	51,4	51,5	51,6
109,7	109,9	109,7	110,3	110,8	111,0	111,2	111,0	110,9	109,7	109,4	111,4	112,0	112,5	112,6	112,8	113,2	113,7	114,0	114,2	114,1
777,0	779,7	776,7	777,9	781,3	784,3	787,6	790,5	792,8	791,1	790,9	796,1	798,5	797,0	790,2	783,0	779,5	776,6	773,3	770,5	768,5
705,2	707,7	705,9	707,8	710,5	713,0	715,8	718,2	720,2	718,5	718,2	722,6	724,6	723,4	718,1	712,6	709,7	707,3	704,3	701,7	699,8
71,8	72,0	70,8	70,2	70,8	71,3	71,8	72,3	72,6	72,7	72,7	73,5	74,0	73,5	72,2	70,4	69,7	69,3	69,0	68,8	68,7
87,5	87,7	87,7	89,4	89,6	89,9	89,1	89,2	89,2	88,8	88,9	89,2	89,6	89,9	90,0	89,2	89,3	89,5	90,0	90,3	90,6
69,5	68,4	68,4	69,2	67,0	64,3	62,4	61,2	60,7	61,6	60,7	59,3	62,6	63,4	66,2	73,9	77,2	79,7	82,8	84,5	86,5
38,0	37,1	36,7	36,9	35,7	34,3	33,5	32,6	32,4	33,0	32,3	31,1	32,7	32,6	33,7	37,2	38,5	39,5	40,8	41,5	42,5
12,2	11,6	11,2	11,1	10,3	9,5	8,8	8,4	8,1	8,1	7,8	7,3	9,8	9,9	10,2	11,7	12,3	12,7	13,2	13,1	13,0
22,1	22,1	22,3	22,8	22,7	22,3	22,0	21,9	21,8	21,9	21,7	21,4	21,4	21,5	21,9	23,6	24,1	24,5	25,1	25,7	26,1
27,0	26,8	27,1	27,6	26,9	25,9	25,0	24,6	24,3	24,3	24,3	24,3	24,9	25,5	27,0	30,1	31,4	32,2	33,0	33,5	34,2
35,3	35,0	34,7	34,7	34,0	33,3	32,7	32,5	32,2	32,1	31,8	31,6	31,4	30,9	30,8	31,2	31,0	30,7	30,4	30,3	30,5
14,8	14,5	14,7	15,6	15,1	14,2	13,7	13,6	13,4	13,9	13,9	13,7	14,1	14,4	16,8	20,9	22,8	24,5	25,9	27,6	28,7
7,4	7,3	7,3	7,4	7,1	6,9	6,6	6,5	6,4	6,5	6,5	6,3	6,6	6,7	7,0	7,8	8,2	8,4	8,8	8,9	9,1
6,0	6,0	6,1	6,2	6,0	5,7	5,5	5,4	5,4	5,4	5,4	5,3	5,6	5,7	6,1	6,9	7,3	7,6	7,9	8,1	8,3
9,2	9,0	8,9	8,9	8,6	8,3	8,1	7,9	7,8	8,0	7,8	7,5	7,9	7,9	8,1	9,0	9,3	9,5	9,8	10,0	10,2
8,0	1,8	-3,0	3,8	1,4	0,6	0,6	1,7	2,0	-1,3	-0,9	4,1	6,1	-0,5	-3,8	-0,3	-0,2	-0,2	0,3	-0,7	0,3
5,3	1,2	0,6	0,9	0,6	0,7	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,9	4,6	1,2	0,8	1,2	1,0	1,1	1,1	0,8	0,8
4,5	4,3	4,1	5,8	3,4	3,3	3,6	3,4	3,6	4,6	3,4	4,5	5,2	5,5	6,6	10,4	6,9	7,5	8,2	7,4	7,0
4,3	4,1	2,5	4,1	4,2	4,1	3,6	3,2	2,9	2,3	3,1	4,5	4,0	3,2	2,4	3,2	2,7	3,6	3,7	4,3	3,9
2,6	2,5	2,2	1,8	2,1	2,5	2,6	2,0	1,7	2,0	1,6	2,3	2,5	2,7	2,2	0,7	1,9	2,5	2,4	2,2	1,9
1,7	0,3	0,2	-0,2	2,4	3,8	4,2	2,8	2,5	2,3	2,9	1,9	1,7	0,1	0,3	0,0	0,5	1,4	-0,6	-1,5	-2,7
2,2	2,1	1,6	2,4	1,4	1,7	1,7	1,6	1,5	1,6	2,2	2,6	2,3	2,0	1,8	2,3	1,6	1,5	1,9	1,7	1,9
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5,5	4,6	-0,3	7,1	1,6	0,0	-0,4	1,7	2,0	-0,8	-0,7	6,0	4,3	2,7	-1,1	1,3	1,7	1,1	3,9	3,7	5,7
24,4	18,7	14,2	22,4	22,8	19,8	21,6	21,6	20,2	19,8	20,1	24,7	19,7	15,7	12,3	13,7	12,2	14,2	12,0	13,9	14,5
76,4	75,2	69,8	71,9	73,0	74,2	72,7	74,4	74,9	76,9	76,8	76,0	74,9	75,6	73,1	72,0	75,0	77,5	77,2	77,8	78,7
65,6	65,9	66,1	65,8	68,3	72,1	76,3	79,1	81,6	83,8	86,7	88,6	90,3	90,4	90,7	90,7	91,2	92,6	92,1	90,6	87,8
7,0	7,0	7,1	7,0	7,3	7,7	8,1	8,4	8,7	8,9	9,2	9,4	9,5	9,5	9,6	9,6	9,6	9,8	9,7	9,6	9,3
18,2	13,6	9,7	14,5	13,0	13,4	15,4	13,1	12,5	12,7	10,4	19,6	17,8	11,4	8,9	10,2	8,1	9,3	10,0	8,8	8,5

Plače in indikatorji konkurenčnosti	2006	2007	2008	2007			2008				2009		2007				
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	3	4	5	6	7
BRUTO PLAČA NA ZAPOSLENEGA , medletna rast v %																	
Skupaj	4,8	5,9	8,3	5,6	5,8	6,7	7,8	8,6	9,9	7,1	5,5	4,6	5,0	5,9	5,8	5,2	6,9
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	5,6	8,3	9,2	7,4	7,0	11,4	10,3	9,3	10,8	6,7	1,2	1,6	5,3	9,2	7,7	5,4	8,4
B Rudarstvo	4,5	6,4	13,6	3,8	5,3	12,6	9,4	13,8	16,0	14,8	5,6	2,4	2,8	2,8	4,3	4,2	6,1
C Predelovalne dejavnosti	5,6	7,0	7,6	6,1	7,0	8,6	8,2	9,7	9,3	3,4	0,0	-0,5	4,7	7,2	6,0	5,2	7,6
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	5,5	6,2	9,4	4,9	5,2	11,1	9,3	10,1	9,8	8,8	7,9	7,8	1,5	2,8	2,4	9,5	2,0
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje okolja	3,7	7,1	7,8	5,6	6,8	10,0	8,3	9,1	9,0	5,2	4,2	3,2	3,3	7,7	5,5	3,7	7,7
F Gradbeništvo	6,4	6,6	7,6	6,7	5,7	6,7	7,7	9,6	9,1	4,3	1,2	1,0	6,7	7,7	7,8	4,6	8,6
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	5,3	7,6	7,8	7,4	7,5	7,5	7,5	9,0	8,8	6,1	4,4	2,3	8,2	8,6	6,9	6,8	7,9
H Promet in skladiščenje	3,6	6,0	8,5	4,6	5,7	7,7	8,7	8,5	10,4	6,6	2,3	2,1	5,8	5,1	5,4	3,4	6,4
I Gostinstvo	4,1	5,3	8,4	5,1	4,6	7,8	9,3	9,6	10,0	4,9	3,4	1,7	5,0	5,1	4,6	5,7	5,7
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,9	5,7	7,3	5,4	5,7	4,6	6,8	7,8	8,7	6,2	3,7	3,1	4,4	6,0	4,1	6,2	7,6
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	8,6	7,4	6,1	7,8	6,2	7,6	8,6	8,8	8,2	0,0	2,0	-3,8	6,6	6,4	10,1	6,8	8,9
L Poslovanje z nepremičninami	4,6	7,0	6,0	7,8	7,4	5,6	6,8	8,6	5,3	3,6	1,6	0,0	12,4	6,7	7,7	8,9	8,6
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	4,9	7,0	8,4	6,8	7,1	8,9	9,7	8,6	9,1	6,4	4,0	3,3	5,1	6,9	7,1	6,2	8,0
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	2,5	7,5	9,5	5,9	9,4	9,8	8,6	11,4	10,2	8,0	6,6	2,1	5,6	5,1	6,6	5,9	8,9
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	2,9	5,1	12,2	4,9	6,5	6,4	11,1	10,8	13,2	13,7	11,5	9,8	3,2	3,9	5,2	5,7	8,7
P Izobraževanje	4,8	3,9	7,0	5,6	3,1	2,4	5,5	5,8	7,7	9,0	6,9	6,1	4,9	5,4	6,3	5,1	4,2
Q Zdravstvo in socialno varstvo	2,4	3,1	12,0	3,7	4,0	2,1	5,5	4,3	16,8	21,0	21,4	22,6	2,9	3,1	3,6	4,3	5,4
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1,3	3,6	5,4	2,3	4,0	3,0	2,4	5,8	8,3	5,1	7,0	5,7	11,2	1,7	0,8	4,4	5,0
S Druge dejavnosti	1,5	3,3	8,1	2,9	3,0	5,1	6,6	8,6	8,5	8,8	4,1	1,0	1,8	3,0	2,6	2,9	3,8
INDIKATORJI KONKURENČNOSTI , medletna rast v %																	
Efektivni tečaj ¹ nominalno	0,2	0,8	0,5	0,7	0,6	1,2	1,2	1,1	0,4	-1,1	-0,3	-0,3	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6
Realni (deflator relativne cene življenjskih potrebščin)	0,7	2,3	2,8	1,8	2,3	3,7	4,5	4,2	2,6	-0,1	0,4	0,0	1,2	1,4	1,7	2,3	2,5
Realni (deflator relativne cene ind. proizvodov) ²	-0,6	2,4	1,0	2,0	2,2	1,8	1,3	1,2	-0,1	1,0	2,8	2,6	2,3	2,0	2,1	2,0	2,1
USD za EUR	1,256	1,371	1,471	1,348	1,374	1,449	1,500	1,562	1,504	1,317	1,302	1,362	1,324	1,352	1,351	1,342	1,372
Viri podatkov: SURS, APP, BS, ECB, OECD Main Economic Indicators, preračuni UMAR. Opombe: ¹ Sprememba metodologije: v izračun efektivnega tečaja so po novi metodologiji zajete valute oz. cene 17 trgovinskih partneric (Avstrija, Belgija, Nemčija, Italija, Francija, Nizozemska, Španija, Danska, Združeno kraljestvo, Švedska, Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška, ZDA, Švica, Japonska); uteži so deleži posamezne trgovinske partnerice v slovenskem izvozu in uvozu proizvodov predelovalnih dejavnosti (5–8 SMTK) v obdobju 2001–2003; izvoz je dvojnó tehtan; rast vrednosti indeksa pomeni rast vrednosti domače valute in obratno. ² Cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih – predelovalne dejavnosti.																	

2007					2008												2009					
8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
5,7	4,9	6,6	7,1	6,5	6,1	9,3	8,0	9,5	7,6	8,8	8,7	9,8	11,2	9,2	3,9	8,6	6,8	4,2	5,3	5,1	4,1	4,7
9,0	3,6	7,4	16,1	10,2	8,3	16,1	6,7	10,3	9,7	7,9	13,5	6,3	12,9	11,3	-0,1	10,2	1,1	-3,3	6,1	2,0	-1,8	4,7
3,3	6,6	8,8	9,4	20,6	5,2	9,7	13,3	11,8	17,0	12,5	17,3	10,0	20,7	39,0	-4,7	16,0	10,1	5,3	1,7	4,3	-5,9	9,4
7,1	6,2	8,1	9,4	8,2	6,0	10,2	8,5	11,3	8,4	9,6	11,0	6,4	10,8	6,7	-1,4	5,7	0,1	-0,5	0,4	-0,4	-1,3	0,1
5,0	8,5	12,1	9,9	11,8	8,4	10,2	9,3	13,2	9,6	7,8	15,3	8,3	6,2	25,2	2,2	3,2	9,4	6,1	8,1	7,6	5,5	10,3
6,1	6,8	8,2	12,6	8,5	7,2	9,8	8,1	10,7	6,8	9,8	10,5	5,5	11,3	14,0	-1,0	4,8	4,4	3,6	4,6	3,5	1,0	5,2
5,4	3,3	6,7	7,7	5,5	7,5	8,8	6,7	11,9	7,5	9,5	10,0	6,0	11,3	7,3	-1,0	7,2	1,7	-0,6	2,5	0,5	-0,9	3,4
7,8	6,9	7,1	8,5	6,9	6,5	8,8	7,1	10,0	8,0	8,9	9,1	7,0	10,2	8,0	3,9	6,6	6,1	3,5	3,6	1,5	2,9	2,4
5,3	5,4	6,2	8,6	8,2	8,9	8,5	8,6	8,3	7,0	10,2	7,8	13,1	10,2	7,1	7,5	5,2	3,9	2,4	0,6	2,9	2,2	1,1
4,9	3,2	7,0	8,8	7,5	9,8	10,4	7,9	9,5	10,3	8,9	10,3	9,0	10,7	7,5	2,0	5,4	3,9	3,0	3,2	3,4	0,4	1,3
6,3	3,2	8,1	-2,6	10,1	3,3	6,4	10,5	8,9	6,1	8,3	7,9	8,1	10,3	7,8	5,5	5,4	6,9	1,8	2,5	3,4	2,5	3,4
7,7	2,2	13,8	8,0	1,8	7,4	7,9	10,6	11,8	6,4	8,5	7,1	6,3	11,4	1,2	-6,3	8,1	3,8	0,6	1,7	-4,2	-5,4	-1,6
7,7	5,9	5,0	7,6	3,9	6,3	8,3	5,8	10,1	8,3	7,5	4,7	4,6	6,7	4,5	1,5	5,0	2,9	1,4	0,6	1,3	-0,6	-0,5
6,7	6,6	8,3	10,0	8,3	9,2	10,5	9,3	8,7	7,9	9,2	9,9	7,3	10,3	9,3	1,8	8,8	3,1	4,3	4,7	4,6	2,2	3,3
9,7	9,5	9,7	10,2	9,6	8,7	9,5	7,7	10,8	11,2	12,2	11,1	8,3	11,2	8,4	8,6	7,1	9,1	5,1	5,5	3,2	1,6	1,4
4,9	5,9	5,9	6,5	6,9	6,8	14,3	12,0	12,0	10,0	10,4	7,6	18,8	13,3	12,9	16,0	12,3	15,2	8,8	10,7	11,0	10,0	8,4
2,6	2,4	2,3	2,6	2,2	3,1	7,8	5,6	5,7	5,7	6,1	5,0	10,9	7,3	8,0	9,4	9,6	9,3	4,2	7,3	6,6	6,0	5,7
3,4	3,2	1,8	1,8	2,6	3,1	7,2	6,1	3,2	3,8	6,0	4,6	24,5	21,5	21,3	20,5	21,4	25,5	18,9	20,0	26,5	22,2	19,3
3,2	3,7	1,7	3,3	3,8	4,5	5,9	-2,8	3,9	6,9	6,6	4,1	11,3	9,4	10,7	-3,2	9,1	8,2	6,4	6,3	7,2	6,0	4,0
2,2	2,9	2,9	7,4	4,9	6,6	6,2	6,9	10,3	8,8	6,7	9,0	8,0	8,3	9,0	6,3	11,3	2,6	5,3	4,3	0,8	1,0	1,2
0,5	0,7	1,1	1,3	1,1	1,3	1,0	1,4	1,4	1,1	0,9	0,8	0,6	-0,1	-1,3	-1,7	-0,4	-0,4	-0,3	-0,1	-0,6	-0,3	0,1
2,2	2,0	3,6	3,9	3,6	4,4	4,3	4,7	4,7	3,9	3,9	3,5	2,6	1,6	0,3	-0,7	0,0	-0,1	0,5	0,8	-0,2	0,1	0,2
2,4	2,0	2,1	1,9	1,3	1,2	1,1	1,5	2,3	1,0	0,2	-0,1	0,4	-0,5	-0,6	0,7	3,0	2,5	2,5	3,2	2,6	2,9	3,7
1,362	1,390	1,423	1,468	1,457	1,472	1,475	1,553	1,575	1,556	1,555	1,577	1,498	1,437	1,332	1,273	1,345	1,324	1,279	1,305	1,319	1,365	1,402

Cene	2006	2007	2008	2007			2008				2009		2007				
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	5	6	7	8	9
CPI, medletna rast v %	2,5	3,6	5,7	3,0	3,6	5,4	6,6	6,6	6,1	3,3	1,8	0,7	2,9	3,6	3,8	3,5	3,5
Hrana in brezalkoholne pijače	2,3	7,8	10,1	6,5	8,2	12,6	14,0	12,0	9,8	4,9	3,2	0,9	6,3	6,9	7,6	6,9	10,0
Alkoholne pijače in tobak	3,7	6,5	3,2	6,0	8,0	6,5	5,4	5,0	0,7	2,1	3,0	7,2	6,2	6,0	8,1	8,5	7,6
Obleka in obutev	-0,5	2,1	4,4	0,9	3,3	2,5	4,9	5,2	2,1	5,2	1,8	1,2	1,0	2,4	2,7	4,1	3,1
Stanovanje	5,3	2,6	9,7	1,0	2,2	7,6	10,5	11,4	11,5	5,3	1,7	-2,1	0,4	1,7	1,9	3,2	1,4
Stanovanjska oprema	4,1	4,5	5,8	5,2	3,6	4,0	4,5	5,5	6,5	6,7	6,1	4,5	5,2	5,7	4,5	3,3	3,0
Zdravje	-1,7	1,1	2,9	1,4	1,1	0,4	-0,5	1,7	4,9	5,8	8,7	5,3	1,1	1,7	2,0	0,7	0,8
Prevoz	1,3	0,3	1,9	0,8	-0,9	1,6	2,9	2,9	4,1	-2,2	-3,7	-4,5	0,4	1,5	0,9	-1,6	-1,9
Komunikacije	0,3	0,3	0,6	0,4	0,6	0,3	2,2	1,9	0,1	-1,7	-4,3	-4,7	0,2	1,2	1,2	1,2	-0,7
Rekreacija in kultura	2,1	3,6	4,4	2,5	4,6	4,7	4,6	5,0	4,8	3,2	3,0	3,6	3,0	3,3	4,4	4,9	4,5
Izobraževanje	3,1	1,9	5,2	0,6	2,2	3,6	4,7	5,4	4,8	6,1	5,1	3,0	1,4	1,4	1,4	1,4	3,7
Gostinske in nastanitvene storitve	4,5	7,3	9,6	6,6	7,0	8,7	9,3	10,0	10,4	8,7	6,3	4,9	6,8	6,4	6,5	6,9	7,6
Raznovrstno blago in storitve	4,1	3,6	3,9	3,1	3,7	3,4	3,9	4,5	3,8	3,4	3,8	3,3	3,1	3,2	3,3	4,0	3,8
HICP	2,5	3,8	5,5	3,3	3,7	5,5	6,5	6,4	6,2	3,1	1,7	0,6	3,1	3,8	4,0	3,4	3,6
Osnovna inflacija - odrezano povprečje	2,8	2,3	3,9	2,0	2,5	3,1	4,4	4,4	4,1	2,8	2,1	1,2	1,9	2,5	2,5	2,3	2,5
Osnovna inflacija - brez (sveže) hrane in energije	1,1	2,6	4,6	1,9	2,9	3,9	4,7	4,9	4,7	4,0	3,1	2,6	1,9	2,4	2,6	2,9	3,0
CENE PROIZVODOV PRI PROIZVAJALCIH, medletna rast v %																	
Skupaj	2,3	4,2	3,8	4,7	4,1	3,6	3,4	3,7	5,1	3,2	1,1	-1,5	4,8	4,6	4,4	4,2	3,9
Domači trg	2,4	5,5	5,6	5,1	5,5	6,5	6,0	6,1	6,2	4,2	1,5	-0,4	5,1	5,2	5,3	5,2	5,9
Tuji trg	2,1	3,0	2,2	4,3	2,9	0,7	0,9	1,5	3,9	2,3	0,8	-2,6	4,4	4,0	3,5	3,1	2,0
na evrskem območju	2,4	5,1	2,2	7,4	4,8	1,5	1,4	1,7	4,2	1,5	-0,6	-4,5	7,7	6,8	5,6	4,9	3,9
izven evrskega območja	1,6	-0,5	2,1	-0,7	-0,3	-0,5	0,1	1,0	3,4	3,9	3,5	1,1	-0,8	-0,5	0,0	0,3	-1,1
Indeks uvoznih cen	5,8	4,0	1,3	6,7	2,5	0,1	-0,2	0,3	3,8	1,4	-2,1	-4,6	6,8	6,2	3,0	3,6	0,8
REGULIRANE CENE¹, medletna rast v %																	
Energetika	8,0	0,6	12,4	-0,1	-1,6	6,2	13,1	16,9	21,1	-1,2	-12,9	-17,7	-1,0	0,9	1,3	-2,6	-3,6
Naftni derivati	10,3	-0,9	11,7	-2,2	-4,3	7,4	14,8	17,4	21,1	-5,7	-16,3	-18,9	-3,3	-0,8	-0,8	-5,5	-6,6
Komunalna	-2,6	-2,3	0,6	-6,2	-3,7	8,4	1,4	1,3	-1,3	1,1	1,7	0,9	-6,0	-6,0	-6,0	0,7	-5,7
Promet	1,5	0,6	-0,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	-1,3	-1,3	-1,2	-1,1	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Ostale regulirane cene	2,6	2,9	1,8	2,6	3,0	3,0	1,4	1,7	1,7	2,4	2,4	6,8	2,4	2,3	2,2	3,8	3,0
Regulirane cene skupaj	7,0	3,1	8,6	3,2	1,6	5,9	9,5	11,7	13,7	-0,2	-7,8	-10,9	2,6	4,0	4,3	2,9	-2,3
Vir podatkov: SURS, izračuni, ocene UMAR. Opomba: ¹ sestava skupin se spreminja, podatki med posameznimi leti niso popolnoma primerljivi s predhodno objavljenimi. Trg električne energije je od 1.7. 2007 liberaliziran. Podatki od julija 2007 dalje niso primerljivi.																	

2007			2008												2009						
10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
5,1	5,7	5,6	6,4	6,5	6,9	6,5	6,4	7,0	6,9	6,0	5,5	4,9	3,1	2,1	1,6	2,1	1,8	1,1	0,7	0,3	-0,6
13,3	11,7	12,9	13,9	14,6	13,5	12,3	12,1	11,6	12,2	10,1	7,2	5,3	5,6	3,8	3,5	3,1	2,9	2,0	0,6	0,0	-1,3
6,4	6,6	6,6	5,7	5,5	5,1	4,8	5,0	5,1	-0,2	0,5	1,8	2,1	2,1	2,0	2,2	2,7	4,0	4,3	8,4	9,0	9,1
1,8	3,5	2,1	2,9	4,8	6,7	7,0	4,6	4,1	0,8	1,7	3,7	6,0	4,6	4,8	2,3	0,6	2,3	0,5	1,9	1,1	-1,3
6,7	8,2	8,0	11,7	9,6	10,4	9,4	11,4	13,4	13,6	10,4	10,5	9,0	4,8	2,4	0,8	3,0	1,2	0,1	-2,3	-4,0	-4,9
3,6	4,1	4,3	4,0	4,3	5,2	5,7	5,7	5,2	5,9	6,4	7,3	7,0	6,7	6,5	6,5	6,7	5,1	4,7	4,2	4,5	4,0
0,8	0,5	0,0	-0,9	-1,2	0,5	1,4	1,7	1,9	4,5	5,0	5,1	5,2	5,4	6,7	9,5	9,8	6,9	5,4	5,5	5,1	1,9
0,4	2,5	1,9	2,8	2,7	3,1	2,1	2,4	4,4	4,9	3,7	3,6	2,6	-3,6	-5,4	-5,1	-2,5	-3,6	-3,5	-4,7	-5,2	-5,6
-0,7	-0,2	1,9	1,0	2,8	2,9	2,8	1,5	1,5	0,7	0,5	-0,9	-0,9	0,0	-4,3	-3,7	-4,7	-4,6	-5,2	-4,4	-4,4	-4,1
4,9	4,6	4,7	4,1	4,9	4,9	5,4	4,4	5,3	5,6	4,9	4,0	2,8	3,2	3,6	2,8	2,8	3,4	3,3	3,6	4,1	3,0
3,6	3,6	3,6	3,4	3,8	7,0	7,0	4,6	4,6	4,6	4,6	5,0	6,0	6,1	6,1	6,0	6,3	3,2	3,2	3,0	3,0	3,0
7,9	9,6	8,6	9,2	9,4	9,4	10,1	9,9	10,1	10,7	10,4	10,0	9,7	8,8	7,7	6,5	6,3	6,1	5,1	4,8	4,7	4,4
3,0	3,6	3,6	3,6	3,8	4,2	4,7	4,5	4,5	4,0	3,7	3,6	3,4	3,2	3,4	3,4	3,7	4,2	3,3	3,1	3,5	4,5
5,1	5,7	5,7	6,4	6,4	6,6	6,2	6,2	6,8	6,9	6,0	5,6	4,8	2,9	1,8	1,4	2,1	1,6	1,1	0,5	0,2	-0,6
2,7	3,3	3,2	4,2	4,3	4,6	4,3	4,4	4,4	4,7	4,0	3,6	3,1	2,8	2,6	2,0	2,4	2,0	1,6	1,1	0,8	0,4
3,7	4,0	4,0	4,2	4,9	5,1	5,3	4,9	4,7	5,1	4,7	4,5	4,1	3,9	3,9	3,2	2,8	3,1	2,6	2,6	2,6	1,4
3,8	3,5	3,4	3,5	3,4	3,3	3,3	3,5	4,4	4,9	5,5	4,8	4,2	3,3	2,2	1,9	1,1	0,3	-0,5	-1,6	-2,4	-3,0
6,4	6,9	6,4	6,5	5,6	5,7	6,1	6,1	5,9	6,3	6,7	5,7	5,0	4,0	3,5	2,3	1,2	0,8	0,2	-0,7	-0,7	-1,3
1,2	0,3	0,6	0,6	1,3	0,9	0,5	1,1	2,8	3,6	4,3	4,0	3,3	2,7	1,0	1,6	1,0	-0,1	-1,2	-2,5	-4,0	-4,7
2,2	1,2	1,0	1,0	2,1	1,1	0,5	0,9	3,7	4,1	4,8	3,8	3,1	1,4	0,1	0,2	-0,3	-1,7	-3,1	-4,1	-6,2	-6,7
-0,4	-1,1	0,1	-0,2	-0,1	0,5	0,4	1,3	1,1	2,5	3,3	4,3	3,9	5,1	2,7	4,2	3,5	2,9	2,5	0,5	0,2	-0,6
-0,2	0,0	0,5	-0,7	-0,1	0,1	-0,3	0,5	0,8	3,5	3,3	4,7	3,7	1,6	-1,0	-2,4	-1,3	-2,7	-3,8	-4,8	-5,2	-4,7
2,2	8,4	7,9	12,4	12,1	14,8	11,9	15,5	23,2	24,8	20,0	18,4	14,1	-4,3	-12,7	-15,0	-8,9	-14,6	-14,5	-18,0	-20,1	-21,5
2,1	10,3	9,8	14,0	14,1	16,4	12,6	15,3	24,1	25,5	20,0	17,7	12,2	-9,4	-18,9	-19,5	-11,2	-17,9	-15,6	-19,4	-21,2	-20,9
14,3	6,5	4,8	2,8	0,7	0,7	1,3	1,3	1,3	1,3	-5,7	0,7	0,7	0,8	1,6	1,6	1,7	1,9	1,0	0,7	0,8	0,8
0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1	2,5
3,0	2,9	2,9	2,1	1,2	1,0	1,2	1,9	1,9	1,1	1,6	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,4	2,4	6,2	7,1	7,1	7,1
3,9	7,1	6,6	9,3	8,8	10,4	8,5	10,8	15,7	16,3	12,2	12,4	9,7	-2,2	-7,8	-9,4	-5,0	-9,0	-8,6	-11,2	-12,9	-13,7

Plačilna bilanca	2006	2007	2008	2007			2008				2009		2007			
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	6	7	8	9
PLAČILNA BILANCA, mio EUR																
Tekoči račun	-771	-1.646	-2.287	-274	-538	-692	-425	-486	-642	-733	-202	258	-31	-252	-112	-173
Blago ¹	-1.151	-1.666	-2.650	-359	-401	-664	-489	-668	-751	-743	-127	42	-79	-89	-117	-195
Izvoz	17.028	19.798	20.048	5.027	4.927	5.062	5.084	5.349	5.038	4.577	3.947	4.058	1.712	1.741	1.478	1.708
Uvoz	18.179	21.464	22.698	5.386	5.328	5.726	5.573	6.017	5.789	5.320	4.074	4.016	1.791	1.830	1.595	1.903
Storitve	993	1.047	1.609	330	306	167	334	475	487	314	267	364	118	78	124	105
Izvoz	3.572	4.145	5.040	1.002	1.259	1.018	1.053	1.299	1.480	1.209	931	1.074	341	426	447	385
Uvoz	2.580	3.098	3.431	672	953	851	719	824	993	895	664	710	224	349	324	280
Dohodki	-440	-789	-1.039	-207	-376	-135	-150	-259	-394	-236	-213	-177	-77	-217	-109	-51
Prejemki	872	1.169	1.264	293	298	343	266	326	335	336	252	257	100	97	91	110
Izdatki	1.312	1.957	2.303	501	674	478	416	585	729	572	464	434	177	314	200	160
Tekoči transferi	-173	-239	-206	-38	-67	-60	-120	-33	16	-69	-129	29	8	-24	-10	-33
Prejemki	785	941	783	233	230	278	144	190	229	220	119	260	94	71	93	65
Izdatki	958	1.180	989	271	296	338	264	223	213	289	248	231	87	96	104	97
Kapitalski in finančni račun	1.092	1.920	2.395	240	384	982	435	741	632	588	-108	-63	251	338	39	7
Kapitalski račun	-131	-52	-43	-27	-32	-8	-8	3	-8	-30	-5	38	-20	-11	3	-24
Finančni račun	1.223	1.972	2.438	267	416	990	443	738	640	618	-104	-101	270	349	36	31
Neposredne naložbe	-174	-210	381	-40	9	56	114	-142	128	281	-114	-274	94	100	51	-142
Domače v tujini	-687	-1.317	-932	-295	-438	-256	-125	-450	-236	-122	-109	-324	-32	-154	-61	-224
Tuje v Sloveniji	513	1.106	1.313	255	447	312	239	308	364	402	-5	50	126	254	112	82
Naložbe v vrednostne papirje	-1.442	-2.255	575	-1.203	378	-806	305	-1.152	165	1.257	875	1.074	-169	234	120	24
Finančni derivativi	-13	-15	46	0	-20	12	30	4	5	6	-23	-1	0	-7	-7	-7
Ostale naložbe	1.571	4.313	1.415	1.521	17	1.665	75	1.947	340	-947	-955	-946	347	-110	-120	246
Terjatve	-1.939	-4.741	-562	-419	-1.365	-574	-978	-187	388	215	803	-293	-77	-594	-345	-427
Komerčni krediti	-442	-400	-143	-180	29	136	-518	-170	-9	554	52	12	-73	30	155	-156
Posojila	-733	-1.895	-541	-456	-441	-627	51	-442	158	-308	277	-72	-194	-219	-148	-74
Gotovina, vloge	-743	-2.454	117	217	-942	-85	-502	385	258	-23	467	-234	178	-391	-355	-196
Ostale terjatve	-21	7	5	0	-12	1	-9	40	-19	-7	7	2	13	-14	3	-1
Obveznosti	3.510	9.054	1.977	1.940	1.382	2.239	1.054	2.134	-48	-1.162	-1.758	-654	424	484	225	673
Komerčni krediti	479	499	-67	55	-89	266	179	309	-19	-537	-379	-85	-15	59	-303	155
Posojila	2.064	3.841	1.868	1.554	910	1.345	644	1.472	242	-490	-517	-1.275	233	231	254	426
Vloge	998	4.727	190	338	567	613	253	346	-272	-137	-858	700	199	188	281	98
Ostale obveznosti	-30	-13	-13	-7	-6	16	-22	7	2	1	-5	6	7	7	-8	-6
Mednarodne denarne rezerve ²	1.281	140	21	-11	32	64	-81	80	1	21	114	46	-1	132	-8	-91
Statistična napaka	-321	-273	-108	34	154	-290	-10	-255	10	146	311	-195	-220	-86	74	166
IZVOZ IN UVOZ PO NAMENU PORABE PROIZVODOV, v mio EUR																
Izvoz investicijskega blaga	1.680	1.933	2.229	508	466	504	523	576	598	544	444	n.p.	174	166	140	160
Blaga za vmesno porabo	9.368	10.438	10.755	2.670	2.560	2.593	2.752	2.893	2.730	2.385	1.980	n.p.	895	918	778	864
Blaga za široko porabo	5.709	7.014	6.809	1.746	1.790	1.858	1.753	1.817	1.648	1.590	1.480	n.p.	610	619	520	651
Uvoz investicijskega blaga	2.565	3.004	3.433	736	740	870	773	928	862	878	580	n.p.	242	246	199	295
Blaga za vmesno porabo	11.319	12.874	13.718	3.212	3.162	3.344	3.417	3.668	3.543	3.107	2.366	n.p.	1.077	1.105	955	1.102
Blaga za široko porabo	4.456	5.609	5.852	1.446	1.413	1.508	1.459	1.520	1.475	1.416	1.193	n.p.	475	478	424	511
Vira podatkov: BS, SURS. Opombe: ¹ izvoz in uvoz sta prikazana po F.O.B. in vključujeta prilagoditev za uvoz in izvoz blaga po ITRS ter po poročilih prostocarinskih prodajalnih; ² rezerve BS.																

2007			2008												2009					
10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
-160	-197	-335	-178	-117	-130	-120	-201	-165	-347	-157	-138	-236	-164	-334	-36	-115	-52	53	71	133
-180	-191	-293	-188	-134	-166	-160	-285	-223	-263	-298	-190	-266	-180	-297	-34	-31	-63	-34	15	61
1.855	1.781	1.426	1.618	1.710	1.757	1.866	1.716	1.767	1.809	1.339	1.891	1.841	1.532	1.204	1.216	1.298	1.433	1.305	1.335	1.417
2.035	1.973	1.719	1.806	1.844	1.923	2.026	2.002	1.990	2.071	1.637	2.080	2.107	1.711	1.501	1.249	1.329	1.496	1.338	1.321	1.357
67	46	53	109	106	118	152	170	152	124	166	196	149	107	58	109	60	98	115	112	138
371	297	350	339	335	378	422	433	444	516	487	478	446	372	392	313	278	340	346	348	380
303	251	297	230	229	260	270	263	291	391	320	281	296	264	334	204	218	243	232	236	242
-52	-35	-48	-41	-41	-69	-82	-70	-107	-214	-50	-130	-83	-82	-71	-78	-71	-64	-65	-61	-51
111	111	120	88	88	90	111	106	108	111	115	109	108	105	124	88	83	81	83	86	89
164	146	167	128	129	159	193	177	215	325	165	239	191	187	195	166	154	145	147	147	140
5	-17	-48	-59	-48	-13	-31	-15	12	5	25	-14	-36	-9	-24	-34	-73	-23	37	6	-14
107	89	83	32	54	58	38	58	93	64	106	58	54	80	86	29	40	49	117	80	64
101	106	130	91	102	71	69	73	81	59	82	73	90	89	110	63	113	72	80	74	78
171	311	500	86	228	121	192	346	202	411	187	34	-130	279	439	87	-115	-80	-27	68	-105
7	5	-20	-9	0	2	5	-3	1	-6	-1	-1	4	39	-73	-8	-2	5	-3	-2	42
164	305	521	95	228	120	188	349	201	417	188	35	-134	239	512	95	-113	-85	-24	70	-147
103	-100	53	32	-13	95	-49	-9	-84	125	51	-48	-40	85	235	56	-62	-108	-43	-175	-56
8	-162	-102	-32	-25	-68	-160	-128	-163	-116	-34	-86	-81	-9	-32	-24	-51	-33	-96	-208	-20
96	62	155	65	11	163	111	119	78	241	85	38	41	94	267	80	-11	-75	53	33	-36
-360	-483	36	16	692	-403	-452	-457	-243	134	-207	238	387	658	212	410	559	-95	961	251	-138
4	4	4	10	10	10	1	1	1	2	2	2	2	2	2	-10	-13	0	0	4	-5
397	912	356	36	-497	536	602	797	548	229	238	-127	-516	-489	58	-358	-684	87	-938	-72	64
-290	-360	76	147	-960	-165	384	194	-766	112	-79	355	-435	19	632	119	595	90	-221	-819	748
-233	-17	386	-79	-226	-212	-25	-98	-47	16	147	-172	-43	132	465	145	-45	-47	24	45	-57
-131	-137	-359	175	-44	-80	17	-205	-254	255	-377	280	-286	73	-95	34	218	25	35	-49	-59
66	-207	56	37	-684	145	346	506	-468	-164	153	269	-115	-191	283	-71	412	127	-280	-813	858
8	-1	-6	14	-5	-18	46	-9	3	5	-2	-22	9	5	-22	11	10	-15	-1	-2	5
687	1.273	279	-111	463	702	218	603	1.314	117	317	-482	-81	-508	-574	-476	-1.278	-3	-716	747	-684
163	97	6	-81	105	155	93	220	-4	38	-116	59	-67	-182	-287	-377	-5	3	-28	-35	-23
210	881	254	117	217	311	-173	512	1.133	112	228	-98	37	-483	-44	-101	28	-444	-329	348	-1.294
328	299	-14	-134	150	236	294	-128	180	-40	206	-438	-51	159	-244	5	-1.303	441	-361	434	627
-14	-4	34	-13	-10	0	4	-2	5	6	0	-5	0	-2	2	-3	2	-4	2	-1	6
20	-28	72	0	37	-118	85	16	-21	-73	104	-30	33	-17	5	-4	86	31	-5	62	-11
-11	-113	-165	92	-111	9	-72	-145	-37	-64	-30	104	366	-115	-105	-51	230	132	-27	-140	-29
180	165	159	147	178	199	193	192	191	203	152	243	201	185	158	128	153	163	170	143	n.p.
959	927	707	891	934	927	1015	925	953	976	756	998	981	816	589	644	638	698	648	654	n.p.
679	653	526	561	580	612	635	578	603	607	411	629	638	511	441	430	494	557	476	523	n.p.
303	299	268	248	252	274	316	312	300	294	226	342	289	279	310	171	161	248	186	180	n.p.
1.161	1.185	998	1.116	1.145	1.156	1.225	1.222	1.221	1.291	1.029	1.222	1.309	1.017	782	745	802	819	755	758	n.p.
576	492	440	466	474	519	518	503	500	520	404	551	544	441	431	353	388	452	413	404	n.p.

Denarna gibanja in obrestne mere	2006	2007	2008	2007										2008 1
				3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
IZBRANE TERJATVE DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV , stanje konec meseca, v mrd SIT; od 1.1.2007 v mio EUR														
BS do centralne države	16,6	67	68	69	68	68	68	68	68	68	67	67	67	67
Centralna država (S. 1311)	776,6	2.367	2.162	2.944	2.748	2.574	2.465	2.408	2.342	2.345	2.348	2.374	2.367	2.412
Ostali državni sektor (S.1312,1313,1314)	24,9	118	212	107	105	107	107	107	110	111	114	112	118	123
Gospodinjstva (S.14, 15)	1289,4	6.818	7.827	5.633	5.748	5.892	6.015	6.157	6.323	6.468	6.607	6.830	6.818	6.918
Nefinančne družbe (s.11)	3236,0	18.105	21.150	14.660	15.142	15.426	15.788	16.274	16.720	17.004	17.269	17.748	18.105	18.570
Nedenarne finančne institucije (S.123, 124, 125)	368,1	2.305	2.815	1.574	1.761	1.747	1.911	2.034	2.083	2.205	2.367	2.396	2.305	2.390
Denarni sektor (S.121, 122)	1158,7	2.401	3.663	2.267	2.033	2.257	2.211	2.218	2.439	2.448	2.460	2.580	2.401	2.455
Terjatve do domačih sektorjev SKUPAJ														
V domači valuti	2298,2	26.555	32.115	21.726	22.297	23.089	23.558	24.146	24.892	25.310	25.864	26.596	26.555	27.164
V tuji valuti	3149,0	1.990	2.370	1.160	1.248	1.335	1.456	1.560	1.638	1.699	1.789	1.900	1.990	2.117
Vrednostni papirji skupaj	1286,8	3.570	3.344	4.299	3.992	3.577	3.484	3.492	3.488	3.573	3.511	3.544	3.570	3.586
IZBRANE OBVEZNOSTI DRUGIH MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ DO DOMAČIH SEKTORJEV , stanje konec meseca, v mrd SIT; od 1.1.2007 v mio EUR														
Vloge v domači valuti skupaj	2.903,4	20.029	23.129	17.914	18.066	18.367	18.446	18.880	19.299	19.386	19.579	19.558	20.029	20.088
Čez noč	1.178,6	6.887	6.605	6.648	6.676	6.849	6.953	7.047	6.881	6.907	6.695	6.573	6.887	6.924
Vežane vloge – kratkoročne	1.251,2	8.913	10.971	7.639	7.758	7.777	7.592	7.867	8.331	8.247	8.689	8.723	8.913	8.899
Vežane vloge – dolgoročne	292,4	2.857	4.157	2.560	2.569	2.573	2.693	2.728	2.790	2.874	2.820	2.817	2.857	2.845
Kratkoročne vloge na odpoklic	181,2	1.372	1.396	1.067	1.063	1.168	1.208	1.238	1.297	1.358	1.375	1.445	1.372	1.420
Vloge v tuji valuti skupaj	1.454,5	559	490	607	597	615	610	605	628	608	589	585	559	571
Čez noč	552,7	218	215	285	264	280	274	270	278	269	255	260	218	248
Vežane vloge – kratkoročne	545,5	248	198	237	251	248	249	242	258	248	241	226	248	229
Vežane vloge – dolgoročne	318,3	56	41	62	60	61	60	61	62	60	60	57	56	55
Kratkoročne vloge na odpoklic	38,0	37	36	23	22	26	27	32	30	31	33	42	37	39
OBRESTNE MERE MONETARNIH FINANČNIH INSTITUCIJ, v %														
Nove vloge v domači valuti														
Gospodinjstva														
Vloge čez noč	0,32	0,36	0,43	0,33	0,34	0,34	0,34	0,35	0,35	0,37	0,42	0,40	0,40	0,44
Vežane vloge do 1 leta	2,96	3,36	4,45	3,01	3,07	3,15	3,26	3,36	3,41	3,61	3,89	3,83	4,04	4,08
Nova posojila gospodinjstvom v domači valuti														
Stanovanjska posojila, fiksna OM nad 5 do 10 let	4,56	5,80	6,88	5,50	5,35	5,37	5,36	5,79	5,98	6,16	6,45	6,44	6,58	6,75
Nova posojila nefinančnim družbam v domači valuti														
Posojilo nad 1 mio EUR, fiksna OM nad 1 do 5 let	4,64	5,76	6,03	-	-	4,86	5,12	6,49	-	5,76	5,59	-	6,25	-
OBRESTNE MERE EVROPSKE CENTRALNE BANKE, v %														
Operacije glavnega refinanciranja	2,78	3,85	3,85	3,75	3,75	3,75	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
MEDBANČNE OBRESTNE MERE														
EVRIBOR														
3-mesečni	3,58	4,28	4,63	3,89	3,98	4,07	4,15	4,22	4,54	4,74	4,69	4,64	4,85	4,48
6-mesečni	3,58	4,35	4,72	4,00	4,10	4,20	4,28	4,36	4,59	4,75	4,66	4,63	4,82	4,50
LIBOR za CHF														
3-mesečni	1,51	2,55	2,58	2,26	2,32	2,41	2,55	2,72	2,80	2,82	2,79	2,75	2,77	2,70
6-mesečni	1,65	2,65	2,69	2,36	2,44	2,54	2,70	2,85	2,86	2,90	2,89	2,85	2,84	2,77

Viri podatkov: BS, EUROSTAT, BBA- British Bankers' Association.

2008											2009						
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
67	66	66	66	65	66	66	67	69	69	68	69	87	103	121	140	142	151
2.397	2.392	2.123	2.162	2.052	2.030	2.069	2.046	2.058	2.176	2.162	2.704	2.867	3.134	3.288	3.542	3.472	3.456
124	124	128	129	133	136	143	178	184	181	212	223	229	233	243	254	251	257
7.009	7.133	7.235	7.318	7.409	7.521	7.603	7.705	7.857	7.785	7.827	7.831	7.852	7.868	7.910	7.946	7.951	8.055
18.754	18.938	19.351	19.616	20.064	20.404	20.619	20.872	21.134	21.092	21.149	21.346	21.429	21.469	21.509	21.516	21.517	21.557
2.411	2.494	2.558	2.568	2.736	2.726	2.729	2.798	2.815	2.845	2.815	2.815	2.814	2.851	2.869	2.838	2.835	2.838
2.432	2.444	2.624	2.375	2.386	2.403	2.400	2.737	2.965	2.963	3.666	3.887	3.826	3.786	3.829	4.008	4.365	4.382
27.406	27.768	28.503	28.871	29.380	29.805	30.108	30.888	31.444	31.594	32.113	32.388	32.663	32.648	32.790	33.140	33.353	33.601
2.192	2.280	2.276	2.259	2.263	2.228	2.271	2.344	2.512	2.371	2.370	2.372	2.315	2.190	2.172	2.122	2.059	2.017
3.529	3.477	3.239	3.038	3.137	3.188	3.184	3.104	3.059	3.077	3.346	4.046	4.040	4.504	4.686	4.843	4.979	4.925
20.674	20.779	20.774	20.613	21.144	21.341	21.465	21.992	22.177	22.385	23.129	23.563	24.487	24.334	25.649	26.020	26.536	26.166
6.557	6.787	6.711	6.841	7.071	6.744	6.703	6.918	6.666	6.577	6.605	6.415	6.421	6.609	6.610	6.876	7.163	6.862
9.862	9.745	9.734	9.292	9.439	9.936	9.929	10.038	10.530	10.659	10.971	11.246	12.053	11.705	12.951	13.053	12.015	10.560
2.803	2.814	2.926	3.046	3.170	3.241	3.378	3.519	3.555	3.727	4.157	4.542	4.729	4.827	4.876	4.868	6.142	7.560
1.452	1.433	1.403	1.434	1.464	1.420	1.455	1.517	1.426	1.422	1.396	1.360	1.284	1.193	1.212	1.223	1.216	1.184
560	520	529	527	488	491	502	493	537	551	490	504	502	491	489	495	492	480
240	226	222	225	218	220	228	218	244	247	215	242	230	233	231	251	249	239
237	220	224	224	196	192	190	196	213	227	198	181	195	177	180	166	170	166
48	45	45	42	42	43	42	43	44	42	41	42	43	42	42	41	39	39
35	29	38	36	32	36	42	36	36	35	36	39	34	39	36	37	34	36
0,41	0,41	0,43	0,46	0,46	0,48	0,48	0,48	0,51	0,52	0,43	0,48	0,40	0,34	0,28	0,25	0,23	-
3,95	4,03	4,14	4,20	4,30	4,40	4,39	4,53	4,65	4,56	4,45	4,08	3,40	2,82	2,44	2,28	2,40	-
6,40	6,61	6,53	6,53	6,63	6,71	6,95	6,99	7,10	7,17	6,88	7,05	6,63	5,75	6,75	6,37	6,59	-
-	5,63	6,32	5,47	6,63	6,91	6,53	6,94	6,76	7,24	7,74	6,61	6,35	6,34	6,05	6,10	6,19	-
4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,25	4,25	4,25	3,75	3,25	2,50	2,00	2,00	1,50	1,25	1,00	1,00	1,00
4,36	4,60	4,78	4,86	4,94	4,96	4,97	5,02	5,11	4,24	3,29	2,46	1,94	1,64	1,42	1,28	1,23	0,98
4,36	4,59	4,80	4,90	5,09	5,15	5,16	5,22	5,18	4,29	3,37	2,54	2,03	1,78	1,61	1,48	1,44	1,21
2,74	2,83	2,85	2,78	2,84	2,79	2,75	2,78	3,00	1,97	0,91	0,57	0,51	0,44	0,40	0,40	0,40	-
2,77	2,87	2,93	2,89	2,98	2,94	2,89	2,92	3,09	2,16	1,08	0,71	0,65	0,58	0,54	0,54	0,52	-

Javne finance	2006	2007	2008	2007			2008				2009		2007			
				Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	7	8	9	10
KONSOLIDIRANA BILANCA JAVNEGA FINANCIRANJA PO METODOLIGIJI GFS – IMF																
JAVNOFINANČNI PRIHODKI																
PRIHODKI SKUPAJ	12.958,7	14.006,1	15.339,2	3.454,0	3.429,1	4.059,8	3.369,3	4.005,7	3.857,5	4.106,6	3.282,6	3.543,6	1.182,3	1.222,7	1.024,1	1.323,7
Tekoči prihodki	12.395,3	13.467,2	14.792,3	3.374,9	3.332,1	3.805,1	3.274,0	3.881,0	3.733,8	3.903,4	3.204,0	3.322,8	1.159,9	1.168,9	1.003,3	1.259,4
Davčni prihodki	11.762,0	12.757,9	13.937,4	3.199,7	3.123,6	3.606,0	3.110,0	3.702,0	3.472,0	3.653,3	3.058,9	3.164,5	1.089,8	1.099,5	934,2	1.194,1
Davki na dohodek in dobiček	2.735,3	2.917,7	3.442,2	914,3	646,3	769,4	694,4	1.106,5	806,5	834,7	707,3	617,5	168,7	251,4	226,3	233,4
Prispevki za socialno varnost	4.231,2	4.598,0	5.095,0	1.123,7	1.139,1	1.251,8	1.203,1	1.254,2	1.272,9	1.364,8	1.285,3	1.280,9	379,2	377,9	382,1	385,1
Davki na plačilno listo in delovno silo	472,9	418,1	258,0	99,7	101,5	120,9	59,4	62,2	63,5	72,9	7,4	7,2	34,1	33,6	33,9	34,1
Davki na premoženje	189,1	206,4	214,9	58,0	67,3	59,0	27,5	62,6	69,6	55,2	20,6	51,5	20,8	31,4	15,2	16,3
Domači davki na blago in storitve	4.077,3	4.498,6	4.805,3	973,0	1.135,5	1.372,5	1.099,4	1.181,7	1.227,8	1.296,4	1.015,4	1.177,5	475,4	395,4	264,6	514,5
Davki na medn. trgov. in transakcije	50,7	117,1	120,1	30,7	33,2	31,7	25,6	33,7	31,0	29,8	22,5	29,2	11,5	9,6	12,0	10,4
Drugi davki	5,4	2,1	1,8	0,4	0,7	0,7	0,6	1,0	0,7	-0,6	0,5	0,7	0,1	0,3	0,3	0,2
Nedavčni prihodki	633,3	709,2	854,9	175,2	208,6	199,1	164,0	179,0	261,8	250,1	145,1	158,3	70,1	69,4	69,0	65,3
Kapitalski prihodki	166,8	136,6	117,3	15,2	39,6	62,1	28,0	26,9	28,8	33,6	14,1	29,7	13,5	17,1	8,9	14,6
Prejete donacije	5,4	11,9	10,4	2,8	2,0	5,0	2,0	2,1	3,1	3,1	2,9	1,7	0,7	-0,1	1,4	1,4
Transferni prihodki	42,8	42,5	53,9	1,4	0,4	40,5	1,2	0,9	0,6	51,3	0,2	1,5	0,1	0,2	0,1	0,8
Prejeta sredstva iz EU	348,4	348,0	365,4	59,6	55,1	147,1	64,0	94,8	91,3	115,3	61,4	187,9	8,1	36,6	10,4	47,6
JAVNOFINANČNI ODHODKI																
ODHODKI SKUPAJ	13.208,7	13.915,5	15.441,7	3.392,6	3.240,0	4.081,8	3.388,6	3.792,9	3.628,8	4.631,4	3.877,1	4.064,9	1.094,3	1.090,3	1.055,3	1.140,5
Tekoči odhodki	5.689,0	5.950,9	6.557,5	1.448,5	1.362,2	1.658,2	1.575,9	1.581,7	1.513,7	1.886,2	1.768,8	1.682,6	450,8	463,5	447,9	483,8
Plače in drugi izdatki zaposlenim	3.180,3	3.276,9	3.578,9	851,7	814,4	825,0	819,7	906,8	892,5	959,8	965,7	1.006,1	271,1	273,7	269,6	266,2
Izdatki za blago in storitve	2.073,2	2.212,2	2.527,5	482,6	518,0	721,3	523,1	589,3	586,1	829,0	546,5	617,3	170,2	183,4	164,4	187,4
Plačila obresti	376,4	357,0	335,2	105,3	17,5	36,7	221,0	69,8	12,9	31,5	246,7	48,4	6,8	3,3	7,4	26,6
Sredstva, izločena v rezerve	59,0	104,8	116,0	8,9	12,3	75,2	12,1	15,8	22,2	65,9	10,0	10,9	2,7	3,2	6,5	3,7
Tekoči transferi	5.925,8	6.143,9	6.742,2	1.665,6	1.456,0	1.565,1	1.489,9	1.856,8	1.567,3	1.828,2	1.748,2	1.936,1	525,2	467,0	463,7	473,7
Subvencije	402,9	423,4	476,5	137,9	88,3	92,8	60,5	243,0	57,7	115,3	165,0	126,9	57,3	13,0	18,0	18,0
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	4.871,5	5.093,3	5.619,2	1.359,2	1.211,1	1.304,0	1.303,5	1.448,9	1.344,8	1.522,0	1.436,2	1.614,8	406,4	403,6	401,1	405,0
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam, drugi tekoči domači transferi	624,1	595,3	598,3	158,4	145,3	160,8	118,7	151,2	153,2	175,2	140,0	178,5	57,6	47,1	40,6	49,6
Tekoči transferi v tujino	27,4	32,0	48,2	10,2	11,3	7,6	7,2	13,6	11,6	15,7	7,0	15,9	4,0	3,3	4,0	1,1
Investicijski odhodki	901,4	1.130,5	1.255,5	162,9	266,9	567,3	149,0	215,9	350,0	540,6	175,3	236,6	72,2	104,2	90,5	117,3
Investicijski transferi	404,6	334,3	458,6	55,0	69,3	181,4	30,6	62,3	130,8	234,9	35,9	112,9	22,3	23,2	23,8	35,6
Plačila sredstev v proračun EU	287,9	355,9	427,9	60,6	85,6	109,8	143,2	76,2	67,0	141,5	148,9	96,6	23,7	32,4	29,5	30,1
JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ	-250,0	90,6	-102,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Vir podatkov: Bilten MF. Opomba: v skladu s spremenjeno metodologijo mednarodnega denarnega sklada iz leta 2001 prispevki za socialno varnost, ki jih plačuje država, niso konsolidirani. Podatki pred letom 2007 so preračunani po nepreklicnem tečaju zamenjave 239,64 tolarjev za en evro.

Seznam kratic

BEC – Broad Economic Categories, **BDP** – Bruto domači proizvod, **BND** – Bruto nacionalni dohodek, **BS** - Banka Slovenije, **ECB** – European Central Bank, **EK** – Evropska komisija, **ELES** – Elektro Slovenije, **EIA** - Energy information Administration, **GURS** - Geodetska uprava RS, **HICP** - Harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin, **ID** - Investicijska družba, **IKT** - Informacijska komunikacijska tehnologija, **IMF** – International Monetary Fund, **KPJS** – Kolektivna pogodba za javni sektor, **MF** – Ministrstvo za finance, **NFI** – Nefinančne institucije, **SKD** – Standardna klasifikacija dejavnosti, **SMTK** – Standardna mednarodna trgovinska klasifikacija, **SURS** – Statistični urad RS, **UJP** – Uprava RS za javna plačila, **ULC** - Unit Labour costs, **UMAR** – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, **ZRSZ** – Zavod RS za zaposlovanje

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD)

A – Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, **B** – Ribišstvo, **C** – Rudarstvo, **D** – Predelovalne dejavnosti, **DA** – Hrana, pijača, tobaki izdelki, **DB** – Tekstilije, tekstilni izdelki, **DC** – Usnje, usnjeni izdelki, **DD** – Obdelava in predelava lesa, **DE** – Papir, založništvo, tiskarstvo, **DF** – Koks, naftni derivati, jedrska goriva, **DG** – Kemikalije, kemični izdelki, **DH** – Izdelki iz gume, plastičnih mas, **DI** – Drugi nekovinski mineralni izdelki, **DJ** – Kovine in kovinski izdelki, **DK** – Stroji in naprave, **DL** – Električna, optična oprema, **DM** – Vozila in plovila, **DN** – Pohišstvo, druge predelovalne dejavnosti in reciklaža, **E** – Oskrba z elektriko, plinom in vodo, **F** – Gradbeništvo, **G** – Trgovina, popravila motornih vozil, **H** – Gostinstvo, **I** – Promet, skladiščenje in zveze, **J** – Finančno posredništvo, **K** – Nepremičnine, najem poslovnih storitev, **L** – Dejavnost javne uprave in obrambe, obvezno socialno zavarovanje, **M** – Izobraževanje, **N** – Zdravstvo in socialno varstvo, **O** – Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti, **P** – Zasebna gospodinjstva z zaposlenim osebjem.

Kratice držav

AT-Avstrija, **BE**-Belgija, **BG**-Bolgarija, **BY**-Belorusija, **CH**-Švica, **HR**-Hrvaška, **CZ**-Češka, **CY**-Ciper, **DK**-Danska, **DE**-Nemčija, **ES**-Španija, **EE**-Estonija, **GR**-Grčija, **FR**-Francija, **FI**-Finska, **HU**-Madžarska, **IT**-Italija, **IE**-Irska, **JP**-Japonska, **LU**-Luksemburg, **LT**-Litva, **LV**-Latvija, **MT**-Malta, **NL**-Nizozemska, **NO**-Norveška, **PL**-Poljska, **PT**-Portugalska, **RO**-Romunija, **RU**-Rusija, **SE**-Švedska, **SI**-Slovenija, **SK**-Slovaška, **TR**-Turčija, **UA**-Ukrajina, **UK**-Velika Britanija, **US**-Združene države Amerike.